

**İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI
HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ
VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
31 ARALIK 2018 TARİHİ
İTİBARIYLA KONSOLİDE
FİNANSAL TABLOLAR VE
AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

**Işıklar Enerji ve Yapı Holding Anonim Şirketi
Genel Kurulu'na**

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1) Görüş

Işıklar Enerji ve Yapı Holding Anonim Şirketi ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 31 Aralık 2018 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS'lere) uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2) Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK") tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS'ler") uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun *Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları* bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve diğer mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz denetim kanıtlarının, görüşümüze dayanak oluşturmak için yeterli ve uygun olduğuna inanıyoruz.

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU (Devamı)

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi (Devamı)

3) Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, meslekî muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmemekteyiz.

Kilit Denetim Konularının	Konuların Denetimde Nasıl Ele Alındığı
İlişkili Taraf İşlemleri İlişkili taraf işlemleri işletmenin olağan iş akışı içinde gerçekleşebileceği gibi bazı durumlarda ilişkili taraf ilişkileri ve işlemlerinin niteliği, ilişkili olmayan taraflarla gerçekleştirilen benzer işlemlere göre finansal tablolarda daha yüksek "önemli yanlışlık" riskine sebep olabilir. İlişkili taraflarla yapılan işlemler karmaşık olabilir veya ilişkili taraf işlemleri normal piyasa yapısı ve şartlarında gerçekleşmeyebilir. İlişkili taraflarla olan ilişkilerin, işlemlerin ve taahhütler dahil olmak üzere mevcut bakiyelerin bilinmesi, finansal tablo kullanıcılarının işletmenin karşılaştığı riskler ve fırsatlar ile işletmenin faaliyetleri hakkında yapacakları değerlendirmeleri etkileyebilir. Bu sebeple İlişkili Taraf İşlemleri ve bakiyeleri denetimimiz çerçevesinde kilit denetim konularından biri olarak belirlenmiştir. Finansal tablolardaki İlişkili Taraf İşlemleri ile ilgili muhasebeleştirme esasları ve tutarlar Dipnot 2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti, Dipnot 8 İlişkili Taraf Açıklamaları ve Dipnot 9 Ticari Alacak ve Borçlar 'da detaylı olarak açıklanmıştır.	Bu kilit denetim konusunu ele almak için denetim prosedürleri tasarlarken İlişkili Taraf İşlemlerine ilişkin Grup yönetiminin uyguladığı muhasebe politikalarının TMS'ye ve ilgili mevzuata uygun olup olmadığı göz önünde bulundurulmuştur. Bu değerlendirme çerçevesinde Grup'un; - İlişkili taraf ilişkilerini ve işlemlerini anlayarak risk faktörünün bulunup bulunmadığı değerlendirilmiştir. - İlişkili taraflardan alacak bakiyelerinin tahsil kabiliyetinin olup olmadığı değerlendirilmiştir. - İlişkili taraflara borç bakiyelerinin ödeme kabiliyetinin olup olmadığı değerlendirilmiştir. - İlişkili taraflardan alacak ve borç bakiyelerine ilişkin doğrulamalar temin edilmiştir.

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU (Devamı)

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi (Devamı)

3) Kilit Denetim Konuları (Devamı)

Kilit Denetim Konuları (Devamı)	Konunun Denetimde Nasıl Ele Alındığı
Ticari Alacaklar Grup'un, ilişkili olmayan taraflardan ticari alacakları toplam varlıkların önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Grup yönetimi, ticari alacakların geri kazanılabilirliğinin değerlendirilmesini yaparken müşterilerden alınan teminatlar, geçmiş tahsilat performansları, vade analizleri, alacaklara ilişkin anlaşmazlık veya davaları dikkate almaktadır. Tüm bu değerlendirmeler sonucunda şüpheli alacakların tespiti ve bu alacaklar için ayrılan karşılık tutarları ile finansal tablo tarihi itibarıyla indirgenmiş (ertelenmiş finansman giderleri düşülmüş) alacak değerlerinin belirlenmesi, yönetimin varsayım ve tahminleriyle gerçekleşmektedir. Bu sebeplerle Ticari Alacaklar tarafımızca kilit denetim konularından biri olarak belirlenmiştir. Finansal tablolardaki Ticari Alacaklar ile ilgili muhasebeleştirme esasları ve tutarlar <i>Dipnot 2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti ve Dipnot 9 Ticari Alacak ve Borçlar'da</i> detaylı olarak açıklanmıştır.	Bu kilit denetim konusunu ele almak için denetim prosedürleri tasarlanırken Ticari Alacaklara ilişkin Grup yönetiminin uyguladığı muhasebe politikalarının TMS'ye ve ilgili mevzuata uygun olup olmadığı göz önünde bulundurulmuştur. Bu değerlendirme çerçevesinde Grup'un; - İlişkili olmayan taraflardan ticari alacak bakiyelerinin, doğrudan temin edilen doğrulama mektupları ile varlığı ve doğruluğu test edilmiştir. - Alacak yaşlandırma çalışması analitik olarak incelenerek tahsilat devir hızı tespit edilmiş, önceki dönem ile karşılaştırılmış ve şüpheli alacak karşılığı test edilmiştir. - Raporlama döneminden sonra yapılan tahsilatları örnek seçilerek test edilmiştir. - Vadesi geçen alacakları analiz edilerek tahsilat riski değerlendirilmiştir. - Alacakları üzerindeki ertelenmiş finansman giderleri yeniden hesaplanmıştır. - Dövize endeksli alacakların kur farkı çalışmaları yeniden hesaplanmıştır. - Müşterilerden alınan teminat mektupları test edilmiştir. - Alacaklarına ilişkin hukuki bir ihtilafın olup olmadığı araştırılmış ve Grup avukatlarından devam eden alacak takip davaları ile ilgili yazılı beyan alınarak şüpheli alacak karşılığı değerlendirilmiştir.
Ticari Borçlar Grup'un, ilişkili olmayan taraflara ticari borçları toplam yükümlülüklerinin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Grup'un ticari borçları bakiyesinin büyüklüğü, ticari borçları denetimimizde kilit bir konu olarak seçilmesini gerektirmiştir. Finansal tablolardaki Ticari Borçlar ile ilgili muhasebeleştirme esasları ve tutarlar <i>Dipnot 2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti ve Dipnot 9 Ticari Alacak ve Borçlar'da</i> detaylı olarak açıklanmıştır.	Bu kilit denetim konusunu ele almak için denetim prosedürleri tasarlanırken Ticari Borç işlemlerine ilişkin Grup yönetiminin uyguladığı muhasebe politikalarının TMS'ye ve ilgili mevzuata uygun olup olmadığı göz önünde bulundurulmuştur. Bu değerlendirme çerçevesinde Grup'un; - Ticari borçlarının detay listesi temin edilerek, ticari borçlar bakiyesini oluşturan satıcı firmalarla yazılı mutabakat gönderilmiş ve/veya bilanço tarihi sonrasındaki ödemeler kontrol edilmiştir. - Hareket görmeyen satıcı bakiyelerinin nedenleri araştırılarak faiz hesaplamaları ve vade farkı karşılıkları değerlendirilmiştir. - Ticari borçlarına ilişkin hukuki bir ihtilafın olup olmadığı araştırılmış ve Grup avukatlarından devam eden davalar ile ilgili yazılı beyan alınmıştır. Dövize endeksli satıcı bakiyelerinin kur farkı ve ertelenmiş finansman gelirleri çalışmaları tarafımızca yeniden hesaplanmıştır.

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU (Devamı)

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi (Devamı)

4) Dikkat Çekilen Hususlar

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla % 50 oranla sahip olduğu ve özkaynak yöntemiyle değerlendirilen müşterek yönetime tabi ortaklıklarından *Özışık - İntekar - İnelan İş Ortaklığı* ile *Özışık - İntekar İş Ortaklığı*'nın finansal tabloları denetimden geçmemiştir. İlişikteki konsolide finansal tablolarda 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup konsolide varlıklarının sırasıyla % 1,28 ve % 0,17'sini oluşturan müşterek yönetime tabi ortaklıkların, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Grup konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilen tutarı ve özkaynaktan pay verilerek hesaplanan taşınan değeri, ortaklıkların TMS'ye göre tuttuğu kayıtlar esas alınarak hesaplanmıştır.

5) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

6) Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli bir yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim süresince meslekî muhakememizi kullanmakta ve meslekî şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak sağlayacak yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ve yönetim tarafından yapılan muhasebe tahminleri ile ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU (Devamı)

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi (Devamı)

6) Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları (Devamı)

- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimce işletmenin sürekliliği esasının kullanılmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların açıklamalar dâhil olmak üzere genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların temelini oluşturan işlem ve olayları, gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dahil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmektediriz.

Bağımsızlığa ilişkin ilgili etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili konunun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU (Devamı)

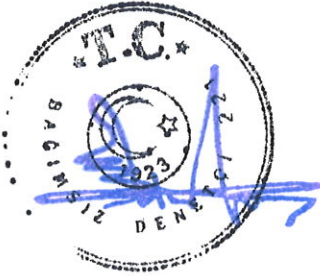
B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

- 1) TTK'nın 398. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 11 Mart 2019 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2018 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402. Maddesi'nin dördüncü fıkrası uyarınca, Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve istenen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Ergün Bilen' dir.

Birleşik Ekol Bağımsız Denetim A.Ş.
Ergün Bilen, SMMM

Sorumlu Denetçi
İstanbul, 11 Mart 2019

Birleşik Ekol Bağımsız Denetim Anonim Şirketi

Adres: Gürsel Mah. İmrahor cad. No.29

Premier Kampüs Ofis A Blok 3. Kat Ofis No.128

Telefon: 90 (212) 244 09 81

E-mail: ekolbd@ekolbd.com

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş.
31 ARALIK 2018 VE 31 ARALIK 2017 TARİHLERİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

VARLIKLAR	Not	Denetimden Geçmiş 31.12.2018	Denetimden Geçmiş 31.12.2017
Dönen Varlıklar		243.082.396	212.596.211
Nakit ve Nakit Benzerleri	5	13.698.821	6.975.537
Finansal Yatırımlar	6	53.775.218	117.410
Ticari Alacaklar		49.453.969	99.371.369
-İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	8,9	149.851	32.853
-İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	9	49.304.118	99.338.516
Diğer Alacaklar		29.785.862	14.453.484
-İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar	8,10	26.548.460	12.443.879
-İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	10	3.237.402	2.009.605
Devam Eden İnşaat Sözleşmelerinden Alacaklar	22	461.266	1.385.102
Stoklar	11	69.135.940	57.713.476
Peşin Ödenmiş Giderler		13.258.787	20.186.924
-İlişkili Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler	8,12	8.850.000	13.475.230
-İlişkili Olmayan Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler	12	4.408.787	6.711.694
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	29	677.259	706.696
Diğer Dönen Varlıklar	19	12.835.274	11.686.213
Duran Varlıklar		219.756.067	270.592.376
Finansal Yatırımlar		44.012.142	22.395.470
-Satılmaya Hazır Finansal Yatırımlar	6	1.223.906	1.223.906
-Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar/Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar	6	42.788.236	21.171.564
Diğer Alacaklar		100.808	107.291
-İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	10	100.808	107.291
Özkaynak Yönetimiyle Değerlenen Yatırımlar	13	18.395.631	39.564.956
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	14	5.169.655	4.284.163
Maddi Duran Varlıklar		151.107.264	203.384.259
-Finansal Kiralama Yoluyla Elde Edilenler	15	9.413.374	5.689.501
-Diğer Maddi Duran Varlıklar	15	141.693.890	197.694.758
Maddi Olmayan Duran Varlıklar		970.567	759.935
-Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	16	970.567	759.935
Peşin Ödenmiş Giderler		--	96.302
-İlişkili Olmayan Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler	12	--	96.302
TOPLAM VARLIKLAR		462.838.463	483.188.587

İlişikteki notlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş.
31 ARALIK 2018 VE 31 ARALIK 2017 TARİHLERİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		<i>Denetimden</i> <i>Geçmiş</i> 31.12.2018	<i>Denetimden</i> <i>Geçmiş</i> 31.12.2017
KAYNAKLAR	Not		
Kısa Vadeli Yükümlülükler		214.185.697	218.221.850
Kısa Vadeli Borçlanmalar	7	14.060.192	70.585.877
Ticari Borçlar		49.199.176	83.421.459
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	8,9	958.019	951.763
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	9	48.241.157	82.469.696
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	18	4.464.708	5.767.231
Diğer Borçlar		117.196.652	19.592.287
- İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	8,10	116.698.283	19.197.727
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	10	498.369	394.560
Ertelenmiş Gelirler		13.985.361	19.351.752
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ertelenmiş Gelirler	12	13.985.361	19.351.752
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	29	1.351.239	--
Kısa Vadeli Karşılıklar		8.969.333	10.276.306
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	18	268.874	409.329
- Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	17	8.700.459	9.866.977
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	19	4.959.036	9.226.938
Uzun Vadeli Yükümlülükler		26.537.178	82.385.425
Uzun Vadeli Borçlanmalar	7	6.285.136	60.876.403
Diğer Borçlar		2.337.999	63.822
İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	8,10	1.640.499	--
İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	10	697.500	63.822
Uzun Vadeli Karşılıklar		11.125.219	18.412.247
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	18	11.125.219	18.412.247
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	29	5.496.256	3.032.953
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	19	1.292.568	--
ÖZKAYNAKLAR		222.115.588	182.581.312
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		158.237.122	72.184.626
Ödenmiş Sermaye	20	543.595.733	543.595.733
Sermaye Düzeltme Farkları	20	87.617.544	87.617.544
Geri Alınmış Paylar (-)	20	--	(13.918)
Diğer Yedekler	20	16.115.089	16.115.089
Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi (-)	20	(143.366.328)	(67.366.328)
Paylara İlişkin Primler/İskontolar	20	8.707.281	14.343.770
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		40.091.753	35.864.794
- Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları / (Azalışları)		42.788.782	40.027.152
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları / (Kayıpları)		(2.697.029)	(4.162.358)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler		9.982.721	6.261.868
- Yabancı Para Çevrim Farkları		9.982.721	6.261.868
Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi	20	(134.867.519)	(153.151.606)
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	20	31.893.891	29.295.985
Geçmiş Yıllar Karları/(Zararları)	20	(313.721.685)	(422.976.354)
Net Dönem Karı/(Zararı)	30	12.188.642	(17.401.951)
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	20	63.878.466	110.396.686
TOPLAM KAYNAKLAR		462.838.463	483.188.587

İlişikteki notlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş.
31 ARALIK 2018 VE 31 ARALIK 2017 TARİHLERİNDE SONA EREN DÖNEMLERE AİT
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Not	Denetimden Geçmiş 01.01.- 31.12.2018	Denetimden Geçmiş 01.01.- 31.12.2017
KAR VEYA ZARAR KISMI			
Hasılat	21	296.224.806	324.197.786
Satışların Maliyeti (-)	21	(230.024.551)	(267.605.478)
BRÜT KAR/ZARAR		66.200.255	56.592.308
Genel Yönetim Giderleri (-)	23	(36.936.129)	(37.565.579)
Pazarlama Giderleri (-)	23	(23.462.797)	(21.842.324)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	23	--	(1.723)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	25	45.805.323	22.568.761
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	25	(37.676.017)	(26.173.481)
ESAS FAALİYET KARI/ZARARI		13.930.635	(6.422.038)
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	26	24.632.930	3.085.274
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	26	(2.339.854)	(654.877)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/Zararlarından Paylar	13	(6.630.586)	(31.820.708)
FİNANSMAN GİDERİ ÖNCESİ FAALİYET KÂRI/ZARARI		29.593.125	(35.812.349)
Finansman Gelirleri	27	8.719.887	5.942.382
Finansman Giderleri (-)	27	(30.245.521)	(24.115.255)
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER VERGİ ÖNCESİ KARI/ZARARI		8.067.491	(53.985.222)
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Gideri/Geliri		(7.768.645)	(1.447.563)
- Dönem Vergi Gideri/Geliri	29	(7.469.803)	(2.488.870)
- Ertelenmiş Vergi Gideri/Geliri	29	(298.842)	1.041.307
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER DÖNEM KARI/ZARARI		298.846	(55.432.785)
DÖNEM KARI/ZARARI		298.846	(55.432.785)
Dönem Karı/Zararının Dağılımı		298.846	(55.432.785)
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	20	(11.889.796)	(38.030.834)
Ana Ortaklık Payları	30	12.188.642	(17.401.951)
Pay Başına Kazanç		0,022	(0,032)
Sürdürülen Faaliyetlerden Pay Başına Kazanç	30	0,022	(0,032)
Diğer kapsamlı gelir			
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		19.370.375	(4.264.539)
-Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları	28	(44.757)	(2.073.108)
-Ertelenmiş Vergi Gideri/Geliri	28,29	8.951	414.622
-Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları/Azalışları	28	18.030.296	(1.398.431)
-Ertelenmiş Vergi Gideri/Geliri	28,29	1.375.885	(1.207.622)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		6.816.075	1.414.179
-Yabancı Para Çevrim Farkları	28	6.816.075	1.414.179
DİĞER KAPSAMLI GELİR		26.186.450	(2.850.360)
TOPLAM KAPSAMLI GİDER		26.485.296	(58.283.145)
Toplam Kapsamlı Giderin Dağılımı		26.485.296	(58.283.145)
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	20	(5.486.487)	(38.968.727)
Ana Ortaklık Payları		31.971.783	(19.314.418)

İlişikteki notlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş.
31 ARALIK 2018 VE 31 ARALIK 2017 TARİHLERİNDE SONA EREN DÖNEMLERE AİT
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

								Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler		Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler ve Giderler
	Not	Ödenmiş Sermaye	Sermaye Düzeltme Farkları	Diğer Yedekler	Geri Alınmış Paylar	Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi	Pay İhraç Primleri / İskontoları	Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları / (Azalışları)	Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları / (Kayıpları)	Yabancı Para Çevrim Farkları
01 Ocak 2017 bakiyesi	20	286.121.264	87.244.193	16.115.089	(29.199)	--	16.357.850	46.700.626	(3.374.568)	5.538.384
Transfer		--	--	--	--	--	--	(767.868)	--	--
Birleşme Etkisi	20	257.474.469	373.351	--	6.868	--	(395.608)	(2.009.852)	69.387	(24.194)
Bağlı Ortaklık Edinimi veya Elden Çıkarılması	20	--	--	--	--	(67.366.328)	--	--	(114.363)	--
Bağlı Ortaklıklarda Kontrol Kaybı ile Sonuçlanmayan Pay Oranı Değişikliklerine Bağlı Artış/Azalış	20	--	--	--	8.413	--	(1.618.472)	(2.260.852)	293.539	(11.110)
Toplam kapsamlı gelir / (gider)	28,30	--	--	--	--	--	--	(1.634.902)	(1.036.353)	758.788
31 Aralık 2017 bakiyesi	20	543.595.733	87.617.544	16.115.089	(13.918)	(67.366.328)	14.343.770	40.027.152	(4.162.358)	6.261.868
01 Ocak 2018 bakiyesi	20	543.595.733	87.617.544	16.115.089	(13.918)	(67.366.328)	14.343.770	40.027.152	(4.162.358)	6.261.868
Transfer		--	--	--	--	--	--	(6.028.330)	--	--
Payların Geri Alım İşlemleri Nedeniyle Meydana Gelen Artış (Azalış)		--	--	--	13.918	--	(13.117)	--	--	--
Bağlı Ortaklıklarda Kontrol Kaybı ile Sonuçlanmayan Pay Oranı Değişikliklerine Bağlı Artış/Azalış	20	--	--	--	--	--	1.240.326	2.210.813	(507.820)	(40.172)
Bağlı Ortaklık Edinimi veya Elden Çıkarılması	20	--	--	--	--	(76.000.000)	(6.863.698)	(9.142.451)	1.672.631	--
Kar Payları		--	--	--	--	--	--	--	--	--
Toplam kapsamlı gelir / (gider)	28,30	--	--	--	--	--	--	15.721.598	300.518	3.761.025
31 Aralık 2018 bakiyesi	20	543.595.733	87.617.544	16.115.089	--	(143.366.328)	8.707.281	42.788.782	(2.697.029)	9.982.721

İlişikteki notlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş.
31 ARALIK 2018 VE 31 ARALIK 2017 TARİHLERİNDE SONA EREN DÖNEMLERE AİT
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOLARI (Devamı)
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Not	Ortak Kontrolle Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Birikmiş Karlar		Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	Kontrol Gücü Olmayan Paylar	Özkaynaklar
				Geçmiş Yıllar Kar / (Zararları)	Net Dönem Karı / (Zararı)			
01 Ocak 2017 bakiyesi	20	15.238.097	8.706.181	(190.478.304)	(54.767.813)	233.371.800	320.428.722	553.800.522
Transfer		--	--	(53.999.945)	54.767.813	--	--	--
Birleşme Etkisi	20	(119.524.326)	18.627.944	(20.031.618)	--	134.566.421	(211.046.218)	(76.479.797)
Bağlı Ortaklık Edinimi veya Elden Çıkarılması	20	(42.764.526)	2.060.533	(132.981.285)	--	(241.165.969)	1.995.541	(239.170.428)
Bağlı Ortaklıklarda Kontrol Kaybı ile Sonuçlanmayan Pay Oranı Değişikliklerine Bağlı Artış/Azalış	20	(6.100.851)	(98.673)	(25.485.202)	--	(35.273.208)	37.987.368	2.714.160
Toplam kapsamlı gelir / (gider)	28,30	--	--	--	(17.401.951)	(19.314.418)	(38.968.727)	(58.283.145)
31 Aralık 2017 bakiyesi	20	(153.151.606)	29.295.985	(422.976.354)	(17.401.951)	72.184.626	110.396.686	182.581.312
01 Ocak 2018 bakiyesi	20	(153.151.606)	29.295.985	(422.976.354)	(17.401.951)	72.184.626	110.396.686	182.581.312
Transfer		--	687.104	(12.060.725)	17.401.951	--	--	--
Payların Geri Alım İşlemleri Nedeniyle Meydana Gelen Artış (Azalış)		--	--	7.967	--	8.768	41.610	50.378
Bağlı Ortaklıklarda Kontrol Kaybı ile Sonuçlanmayan Pay Oranı Değişikliklerine Bağlı Artış/Azalış	20	(31.676.060)	1.950.292	(17.018.768)	--	(43.841.389)	72.744.508	28.903.119
Bağlı Ortaklık Edinimi veya Elden Çıkarılması	20	49.960.147	(39.490)	138.680.838	--	98.267.977	(113.817.851)	(15.549.874)
Kar Payları		--	--	(354.643)	--	(354.643)	--	(354.643)
Toplam kapsamlı gelir / (gider)	28,30	--	--	--	12.188.642	31.971.783	(5.486.487)	26.485.296
31 Aralık 2018 bakiyesi	20	(134.867.519)	31.893.891	(313.721.685)	12.188.642	158.237.122	63.878.466	222.115.588

İlişikteki notlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş.
31 ARALIK 2018 VE 31 ARALIK 2017 TARİHLERİNDE SONA EREN DÖNEMLERE AİT
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

		<i>Denetimden Geçmiş 01.01.- 31.12.2018</i>	<i>Denetimden Geçmiş 01.01.- 31.12.2017</i>
	Not		
A. İŞLETME FAALİYETLERDEN NAKİT AKIŞLARI		53.982.810	60.707.649
Dönem Karı/Zararı		8.067.491	(53.985.222)
Dönem Net Karı/Zararı Mutabakatı ile İlgili Düzeltmeler		119.844.436	33.935.740
Amortisman ve İtfa Gideri ile İlgili Düzeltmeler	15,16	9.446.142	14.877.513
Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler	17	(8.638.758)	950.459
Gerçeğe Uygun Değer Kayıpları/Kazançları ile İlgili Düzeltmeler	9	(372.133)	(981.343)
Bağlı Ortaklıkların veya Müşterek Faaliyetlerin Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıplar (Kazançlar) ile İlgili Düzeltmeler		105.300.951	--
İştiraklerin Dağıtılmamış Karları ile İlgili Düzeltmeler	13	21.169.325	23.881.890
Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kayıp/Kazançlar ile İlgili Düzeltmeler	26	(942.527)	(1.458.840)
Vergi (Geliri) Gideri ile İlgili Düzeltmeler	29	(6.118.564)	(3.333.939)
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Değişimler		(73.929.117)	80.757.131
Stoklardaki Artış/Azalışla İlgili Düzeltmeler	11	(11.422.464)	(10.455.087)
Ticari Alacaklardaki Artış/Azalışla İlgili Düzeltmeler	8,9	49.488.565	(36.650.606)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Artış/Azalışla İlgili Düzeltmeler		5.607.337	(12.030.080)
Ticari Borçlardaki Artış/Azalışla İlgili Düzeltmeler	8,9	(33.421.315)	29.946.689
Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış/Azalışla İlgili Düzeltmeler		(8.906.760)	25.184.048
Finansal Yatırımlardaki Değişim	6	(75.274.480)	84.762.167
B. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI		(23.167.566)	(330.946.861)
Bağlı Ortaklıkların Kontrolünün Elde Edilmesine Yönelik Alışlara İlişkin Nakit Çıkışları		--	(315.650.225)
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri	15,16	10.286.609	2.435.886
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	15,16	(33.454.175)	(17.732.522)
C. FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI		(26.384.743)	249.846.786
Bağlı Ortaklıklardaki Kontrolün Kaybına Yol Açmayan Şekilde Ortaklık Payları Değişmelerinden Kaynaklanan Nakit Girişleri		--	2.714.160
İşletmenin Kendi Paylarını Almasından Kaynaklanan Nakit Çıkışları		50.378	--
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri / (Çıkışları)	7	(111.116.952)	23.878.407
İlişkili Taraflardan Alacaklar/Borçlardaki Değişim	8,9,10	85.036.474	223.254.219
Kar Payları		(354.643)	--
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/AZALIŞ (A+B+C)		4.430.501	(20.392.426)
D. YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ		2.292.783	707.027
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/AZALIŞ (A+B+C+D)		6.723.284	(19.685.399)
E. DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	5	6.975.537	26.660.936
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (A+B+C+D+E)	5	13.698.821	6.975.537

İlişikteki notlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. (Ana Ortaklık):

Ana Ortaklık, Metemteks unvanı ile 1982 yılında İstanbul’da kurulmuş, 2011 yılının 10. ayına kadar da faaliyetlerini ağırlıklı olarak iplik üretimi ve ev tekstili alanında sürdürmüştür. Şirket 2011 yılında hakim ortaklık yapısının Işıklar Holding A.Ş.’ye geçmesine takiben faaliyet konusunu değiştirecek şekilde yeniden yapılanmaya gitmiştir.

Söz konusu birleşmeyi takiben faaliyet konusunda da köklü değişikliğe gidilerek Holding modeli benimsenmiş, ağırlıklı olarak enerji ve yapı sektörü alanında yatırımlara öncelik verecek şekilde yapılanmaya gidilmiştir. Şirketin faaliyet konusundaki değişikliklerle beraber fiili üretim alanından çıkılmış ve sahip olduğu iplik üretim tesisleri de şirketin %100 payına sahip olacak şekilde yeni kurulan Metemteks Sentetik İplik San. ve Tic. A.Ş.’ye (01 Kasım 2011 tarihinde) kiralamıştır.

Faaliyet konusunda yapılan değişiklik sonucu Ana Ortaklığın “Metem Enerji ve Tekstil San. Tic. A.Ş.” olan ticaret unvanı “Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.” olarak değiştirilmiştir. Pay senetleri BİST’de işlem görmeye devam eden Ana Ortaklığın borsa kodu İEYHO şeklinde belirlenmiştir.

Ana Ortaklığın, Işıklar Yatırım Holding A.Ş.’yi tüm aktif ve pasifi ile bir bütün halinde "devralması" suretiyle birleşme işleminin onaylandığı genel kurul toplantısı 27 Ağustos 2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir (Dipnot 3).

Ana Ortaklığın yönetiminde bulunduğu benzer faaliyet konularına sahip şirketlerin tek çatı altında toplanarak ölçek ekonomilerinden yararlanmaya yönelik sinerji yaratılması ve bu yolla stratejik planlama ve finansman imkanlarının etkin yönetiminin sağlanarak şirket büyümesinin sürdürülebilir kılınması amacıyla 2011 yılında uygulamaya koyduğu politikasının bir devamı olarak BİST’de işlem gören bağlı ortaklık Usaş Yatırımlar Holding A.Ş. ile; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 136’ncı maddesi ve birleşme ile ilgili diğer maddeleri, Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 18, 19 ve 20’inci maddesi hükümleri, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunun ve Sermaye Piyasası Kurulu’nun II-23-2 numaralı Birleşme ve Bölünme Tebliği ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde 31 Aralık 2016 tarihli finansal raporlar esas alınarak bütün aktif ve pasifi ile kül halinde devralma yolu ile Ana Ortaklık bünyesinde birleşme kararları her iki şirketin 14 Ağustos 2017 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantılarında onaylanmıştır (Dipnot 3).

Ana Ortaklığın merkez adresi; Beybi Giz Plaza Dereboyu Cad. Meydan Sok. No:1Kat:8 Daire:27 Pk:34398 Maslak, Sarıyer / İSTANBUL’dur.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Ana Ortaklık ve bağlı ortaklıklarının (hepsi birlikte “Grup” olarak adlandırılmıştır) toplam personel sayısı 758’dir (31 Aralık 2017: 1.105).

Ana Ortaklığın konsolidasyona dahil olan bağlı ortaklıklarının ve iştiraklerinin ticaret unvanları ve faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Bağlı Ortaklıklar:

Tasfiye Halinde BBS Elektrik Üretim Dağıtım A.Ş. ("BBS Elektrik"): 20 Ekim 2006 tarihinde Ankara’da kurulmuş olup faaliyet konusu elektrik enerjisi üretimi ve satışlarıdır. Karabük sınırları içinde yıllık üretimi 7,5 MW olan Yenice HES ön lisans hakkına sahiptir.

BND Elektrik Üretim A.Ş. ("BND Elektrik"): İstanbul’da kurulmuş olup faaliyet konusu elektrik enerjisi üretimi ve satışlarıdır. BND Elektrik’in toplam 10,319 MWh kurulu güce sahip Üçgen 2 HES Kabadüz ilçesi Ordu ilinde, toplam 3,388 MWh kurulu güce sahip Üçgen HES Andırın ilçesi Kahramanmaraş ilinde faaliyette bulunmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla dolaylı bağlı ortaklık BND Elektrik, Çemaş hisselerinin satışı sebebi ile Özsermaye metodu ile konsolidasyona dahil edilmiştir.

Metemteks Sentetik İplik San. ve Tic. A.Ş. ("Metemteks Sentetik"): 2011 yılında kurulmuştur. Ana Ortaklık’tan kiraladığı 7000 m² üretim tesislerinde iplik üretimi yapmaktadır.

Işıklar İnşaat Malzemeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Işıklar İnşaat"): Şirket 1977 yılında kurulmuştur. Şirket’in faaliyet konusu ateşe dayalı briketler, bloklar ve tuğlaların üretimi ve satışlarıdır. Şirket üretim faaliyetlerini Bartın’da kurulu tesislerinde gerçekleştirmektedir. Ticari amaçlı satışını yaptığı ürünleri de değişik ülkelerden ithal etmektedir.

Işıklar İnşaat ve Turizm İşletmeleri A.Ş. ("Işıklar Turizm"): Şirket 1976 yılında kurulmuştur Şirket’in fiili faaliyet konusu hali hazırda Türkiye’nin değişik illerinde “offshore” yarışları düzenlemektedir.

Işıklar İnşaat Malzemeleri Pazarlama ve Taahhüt A.Ş. ("Işıklar İnşaat Pazarlama"): Şirket 2003 yılında kurulmuştur. Şirket’in faaliyet konusu ateşe dayalı briketler, bloklar ve tuğla satışı ve pazarlamasıdır.

Işıklar Holding A.Ş. ("IHOL"): Işıklar Holding A.Ş., Türkiye’de faaliyet göstermekte olup merkez adresi Dereboyu Cad. Meydan Sk. Beybi Giz Plaza No:1 D.27 Maslak / Sarıyer / İstanbul’dur. Şirket ana faaliyet konusu sınai, ticari ve hizmet sektöründe faaliyet gösterecek müesseseler kurmak, mevcutlara iştirak etmek veya devir almak, her türlü ticari ve sınai faaliyette bulunmaktadır.

Işıklar Ambalaj Pazarlama A.Ş. ("Ambalaj"): Şirket merkezi İstanbul’dadır. Başlıca faaliyeti sınai tipi kağıt torba imali ve satışlarıdır.

Çemaş Döküm San. A.Ş. ("Çemaş"): Merkezi ve üretim yeri Kırşehir’dedir. Çimento ve madencilik sektöründe öğütme bilya ve silpepleri ve otomotiv sektörü başta olmak üzere makina ve ziraat sektörlerine döküm parça üretimi yapmaktadır.

Şirket’in halka arz olunmuş hisse senetleri 02 Temmuz 2010 tarihinden itibaren Borsa İstanbul’da (BIST) işlem görmektedir. 2018 senesi içinde BIST’te yapılan hisse satışları ile sahiplik oranı % 3,66’ya düşmüş, eldeki hisseler alım – satım amaçlı finansal yatırım olarak değerlendirilerek konsolidasyon kapsamından çıkarılmıştır.

Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş. ("Özışık"): Çemaş Döküm San. A.Ş.’nin bağlı ortaklığıdır. Şirket merkezi Ankara’da olup inşaat sektöründe taahhüt işleri yapmaktadır. Bağlı ortaklık Çemaş’ın konsolidasyon kapsamı dışına çıkması sebebiyle dolaylı bağlı ortaklık Özışık da konsolidasyon kapsamından çıkmıştır.

Işıklar Park Gayrimenkul Geliştirme ve Yatırım A.Ş. ("Park AVM"): Şirket merkezi İstanbul’dadır. Bilanço tarihi itibarıyla şirketin faaliyeti yoktur.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Bağlı Ortaklıklar: (Devamı)

Işıklar Paper Sack Ltd. ("Paper Sack"): Irak Erbil’de sınai tipi kâğıt torba imali ve satışı yapmak üzere kurulan Işıklar Ambalaj Pazarlama A.Ş.’nin %54 payına sahip olduğu Işıklar Paper Sack Ltd. üretim tesislerinde 21.03.2013 tarihi itibarıyla üretime başlamıştır.

Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Niğbaş"): Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş., 1969 Yılında Çimhol ve İller Bankası ortaklığı ile beton direk üretimi amacıyla kurulmuş ve günümüze kadar prefabrik beton ürünler ve betonarme yapı elemanları üretimlerini de faaliyet alanlarına dahil ederek entegre bir tesis haline gelmiştir.

Şirket Niğde Ticaret Siciline 609 sayı ile kayıtlı olup kanuni adresi İlhanlı Mahallesi Sabancı Bulvarı No:27 Merkez/Niğde’dir. Şirket’in halka arz olunmuş hisse senetleri 05 Mart 2012 tarihinden itibaren Borsa İstanbul’da işlem görmektedir.

Işıklar Pazarlama A.Ş. ("İPAŞ"): Işıklar Holding A.Ş. bali ortaklığı olan İPAŞ, Türkiye’de faaliyet göstermekte olup merkez adresi Çubuklu Mah. Orhan Veli Kanık Cad. Yakut Sk. Eryılmaz Plaza No:3 Kat:2 Kavacık / İstanbul’dur. İPAŞ’ın faaliyet konusu Işıklar Holding A.Ş. bünyesinde faaliyetlerini sürdürmekte olan Işıklar İnşaat Malzemeleri A.Ş.’nin ürettiği ürünlerin yurt içi ve yurt dışı satışını sağlamaktadır.

Çimtek Çimento Teknolojisi A.Ş. ("Çimtek"): Şirket 1969 yılında Çimento ve Yan Mamülleri Sanayii Holding A.Ş. (Çimhol) adı ile Türkiye Çimento ve Toprak Sanayii T.A.Ş.’nin (Çitosan) bir yan kuruluşu olarak faaliyete başlamıştır. Çimtek 1990 yılında kurulmuş ve Çimhol firmasının tüm faaliyetleri Çimtek’e devredilmiştir. Çimtek komple çimento fabrikalarının kurulmasını ve her türlü çimento ünitesinin anahtar teslimi kurulumunu ana müteahhit firma olarak gerçekleştirmekte, bunun için çimento sanayinde iyi bilinen uzman know-how firmaları ve ekipman teslimatçıları ile işbirliği yapmaktadır.

İştirakler ve İş Ortaklıkları:

Global Enerji Elektrik Üretim A.Ş. ("Global Enerji"): 1988 yılında İstanbul’da kurulmuş olup, faaliyet konusu doğalgazdan elektrik enerjisi, buhar ve sıcak su üretimidir. Çorlu’da kurulu ve faaliyette bulunan tesislerinde 32 MW’lık üretim kapasitesine sahiptir.

Sif İş Makinaları Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. ("Sif"): SİF Otomotiv A.Ş. ve Sif İş Makinaları Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.’nin Sif İş Makinaları Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. bünyesinde birleşme işlemi 26 Kasım 2013 tarihi itibarıyla tescil olmuştur. Şirketin merkezi İstanbul’dadır. Başlıca faaliyeti iş makinesi yurtiçi ve yurtdışı müşterilerine tedarik etmek ve servis, yedek parça hizmeti vermektir. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şirket bünyesinde istihdam edilen personel sayısı 114 kişidir (31.12.2017:145).

HMF Makine ve Servis Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("HMF"): Şirket merkezi İstanbul’dadır. Başlıca faaliyeti yurtiçi ve yurtdışı müşterilerine iş makinesi tedarik etmek ve bu makineler ile ilgili teknik destek sağlamaktır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Şirket bünyesinde istihdam edilen personel sayısı 56 kişidir (31.12.2017: 82).

Özışık – İntekar – İnelşan İş Ortaklığı:

İş Ortaklığının merkezi Ankara’dadır. Ortaklık “Mardin Ceylanpınar Ovaları Cazibe Sulaması” 2. Kısım Şebeke Yapım işi çerçevesinde kurulmuştur.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

İştirakler ve İş Ortaklıkları: (Devamı)

Özışık – İntekar İş Ortaklığı:

İş Ortaklığının merkezi Ankara’dadır. Ortaklık “Adatepe Sulaması 1.Kısım” Yapım işi çerçevesinde kurulmuştur.

Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.:

İştirakin adresi Halit Cevri Aslangil Mah. Çankırı Cad. No:105 Kalecik / Ankara’dır. Şirket’in faaliyet konusu şaraplık üzüm bağcılığı ve şarap üretimidir.

Likya Şarapçılık İmalat LTD. ŞTİ.:

İştirakin adresi Demirler Köyü Eşen Nahiyesi Fethiye / Muğla’dır. Şirket’in faaliyet konusu şaraplık üzüm bağcılığı ve şarap üretimidir.

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Grup, muhasebe kayıtlarını ve yasal finansal tablolarını Türkiye’de geçerli olan ticari mevzuat, mali mevzuat ve Maliye Bakanlığı’na yayımlanan Tek Düzen Hesap Planı gereklerine göre Türk Lirası (TL) olarak tutmaktadır. Konsolide finansal tablolar Grup’un yasal kayıtlarına dayandırılmış olup Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) tebliğlerine uygun hale getirilmesi için düzeltme ve sınıflandırma değişikliklerine tabi tutulmuştur.

SPK, Seri II, No: 14.1 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” 13 Eylül 2013 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak 1 Temmuz 2013 tarihinden sonra sona eren ara dönem finansal raporlardan geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu tebliğ işletmeler tarafından düzenlenecek finansal raporlar ile bunların hazırlanması ve ilgililere sunulmasına ilişkin ilke, usul ve esasları belirlemektedir. İlgili tebliğ ile Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” yürürlükten kaldırılmıştır.

Seri II, No: 14.1 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” ne istinaden, işletmeler, finansal tablolarının hazırlanmasında Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları (“TMS/TFRS”) esas alırlar. Dolayısıyla ilişikteki konsolide finansal tablolar TMS/TFRS’ye göre hazırlanmış olup finansal tablolar ve dipnotlar, SPK tarafından uygulanması zorunlu kılınan formatlara uygun olarak ve zorunlu kılınan bilgiler dâhil edilerek sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar, finansal yatırımlar ve işletme birleşmeleri sırasında ortaya çıkan maddi ve maddi olmayan duran varlıklardaki, kayıtlı değer ile gerçeğe uygun değer arasındaki farklardan kaynaklanan yeniden değerlemeler haricinde tarihi maliyet esası baz alınarak hazırlanmıştır.

Konsolide finansal tablolar, 12 Mart 2017 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında kabul edilmiştir.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları’ndaki Değişiklikler

Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) veya Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ile uyumlu finansal tablolar hazırlanırken standartlardaki değişiklikler ve yorumlar dipnotlarda aşağıdaki şekilde gösterilmelidir:

- a. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

Yeni TMS/TFRS’nin finansal tablolara etkileri ile ilgili açıklamalar:

- a) TMS/TFRS’nin başlığı,
 - b) muhasebe politikası değişikliğinin varsa ilgili geçiş hükümlerine uygun olarak yapıldığı,
 - c) muhasebe politikasında değişikliğin açıklaması,
 - d) varsa geçiş hükümlerinin açıklaması,
 - e) varsa geçiş hükümlerinin ileriki dönemlere olabilecek etkileri,
 - f) mümkün olduğunca, cari ve sunulan her bir önceki dönem ile ilgili düzeltme tutarları:
 - i. etkilenen her bir finansal tablo kalemi için sunulmalı ve
 - ii. şirket için “TMS 33, Hisse Başına Kazanç” standardı geçerliyse adi hisse ve seyreltilmiş hisse başına kazanç tutarları tekrar hesaplanmalıdır.
 - g) eğer mümkünse sunulmayan dönemlerden önceki dönemlere ait düzeltme tutarları ve
 - h) geçmişe dönük uygulama herhangi bir dönem veya dönemler için mümkün değilse bu duruma yol açan olaylar açıklanmalı ve muhasebe politikasındaki değişikliğin hangi tarihten itibaren ve ne şekilde uygulandığı açıklanmalıdır.
- **TFRS 9, “Finansal araçlar”;** 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart TMS 39’un yerini almaktadır. Finansal varlıklar ve yükümlülüklerin sınıflandırması ve ölçülmesi ile ilgili zorunlulukları ve aynı zamanda şu anda kullanılmakta olan, gerçekleşen değer düşüklüğü zararı modelinin yerini alacak olan beklenen kredi riski modelini de içermektedir.
- **TFRS 15, “Müşteri sözleşmelerinden hasılat”;** 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Amerika’da Kabul Görmüş Muhasebe Standartları ile yapılan uyum çalışması sonucu ortaya çıkan yeni standart hasılatın finansal raporlamasını ve finansal tabloların toplam gelirlerinin dünya çapında karşılaştırılabilir olmasını sağlamayı amaçlamıştır.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (Devamı)

- a. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (Devamı):
- **TFRS 15, "Müşteri sözleşmelerinden hasılat" standardındaki değişiklikler;** 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişikliklerle edim (performans) yükümlülüklerini belirleyen uygulama rehberliğine, fikri mülkiyet lisanslarının muhasebesine ve işletmenin asıl midir yoksa aracı mıdır değerlendirmesine (net hasılat sunumuna karşın brüt hasılat sunumu) ilişkin açıklamaları içermektedir. Uygulama rehberliğindeki bu alanların her biri için yeni ve değiştirilmiş açıklayıcı örnekler eklenmiştir. UMSK, aynı zamanda yeni hasılat standardına geçiş ile ilgili ek pratik tedbirler dahil etmiştir.
 - **TFRS 4, "Sigorta Sözleşmeleri" standardındaki değişiklikler;** 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 4'de yapılan değişiklik sigorta şirketleri için 'örtülü yaklaşım (overlay approach)' ve 'erteleme yaklaşımı (deferral approach)' olarak iki farklı yaklaşım sunmaktadır. Buna göre:
 - o Sigorta sözleşmeleri tanzim eden tüm şirketlere yeni sigorta sözleşmeleri standardı yayımlanmadan önce TFRS 9 uygulandığında ortaya çıkabilecek olan dalgalanmayı kar veya zararda muhasebeleştirmek yerine diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirme seçeneğini sağlayacaktır ve
 - o Faaliyetleri ağırlıklı olarak sigorta ile bağlantılı olan şirketlere isteğe bağlı olarak 2021 yılına kadar geçici olarak TFRS 9'u uygulama muafiyeti getirecektir. TFRS 9 uygulamayı erteleyen işletmeler hali hazırda var olan TMS 39, 'Finansal Araçlar' standardını uygulamaya devam edeceklerdir.
 - **TMS 40, "Yatırım amaçlı gayrimenkuller" standardındaki değişiklikler;** 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin sınıflandırılmasına ilişkin yapılan bu değişiklikler, kullanım amacıyla değişiklik olması durumunda yatırım amaçlı gayrimenkullere ya da gayrimenkullerden yapılan sınıflandırmalarla ilgili netleştirme yapmaktadır. Bir gayrimenkulün kullanımının değişmesi durumunda bu gayrimenkulün 'yatırım amaçlı gayrimenkul' tanımlarına uyup uymadığının değerlendirilmesinin yapılması gerekmektedir. Bu değişim kanıtlarla desteklenmelidir.
 - **TFRS 2 'Hisse bazlı ödemeler' standardındaki değişiklikler;** 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Değişiklik nakde dayalı hisse bazlı ödemelerin ölçüm esaslarını ve bir ödüllendirmeyi nakde dayalıdan özkaynağa dayalıya çeviren değişikliklerin nasıl muhasebeleştirileceğini açıklamaktadır. Bu değişiklik aynı zamanda bir işverenin çalışanının hisse bazlı ödemesine ilişkin bir miktarı kesmek ve bunu vergi dairesine ödemekle yükümlü olduğu durumlarda, TFRS 2'nin esaslarına bir istisna getirerek, bu ödül sanki tamamen özkaynağa dayalıymışçasına işlem görmesini gerektirmektedir.

2014-2016 dönemi yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.

- o TFRS 1, "Türkiye finansal raporlama standartlarının ilk uygulaması", TFRS 7, TMS 19 ve TFRS 10 standartlarının ilk kez uygulama aşamasında kısa dönemli istisnalarını kaldırılmıştır.
- o TMS 28, "İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar"; bir iştirak ya da iş ortaklığının gerçeğe uygun değerden ölçülmesine ilişkin açıklık getirmiştir.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (Devamı)

- a. *31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (Devamı):*

2014-2016 dönemi yıllık iyileştirmeler; (Devamı)

- **TFRS Yorum 22, "Yabancı para cinsinden yapılan işlemler ve avanslar ödemeleri";** 1 Ocak 2018 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum yabancı para cinsinden yapılan işlemler ya da bu tür işlemlerin bir parçası olarak yapılan ödemelerin yabancı bir para cinsinden yapılması ya da fiyatlanması konusunu ele almaktadır. Bu yorum tek bir ödemenin yapılması/alınması durumunda ve birden fazla ödemenin yapıldığı/alındığı durumlara rehberlik etmektedir. Bu rehberliğin amacı uygulamadaki çeşitliliği azaltmaktadır.
- b. *31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:*
- **TFRS 9, "Finansal araçlar'daki değişiklikler";** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik, itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal bir yükümlülüğün, finansal tablo dışı bırakılma sonucu doğurmadan değiştirildiğinde, ortaya çıkan kazanç veya kaybın doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmesi konusunu doğrulamaktadır. Kazanç veya kayıp, orijinal sözleşmeye dayalı nakit akışları ile orijinal etkin faiz oranından iskonto edilmiş değiştirilmiş nakit akışları arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu, farkın IAS 39'dan farklı olarak enstrümanın kalan ömrü boyunca yayılarak muhasebeleştirilmesinin mümkün olmadığı anlamına gelmektedir.
- **TMS 28, "İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar'daki değişiklikler";** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Şirketlerin özkaynak metodunu uygulamadığı uzun vadeli iştirak veya müşterek yönetime tabi yatırımlarını, TFRS 9 kullanarak muhasebeleştireceklerini açıklığa kavuşturmuştur.
- **TFRS 16, "Kiralama işlemleri";** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 15, 'Müşteri sözleşmelerinden hasılat' standardı ile birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yeni standart mevcut TMS 17 rehberliğinin yerini alır ve özellikle kiralyanlar açısından muhasebesinde geniş kapsamlı bir değişiklik yapar. Şu anki TMS 17 kurallarına göre kiralyanlar bir kiralama işlemine taraf olduklarında bu işlem için finansal kiralama (bilanço içi) ya da faaliyet kiralaması (bilanço dışı) ayrımı yapmak zorundalar. Fakat TFRS 16'ya göre artık kiralyanlar neredeyse tüm kiralama sözleşmeleri için gelecekte ödeyecekleri kiralama yükümlülüklerini ve buna karşılık olarak da bir varlık kullanım hakkını bilançolarına yazmak zorunda olacaklardır. UMSK kısa dönemli kiralama işlemleri ve düşük değerli varlıklar için bir istisna öngörmüştür, fakat bu istisna sadece kiraya verenler açısından uygulanabilir. Kiraya verenler için muhasebe neredeyse aynı kalmaktadır. Ancak UMSK'nın kiralama işlemlerinin tanımını değiştirmesinden ötürü (sözleşmelerdeki içeriklerin birleştirilmesi ya da ayrıştırılmasındaki rehberliği değiştirdiği gibi) kiraya verenler de bu yeni standarttan etkileneceklerdir. En azından yeni muhasebe modelinin kiraya verenler ve kiralyanlar arasında pazarlıklara neden olacağı beklenmektedir. TFRS 16'ya göre biz sözleşme belirli bir süre için belirli bir tutar karşılığında bir varlığın kullanım hakkını ve o varlığı kontrol etme hakkını içeriyorsa o sözleşme bir kiralama sözleşmesidir ya da kiralama işlemi içermektedir.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (Devamı)

b. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler (devamı):

- **TFRS Yorum 23, "Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler";** 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum TMS 12 Gelir Vergileri standardının uygulamalarındaki bazı belirsizliklere açıklık getirmektedir. UFRS Yorum Komitesi daha önce vergi uygulamalarında bir belirsizlik olduğu zaman bu belirsizliğin TMS 12'ye göre değil TMS 37 'Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar' standardının uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştu. TFRS Yorum 23 ise gelir vergilerinde belirsizlikler olduğu durumlarda ertelenmiş vergi hesaplamasının nasıl ölçüleceği ve muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklama getirmektedir.

Vergi uygulaması belirsizliği, bir şirket tarafından yapılan bir vergi uygulamasının vergi otoritesince kabul edilir olup olmadığı bilinmediği durumlarda ortaya çıkar. Örneğin, özellikle bir giderin indirim olarak kabul edilmesi ya da iade alınabilir vergi hesaplamasına belirli bir kalemin dahil edilip edilmemesiyle ilgili vergi kanunda belirsiz olması gibi. TFRS Yorum 23 bir kalemin vergi uygulamalarının belirsiz olduğu; vergilendirilebilir gelir, gider, varlık ya da yükümlülüğün vergiyi esas tutarları, vergi gideri, alacağı ve vergi oranları da dahil olmak üzere her durumda geçerlidir.

- **TFRS 17, "Sigorta Sözleşmeleri";** 1 Ocak 2021 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4'ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

2015-2017 yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2019 ve sonrası yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri içermektedir:

- o TFRS 3 'İşletme Birleşmeleri', kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçer.
- o TFRS 11 'Müşterek Anlaşmalar', müşterek kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçmez.
- o TMS 12 'Gelir Vergileri', işletme, temettülerin gelir vergisi etkilerini aynı şekilde muhasebeleştirir.
- o TMS 23 'Borçlanma Maliyetleri, bir özellikli varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır hale gelmesi için yapılan her borçlanmayı, genel borçlanmanın bir parçası olarak değerlendirir.

TMS 19 'Çalışanlara Sağlanan Faydalar', planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme ile ilgili iyileştirmeler; 1 Ocak 2019 ve sonrasında olan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri gerektirir:

- o Planda yapılan değişiklik, küçülme ve yerine getirme sonrası dönem için; cari hizmet maliyeti ve net faizi belirlemek için güncel varsayımların kullanılması;
- o Geçmiş dönem hizmet maliyetinin bir parçası olarak kar veya zararda muhasebeleştirme, ya da varlık tavanından kaynaklanan etkiyle daha önce finansal tablolara alınmamış olsa bile, fazla değerdeki herhangi bir azalmanın, yerine getirmedeki bir kazanç ya da zararın finansal tablolara alınması.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (Devamı)

- b. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler (devamı):

2015-2017 yıllık iyileştirmeler; (Devamı)

TMS 1 ve TMS 8 önemlilik tanımındaki değişiklikler; 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1 "Finansal Tabloların Sunuluşu" ve TMS 8 "Muhasebe Politikaları, Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar" daki değişiklikler ile bu değişikliklere bağlı olarak diğer TFRS'lerdeki değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- i) TFRS ve finansal raporlama çerçevesi ile tutarlı önemlilik tanımı kullanımı
- ii) önemlilik tanımının açıklamasının netleştirilmesi ve
- iii) önemli olmayan bilgilerle ilgili olarak TMS 1 'deki bazı rehberliklerin dahil edilmesi

TFRS 3'teki değişiklikler – işletme tanımı; 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikte birlikte işletme tanımı revize edilmiştir. UMSK tarafından alınan geri bildirimlere göre, genellikle mevcut uygulama rehberliğinin çok karmaşık olduğu düşünülmektedir ve bu işletme birleşmeleri tanımının karşılanması için çok fazla işlemle sonuçlanmaktadır.

Şirket yukarıda yer alan değişikliklerin operasyonlarına ve finansal tablolarına olan etkilerini değerlendirmeye yönelik çalışmaları sürdürmektedir.

2.3 Konsolidasyona İlişkin Esaslar

Konsolidasyona dahil edilen şirketlerin finansal tabloları ilişikteki konsolide finansal tabloların tarihi itibarıyla hazırlanmıştır. Bağlı ortaklıkların finansal tablolarının hazırlanması sırasında, tarihsel maliyet esasına göre tutulan kayıtlarına Şirket tarafından uygulanan muhasebe politikalarına ve sunum biçimlerine uyumluluk açısından gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yapılmıştır.

2.3.1 Bağlı ortaklıklar

İlişikteki konsolide finansal tabloların hazırlanmasında, Ana Ortaklığın finansal ve faaliyet politikaları üzerinde kontrol gücüne sahip olduğu bağlı ortaklıklar aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

- (a) Ana Ortaklık doğrudan ve/veya dolaylı olarak kendisine ait olan hisseler neticesinde şirketlerdeki oy kullanma hakkının %50'den fazlasını kullanma yetkisine sahipse veya
- (b) %50'den fazla oy kullanma yetkisine sahip olmamakla birlikte, finansal ve faaliyet politikaları üzerinde fiili kontrol etkisini kullanmak suretiyle finansal ve faaliyet politikalarını şirketin menfaatleri doğrultusunda kontrol etme yetkisi ve gücüne sahipse ilgili şirket konsolidasyona dahil edilmiştir.

Kontrol gücü, Ana Ortaklığın doğrudan veya dolaylı olarak şirketlerin finansal ve faaliyet politikalarını yönetmesini ve bundan yarar elde etmesini ifade eder. Bağlı ortaklığın gelir ve giderleri, TFRS 3'de belirlenen elde etme tarihinden itibaren konsolide finansal tablolara dahil edilmiştir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Konsolidasyona İlişkin Esaslar (Devamı)

2.3.1 Bağlı ortaklıklar (Devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolidasyon, Ana Ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. bünyesinde gerçekleştirilmiş olup, Ana Ortaklığın bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki doğrudan ve dolaylı sermaye payları aşağıdaki gibidir:

31.12.2018		
Ortaklık	Yöntemi	Ortaklık payı (%)
SİF İş Makinaları Pazarlama San. ve Tic A.Ş. (2) (3)	--	--
HMF Makine ve Servis Sanayi ve Ticaret A.Ş. (2) (3)	--	--
Özışık – İntekar – İnelsan İş Ortaklığı (2) (3)	--	--
Özışık – İntekar İş Ortaklığı (2) (3)	--	--
Işıklar Holding A.Ş. (1)	Tam konsolidasyon	81,50
Işıklar Pazarlama A.Ş. (1)	Tam konsolidasyon	75,39
Çimtek Çimento Teknolojisi A.Ş. (1)	Tam konsolidasyon	75,34
BND Elektrik Üretim A.Ş. (2) (3)	Özsermaye	44,67
BBS Elektrik Üretim Dağıtım A.Ş.	Tam konsolidasyon	50,00
Metemteks Sentetik İplik San. ve Tic. A.Ş.	Tam konsolidasyon	100,00
Işıklar İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Tam konsolidasyon	97,37
Işıklar İnşaat ve Turizm İşletmeleri A.Ş.	Tam konsolidasyon	98,46
Işıklar İnşaat Malz. Paz. ve Taahhüt A.Ş.	Tam konsolidasyon	100,00
Işıklar Ambalaj Pazarlama A.Ş.	Tam konsolidasyon	100,00
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. (2) (3)	--	3,66
Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş. (2)	--	--
Işıklar Park Alışveriş Merkezi Yatırım A.Ş.	Tam konsolidasyon	100,00
Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. (3)	Tam konsolidasyon	44,33
Işıklar Paper Sack Ltd. (2)	Tam konsolidasyon	54,00

- (1) Ana ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin 01 Mart 2018 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda ana ortaklığın alacaklarının 240.000.000 TL tutarındaki kısmının bağlı ortaklığı Işıklar Holding A.Ş.'nin sermayesine ilave edilmesi kabul edilmiştir. Işıklar Holding A.Ş. tarafından yapılan sermaye artışı İstanbul Ticaret Sicil Müdürlüğü tarafından 09.03.2018 tarihinde tescil edilmiş olup, yapılan sermaye artışı ile Işıklar Holding A.Ş.'nin sermayesi 120.000.000 TL'den 360.000.000 TL'ye sermaye içindeki ana ortaklık payı ise % 44,49'dan % 81,50'ye çıkmıştır.

Yukarıda paragrafta belirtilen sermaye artışı ile ana ortaklığın bağlı ortaklığı Işıklar İnşaat ve Turizm İşletmeleri A.Ş. ve dolaylı bağlı ortaklıkları Işıklar Pazarlama A.Ş. ve Çimtek Çimento Teknolojisi A.Ş.'nin payları sırasıyla % 98,67 - %75,39 - %75,34 olmuştur.

- (2) Bağlı ortaklıklardan Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.'nin 2018 yılı içinde satışı yapılan hisseleri sebebi ile Şirket payı % 3,66 olmuş ve Ana Ortaklığın elindeki Çemaş hisseleri 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla alım – satım amaçlı finansal yatırım olarak değerlendirilerek konsolidasyon kapsamından çıkarılmıştır..

Yukarıda paragrafta belirtilen satış ile ana ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.'de konsolidasyona konu payı kalmamış ve Işıklar Paper Sack Ltd. payı % 54 olmuştur.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Konsolidasyona İlişkin Esaslar (Devamı)

2.3.1 Bağlı ortaklıklar (Devamı)

(3) Bağlı ortaklık Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.'nin Niğbaş hisselerinin tümünü 2018 yılı içinde BIST'te satmıştır. Bağlı ortaklıklar Işıklar Holding A.Ş. ve Işıklar Pazarlama A.Ş. ise 2018 yılı içinde sırasıyla % 38,85 ve % 16,80 oranında Niğbaş hissesini BIST'ten satın almıştır. Bu alım, satım ve yukarıda (2) paragrafında belirtilen Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. satışı ile Ana ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin, Niğbaş payı % 44,33, bağlı ortaklık BND Elektrik Üretim A.Ş. payı % 44,67 olmuştur. Bu çerçevede Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. ve Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş. konsolidasyon kapsamından çıkmış BND Elektrik Üretim A.Ş. tam konsolidasyon yöntemi yerine özermaye yöntemi ile konsolidasyona dahil olmuştur.

Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.'nin konsolidasyon kapsamından çıkarılmasıyla beraber Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.'nin finansal tablolarına özermaye yöntemiyle dahil olan iştirak ve iş ortaklıkları, SİF İş Makinaları Pazarlama San. ve Tic. A.Ş., HMF Makine ve Servis Sanayi ve Ticaret A.Ş., Özışık – İntekar – İnelan İş Ortaklığı ve Özışık – İntekar İş Ortaklığı da konsolidasyon kapsamından çıkarılmıştır.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla konsolidasyon, Ana Ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. bünyesinde gerçekleştirilmiş olup, Ana Ortaklığın bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki doğrudan ve dolaylı sermaye payları aşağıdaki gibidir:

31.12.2017		
Ortaklık	Yöntemi	Ortaklık payı (%)
SİF İş Makinaları Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	Özsermaye	42,49
HMF Makine ve Servis Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Özsermaye	44,10
Özışık – İntekar – İnelan İş Ortaklığı	Özsermaye	50,00
Özışık – İntekar İş Ortaklığı	Özsermaye	50,00
Işıklar Holding A.Ş.	Tam konsolidasyon	44,49
Işıklar Pazarlama A.Ş.	Tam konsolidasyon	41,16
Çimtek Çimento Teknolojisi A.Ş.	Tam konsolidasyon	41,12
BND Elektrik Üretim A.Ş.	Tam konsolidasyon	50,64
BBS Elektrik Üretim Dağıtım A.Ş.	Tam konsolidasyon	50,00
Metemteks Sentetik İplik San. ve Tic. A.Ş.	Tam konsolidasyon	100,00
Işıklar İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	Tam konsolidasyon	97,37
Işıklar İnşaat ve Turizm İşletmeleri A.Ş.	Tam konsolidasyon	98,46
Işıklar İnşaat Malz. Paz. ve Taahhüt A.Ş.	Tam konsolidasyon	100,00
Işıklar Ambalaj Pazarlama A.Ş.	Tam konsolidasyon	100,00
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	Tam konsolidasyon	65,64
Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.	Tam konsolidasyon	65,58
Işıklar Park Alışveriş Merkezi Yatırım A.Ş.	Tam konsolidasyon	100,00
Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Tam konsolidasyon	17,40

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Konsolidasyona İlişkin Esaslar (Devamı)

2.3.1 Bağlı ortaklıklar (Devamı)

(3) Bağlı ortaklık Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.'nin Niğbaş hisselerinin tümünü 2018 yılı içinde BIST'te satmıştır. Bağlı ortaklıklar Işıklar Holding A.Ş. ve Işıklar Pazarlama A.Ş. ise 2018 yılı içinde sırasıyla % 38,85 ve % 16,80 oranında Niğbaş hissesini BIST'ten satın almıştır. Bu alım, satım ve yukarıda (2) paragrafında belirtilen Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. satışı ile Ana ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin, Niğbaş payı % 44,33, bağlı ortaklık BND Elektrik Üretim A.Ş. payı % 44,67 olmuştur. Bu çerçevede Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. ve Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş. konsolidasyon kapsamından çıkmış BND Elektrik Üretim A.Ş. tam konsolidasyon yöntemi yerine özermaye yöntemi ile konsolidasyona dahil olmuştur.

2.3.2 İş Ortaklıkları

İş ortaklıkları, bir düzenlemede müşterek kontrolü olan tarafların, ortak işteki net varlıklara ilişkin haklarının olduğu ortak bir girişimdir. Müşterek kontrol, bir ekonomik faaliyet üzerindeki kontrolün sözleşmeye dayalı olarak paylaşılmasıdır. Bu kontrolün, ilgili faaliyetlere ilişkin kararların, kontrolü paylaşan tarafların oybirliği ile mutabakatını gerektirdiği durumlarda var olduğu kabul edilir.

İş ortaklıkları, TFRS 15 "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat" standardına uygun olarak özkaynak yöntemi kullanarak muhasebeleştirilmiştir (Dipnot 13).

İş ortaklıkları, finansal tabloları, finansal tabloların tarihi itibarıyla ve yeknesak muhasebe ilke ve uygulamaları gözetilerek en son yıllık finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları ve hesaplama yöntemleri kullanılarak hazırlanmıştır.

Müşterek yönetime tabi ortaklığın faaliyet sonuçları, satın alma, elden çıkarma veya ortaklık oluşumu işlemlerine uygun olarak söz konusu işlemlerin geçerlilik tarihlerinde dahil edilmiş veya hariç bırakılmışlardır.

2.3.3 İştirakler, müşterek yönetime tabi ortaklıklar

Bir yatırımcının doğrudan ya da dolaylı olarak (örneğin bağlı ortaklıkları vasıtasıyla) yatırım yapılan işletmenin oy hakkının % 20 ya da daha fazlasını elinde tutması durumunda, aksi açıkça ortaya konulmadığı sürece, söz konusu yatırımcının önemli etkisi bulunduğu kabul edilir. Diğer yandan, yatırımcının doğrudan ya da dolaylı olarak (örneğin bağlı ortaklıkları vasıtasıyla) yatırım yapılan işletmenin oy hakkının % 20'sinden daha azını elinde bulundurması durumunda ise; böyle bir etkinin bulunduğu açıkça ortaya konulmadığı sürece, söz konusu yatırımcının önemli etkisi bulunmadığı kabul edilir.

Yatırım yapılan bir işletmeye başka bir yatırımcı tarafından önemli tutarda veya mutlak çoğunlukla sahip olunması, yatırımcı işletmenin önemli etkiye sahip olmasına engel teşkil etmez.

2.3.4 Bağlı menkul kıymetler

Grup'un doğrudan ve dolaylı pay toplamı %20'nin altında olan, teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmeyen ve makul değerleri güvenilir bir şekilde belirlenemeyen bağlı menkul kıymetler, maliyet bedelleri ile konsolide finansal tablolara finansal duran varlık olarak yansıtılmıştır.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Konsolidasyona İlişkin Esaslar (Devamı)

2.3.5 Konsolidasyonda düzeltme işlemleri

Konsolide mali tabloların hazırlanmasında aşağıdaki prensipler uygulanmıştır:

Tam Konsolidasyon Yöntemi:

- Ana Ortaklık ile bağlı ortaklıkların ödenmiş sermayesi ve satın alma tarihindeki özsermayeleri dışındaki bilanço kalemleri toplanır. Yapılan toplama işleminde, konsolidasyon yöntemine tabi ortaklıkların birbirlerinden olan alacak ve borçları karşılıklı indirilir.
- Ana Ortaklığın bağlı ortaklıklardaki payları; Ana Ortaklık'ta ki Finansal Duran Varlıklar ve bağlı ortaklıklardaki Sermaye hesabından karşılıklı olarak elimine edilir.

Konsolidasyon kapsamındaki ortaklığın bağlı ortaklık haline geldiği tarih itibarıyla ve daha sonraki pay alımlarında bir defaya mahsus olmak üzere, ana ortaklığın bağlı ortaklığın sermayesinde sahip olduğu payların elde etme maliyeti, bu payların bağlı ortaklığın makul değere göre değerlendirilmiş bilançosundaki özsermayesinde temsil ettiği değerden mahsup edilir.

- Bağlı ortaklıkların net varlıklarından ana ortaklığın doğrudan ve/veya dolaylı kontrolü dışında kalan paylara isabet eden kısımları konsolide bilançoda "Azınlık payları" kalemi içinde sınıflandırılmıştır. Yine bağlı ortaklıkların net dönem karlarından veya zararlarından ana ortaklığın doğrudan ve/veya dolaylı kontrolü dışında kalan paylara isabet eden kısımları, konsolide gelir tablosunda "Azınlık payları" kalemi içinde sınıflandırılmıştır.

- Ana Ortaklık ve bağlı ortaklığın birbirleri arasındaki satın alma ve satış işlemleri ve bu işlemlerden kaynaklanan kar ve zararlar, konsolide gelir tablosunda iptal edilir. Bahse konu iptal edilen kar ve zararlara, konsolidasyona tabi ortakların kendi aralarında alım-satımına konu olan, menkul kıymetler, stoklar, maddi ve maddi olmayan duran varlıklar, finansal duran varlıklar ve diğer aktifler dahildir.

2.4 Netleştirme / Mahsup

Finansal varlıklar ve yükümlülükler, yasal olarak netleştirme hakkı var olması, net olarak ödenmesi veya tahsilinin mümkün olması veya varlığın elde edilmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesinin eş zamanlı olarak gerçekleşebilmesi halinde, bilançoda net değerleri ile gösterilirler.

2.5 Kullanılan Para Birimi

Grup'un finansal tabloları faaliyette bulunduğu temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Grup'un finansal durumu ve faaliyet sonuçları, geçerli para birimi olan ve finansal tablolar için sunum para birimi olan Türk Lirası cinsinden ifade edilmiştir.

2.6 Muhasebe Politikalarında/Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

Bilgilerin yeniden düzenlenmesi aşırı bir maliyete neden oluyorsa önceki dönemlere ait karşılaştırmalı bilgiler yeniden düzenlenmemekte, bir sonraki dönemin birikmiş karlar hesabı, söz konusu dönem başlamadan önce hatanın kümülatif etkisiyle yeniden düzenlenmektedir.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.7 Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Mali Tabloların Düzeltilmesi

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye’de faaliyette bulunan ve SPK Muhasebe Standartları’na uygun mali tablo hazırlayan şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan ettiği için bu tarihten itibaren Uluslararası Muhasebe Standardı 29 “Yüksek Enflasyonist Ekonomilerde Finansal Raporlama”ya göre finansal tabloların hazırlanması ve sunumu uygulamasını sona erdirmiştir.

2.8 Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Mali Tabloların Düzeltilmesi

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Grup’un finansal durumu, performansı ve nakit akışındaki eğilimleri belirleyebilmek amacıyla, önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır. Finansal tabloların kalemlerinin gösterimi veya sınıflandırılması değiştiğinde karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla, önceki dönem finansal tabloları da buna uygun olarak yeniden sınıflandırılmakta ve bu hususlara ilişkin olarak açıklama yapılmaktadır.

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

Hasılat

Şirket, TFRS 15 “Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı” doğrultusunda aşağıda yer alan beş aşamalı model kapsamında hasılatı finansal tablolarında muhasebeleştirmektedir.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi
- İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Şirket, müşterilerle yapılan her bir sözleşmede taahhüt ettiği mal veya hizmetleri değerlendirerek, söz konusu mal veya hizmetleri devretmeye yönelik verdiği her bir taahhüdü ayrı bir edim yükümlülüğü olarak belirlemektedir.

Her bir edim yükümlülüğü için, edim yükümlülüğünün zamana yayılı olarak mı yoksa belirli bir anda mı yerine getirileceği sözleşme başlangıcında belirlenir. Şirket, bir mal veya hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla ilgili satışlara ilişkin edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak yerine getirirse, söz konusu edim yükümlülüklerinin tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek hasılatı zamana yayılı olarak finansal tablolara alır.

Şirket, taahhüt edilmiş bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe, bu edim yükümlülüğüne tekabül eden işlem bedelini hasılat olarak finansal tablolarına kaydeder. Mal veya hizmetlerin kontrolü müşterilerin eline geçtiğinde (veya geçtikçe) mal veya hizmet devredilmiş olur.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Hasılat (Devamı)

Şirket, satışı yapılan mal veya hizmetin kontrolünün müşteriye devrini değerlendirirken,

- Şirket'in mal veya hizmete ilişkin tahsil hakkına sahipliği,
- müşterinin mal veya hizmetin yasal mülkiyetine sahipliği,
- mal veya hizmetin zilyetliğinin devri,
- müşterinin mal veya hizmetin mülkiyetine sahip olmaktan doğan önemli risk ve getirilere sahipliği,
- müşterinin mal veya hizmeti kabul etmesi koşullarını dikkate alır.

Şirket, sözleşmenin başlangıcında, müşteriye taahhüt ettiği mal veya hizmetin devir tarihi ile müşterinin bu mal veya hizmetin bedelini ödediği tarih arasında geçen sürenin bir yıl veya daha az olacağını öngörmesi durumunda, taahhüt edilen bedelde önemli bir finansman bileşeninin etkisi için düzeltme yapmamaktadır. Diğer taraftan, hasılatın içerisinde önemli bir finansman unsuru bulunması durumunda, hasılat değeri gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman unsuru içerisinde yer alan faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Fark, tahakkuk esasına göre esas faaliyetlerden diğer gelirler olarak ilgili dönemlere kaydedilir.

Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Maliyet, ağırlıklı ortalama maliyet metodu ile hesaplanmaktadır. Stoklara dahil edilen maliyeti oluşturan unsurlar malzeme, direkt işçilik ve genel üretim giderleridir. Kredi maliyetleri stok maliyetlerine dahil edilmemektedir. Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından, tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli satış maliyetlerinin indirilmesiyle elde edilen tutardır. Maliyetlerin kullanım veya satış sonucu elde edilecek tutardan yüksek olması durumunda stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılmaktadır.

Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Varlıkların taşınan değerlerinin gerçekleşmeyeceğine yönelik olay veya değişikliklerin meydana gelmesi durumunda herhangi bir değer düşüklüğünün olup olmadığı incelenmektedir. Söz konusu uyarıların olması veya taşınan değerlerin gerçekleşebilir değeri aşması durumunda varlıklar gerçekleşebilir değerlerine indirgenmektedir.

Varlıkların taşıdıkları değer, gerçekleşebilir değeri aştığında değer düşüklüğü karşılık gideri konsolide gelir tablosuna yansıtılır. Paraya çevrilebilecek tutar, varlığın net satış fiyatı ve kullanımdaki net defter değerinden yüksek olanıdır. Paraya çevrilebilecek tutar, belirlenebiliyorsa her bir kıymet için, belirlenemiyorsa kıymetin dahil olduğu nakit akımı sağlayan grup için tahmin edilir. Ancak, değer düşüklüğü karşılığının ters çevrilmesi sonucu varlığın taşınan değerinde meydana gelen artış, bu varlığa geçmiş yıllarda hiç değer düşüklüğü ayrılmamış olması halinde belirlenecek değerini aşmaması koşuluyla kayda alınmaktadır.

Maddi varlıkların gerçekleşebilir değeri net satış fiyatı veya kullanımdaki değerinden büyük olanıdır. Bağımsız olarak büyük bir nakit girişi sağlamayan bir varlığın gerçekleşebilir değeri varlığın ait olduğu nakit girişi sağlayan birim tarafından belirlenmektedir. Maddi varlıkların yeniden değerlemesinden kaynaklanan taşınan bedelindeki değer düşüklüğü ilk olarak konsolide özsermayedeki yeniden değerlendirme fonundan netlenerek borç olarak kaydedilir, daha sonra toplam değer düşüklüğünden kalan bir tutar varsa konsolide gelir tablosuna gider olarak kaydedilir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Maddi Duran Varlıklar

Grup'un arsa ve arazi, yerüstü yeraltı düzenleri ve binaları 02.09.2016 tarihinde Vakıf Ekspertiz Değerlendirme A.Ş. tarafından ekspertiz incelemesine tabi tutulmuş olup ve söz konusu aktifler rayiç değerlerine getirilerek finansal tablolara yansıtılmıştır. Bu varlıklara ilişkin amortismanlar söz konusu rayiç değerleri üzerinden ayrılmaktadır ve ilgili amortisman giderleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Arsa ve arazileri, yeraltı yerüstü düzenleri ve binalar dışındaki maddi duran varlıklar, işletme birleşmeleri ve satın almaları sırasında ortaya çıkan kayıtlı değer ile gerçeğe uygun değer arasındaki farklardan kaynaklanan yeniden değerlemeler haricinde elde etme maliyetinden birikmiş amortismanın düşülmesi ile gösterilmektedir. Arazi ve arsalar için sınırsız ömürleri olması sebebi ile amortisman ayrılmamaktadır. Amortisman, maddi varlıkların faydalı ömürleri esas alınarak doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır. Maddi duran varlıkların amortisman dönemleri, tahmin edilen faydalı ömürleri esas alınarak, aşağıda belirtilmiştir:

Binalar	15-50 yıl
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	4-50 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	2-40 yıl
Taşıt araçları	4-10 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	2-50 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	3-10 yıl
Özel Maliyetler	5 yıl

Maddi varlıklarda değer düşüklüğü olduğuna işaret eden koşulların mevcut olması halinde, olası bir değer düşüklüğünün tespiti amacıyla inceleme yapılır ve bu inceleme sonunda maddi varlığın kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerinden fazla ise, karşılık ayrılmak suretiyle kayıtlı değeri geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer, ilgili maddi varlığın mevcut kullanımından gelecek net nakit akışları ile net satış fiyatından yüksek olanı olarak kabul edilir.

Maddi varlıkların elden çıkartılması dolayısıyla oluşan kar ve zararlar diğer faaliyet gelirleri ve giderleri hesaplarına dahil edilirler.

Maddi duran varlıkların herhangi bir parçasını değiştirmekten doğan giderler bakım onarım maliyetleri ile birlikte varlığın gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı nitelikte ise aktifleştirilebilirler. Tüm diğer giderler oluşukça gelir tablosunda gider kalemleri içinde muhasebeleştirilir. Kredi maliyetleri maddi duran varlık maliyetlerine dahil edilmemektedir.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, iktisap edilmiş hakları, bilgi sistemlerini ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan duran varlıklar, elde edildikleri tarihteki elde etme maliyetinden kayda alınır ve kiralama süresi ve faydalı ömürleri dikkate alınarak doğrusal olarak itfa edilirler.

Haklar	1-12 yıl
--------	----------

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen özellikli varlıklar (amaçlandığı şekilde kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi uzun bir süreyi gerektiren varlığı ifade eder) söz konusu olduğunda, ilgili varlığın satın alınması, inşası veya üretimi ile doğrudan ilişki kurulabilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar maliyetinin bir unsuru olarak aktifleştirilir.

Krediler, alındıkları tarihlerde, alınan kredi tutarından işlem giderleri çıkartıldıktan sonraki değerleriyle kaydedilir. Krediler, müteakip tarihlerde, etkin faiz yöntemiyle hesaplanmış iskonto edilmiş değerleri ile mali tablolarda takip edilirler. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır. Kredilerden kaynaklanan finansman maliyeti, oluştuğunda gelir tablosuna kaydedilir.

Factoring işlemlerinden (kabili rücu olması nedeniyle) doğan borçlar ve alacaklar bilançoda netleştirilmez (TMS 39/39-UR-57). Ancak bir alacağın satımı söz konusu olduğu için faktoring şirketlerine olan alacak ve borçlar kayıtlı değeriyle gösterilirler. Faktoring işlemlerinde satış bedeli ile devredilen alacak arasındaki fark faturaya istinaden finansman gideri olarak kaydedilir.

Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektirmeyen olaylar, önemli olması durumunda, konsolide finansal tablo dipnotlarında açıklanmıştır.

Nakit Akım Tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları, Grup'un faaliyet alanına giren konulardan kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Grup işletme faaliyetlerine ilişkin nakit akımlarını, net kar/zararın, gayri nakdi işlemlerin, geçmiş ya da gelecek işlemlerle ilgili nakit giriş ve çıkışları tahakkuklarının veya ertelemelerinin ve yatırım veya finansman ile ilgili nakit akımlarına ilişkin gelir veya gider kalemlerinin etkilerine göre düzeltildiği dolaylı yöntemle gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (maddi ve maddi olmayan varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Nakit akım tablosundaki, nakit ve nakit benzeri değerler, kasa, banka mevduatları ile diğer hazır değerler bakiyesinden faizsiz spot kredilere ait bakiyenin çıkartılması suretiyle bulunur.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal Araçlar

Finansal Varlıklar

Şirket, önemli bir finansman bileşenine sahip olmayan ticari alacaklar dışındaki kalan finansal varlıkları ilk defa finansal tablolara alırken gerçeğe uygun değerinden ölçer. Ticari alacakların TFRS 15 uyarınca önemli bir finansman bileşenine sahip olmaması (veya Şirket'in kolaylaştırıcı uygulamayı seçmesi) durumunda, bu alacaklar ilk defa finansal tablolara alınması sırasında işlem bedeli üzerinden (TFRS 15'te tanımlandığı şekliyle) ölçülür.

Gerçeğe uygun değer değişimleri kar veya zarara yansıtılanlar dışındaki finansal varlıkların ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir veya gerçeğe uygun değerden düşülür. Normal yoldan alınıp satılan finansal varlıklar işlem tarihinde kayıtlara alınmaktadır.

Şirket finansal varlıklarını (a) Finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli, (b) Finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özelliklerini esas alarak sonraki muhasebeleştirilmede itfa edilmiş maliyeti üzerinden, gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak veya gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılır. İşletme sadece finansal varlıkların yönetimi için kullandığı iş modelini değiştirdiğinde, bu değişiklikten etkilenen tüm finansal varlıkları yeniden sınıflandırır. Finansal varlıkların yeniden sınıflandırılması, yeniden sınıflandırma tarihinden itibaren ileriye yönelik olarak uygulanır. Bu tür durumlarda, daha önce finansal tablolara alınmış olan kazanç, kayıp (değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları dahil) veya faizler için herhangi düzeltme yapılmaz.

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar

Bir finansal varlık aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür:

- (a) Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,
- (b) Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklara ilişkin faiz geliri etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanır. Bu gelir, aşağıdakiler dışında, finansal varlığın brüt defter değerine etkin faiz oranı uygulanarak hesaplanır:

- (a) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, ilk defa finansal tablolara alınmasından itibaren, finansal varlığın itfa edilmiş maliyetine krediye göre düzeltilmiş etkin faiz oranını uygular.
- (b) Satın alındığında veya oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlık olmayan ancak sonradan kredi-değer düşüklüğüne uğramış finansal varlık haline gelen finansal varlıklar. Bu tür finansal varlıklar için işletme, sonraki raporlama dönemlerinde, varlığın itfa edilmiş maliyetine etkin faiz oranını uygular.

Bir finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının değiştirilmiş ya da başka bir şekilde yeniden yapılandırılmış olması ve bu değiştirme ve yeniden yapılandırmanın finansal varlığın finansal tablo dışı bırakılmasına yol açmadığı durumlarda, finansal varlığın brüt defter değeri yeniden hesaplanarak yapılandırma kazanç veya kaybı kar veya zarara yansıtılır.

Bir finansal varlığın değerinin kısmen ya da tamamen geri kazanılmasına ilişkin makul beklentilerin bulunmaması durumunda Şirket, finansal varlığın brüt defter değerini doğrudan düşürerek finansal tablo dışında bırakır.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal Varlıklar (devamı)

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

Bir finansal varlık aşağıdaki her iki şartın birden sağlanması durumunda gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülür:

- (a) Finansal varlığın, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulması,
- (b) Finansal varlığa ilişkin sözleşme şartlarının, belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açması.

Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen bir finansal varlıktan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kur farkı kazanç veya kayıpları dışında kalanlar, finansal varlık finansal tablo dışı bırakılıncaya ya da yeniden sınıflandırılıncaya kadar diğer kapsamlı gelire yansıtılır. Finansal varlık yeniden sınıflandırıldığında, daha önce diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam kazanç ya da kayıp, yeniden sınıflandırma tarihinde yeniden sınıflandırma düzeltmesi olarak özkaynaktan çıkarılarak kar veya zarara yansıtılır. Gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlığın yeniden sınıflandırılması durumunda, işletme daha önce diğer kapsamlı gelire yansıttığı toplam kazanç ya da kaybı finansal tablolara alır. Etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz, kar veya zarar olarak finansal tablolara alınır.

İlk defa finansal tablolara almada işletme, ticari amaçla elde tutulmayan özkaynak aracına yapılan yatırımın gerçeğe uygun değerindeki sonraki değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulması konusunda, geri dönülemez bir tercihte bulunulabilir.

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarar tablosuna yansıtılan finansal varlıklar

Bir finansal varlık, itfa edilmiş maliyeti üzerinden ya da gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülüyorsa, gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılarak ölçülür.

Değer düşüklüğü

Şirket itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar ve gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara ilişkin beklenen kredi zararları için zarar karşılığı ayırır.

İşletme gerçeğe uygun değer değişimi diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar için zarar karşılığı tutarını finansal tablolara alırken ve ölçerken değer düşüklüğü hükümlerini uygular. Bununla birlikte, zarar karşılığı diğer kapsamlı gelire yansıtılır ve finansal varlığın bilançodaki defter değerini azaltmaz.

Bir finansal araçtaki kredi riskinin, ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli ölçüde artmış olması durumunda, her raporlama tarihinde, işletme söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal Varlıklar (devamı)

Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarar tablosuna yansıtılan finansal varlıklar (devamı)

Değer düşüklüğü (devamı)

Raporlama tarihinde, satın alındığında ya da oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar haricinde, bir finansal araçtaki kredi riskinde ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana önemli derecede artış meydana gelmemiş olması durumunda Şirket söz konusu finansal araca ilişkin zarar karşılığını 12 aylık beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçer. Raporlama tarihinde Şirket, satın alındığında ya da oluşturulduğunda kredi-değer düşüklüğü bulunan finansal varlıklar için yalnızca ilk defa finansal tablolara alınmasından bu yana ömür boyu beklenen kredi zararlarındaki toplam değişiklikleri zarar karşılığı olarak finansal tablolara alır.

Şirket önemli finansman unsuru olmayan ticari alacaklar, sözleşme varlıkları ve kira alacakları için basitleştirilmiş yaklaşımdan faydalanarak zarar karşılıklarını, her zaman ömür boyu beklenen kredi zararına eşit tutarda hesaplamaktadır.

Finansal Yükümlülükler

Şirket, finansal yükümlülüğü ilk defa finansal tablolara alırken gerçeğe uygun değerinden ölçer. Gerçeğe uygun değer değişimleri kar veya zarara yansıtılanlar dışındaki yükümlülüklerin ilk ölçümünde, bunların edinimiyle veya ihracıyla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri de gerçeğe uygun değere ilave edilir.

İşletme, aşağıdakiler dışında kalan tüm finansal yükümlülüklerini sonraki muhasebeleştirmede itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen olarak sınıflandırır:

- (a) Gerçeğe uygun değer değişimi kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler: Bu yükümlülükler, türev ürünler de dahil olmak üzere, sonraki muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değerinden ölçülür.
- (b) Finansal varlığın devredilmesi işleminin finansal tablo dışı bırakma şartlarını taşımaması veya devam eden ilişki yaklaşımının uygulanması durumunda ortaya çıkan finansal yükümlülükler: Şirket, bir varlığı devam eden ilişkisi ölçüsünde finansal tabloda göstermeye devam ettiği durumda, finansal tabloya buna bağlı bir yükümlülük de yansıtır. Devredilen varlık ve buna bağlı yükümlülük, işletmenin elinde tutmaya devam ettiği hak ve mükellefiyetleri yansıtabilecek şekilde ölçülür. Devredilen varlığa bağlı yükümlülük, devredilen varlığın net defter değeri ile aynı usulde ölçülür.
- (c) TFRS 3'ün uygulandığı bir işletme birleşmesinde edinen işletme tarafından finansal tablolara alınan şarta bağlı bedel: İlk defa finansal tablolara alınmasından sonra, bu tür bir şarta bağlı bedeldeki gerçeğe uygun değer değişimleri kar veya zarara yansıtılarak ölçülür.

Şirket, herhangi bir finansal yükümlülüğü yeniden sınıflandırmaz.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal Araçlar (devamı)

Finansal Varlıkların ve Yükümlülüklerin Kayda Alınması ve Bilanço Dışı Bırakılması

Şirket, finansal varlık ve yükümlülükleri sadece finansal araçların sözleşmesine taraf olduğu takdirde kayıtlarına almaktadır. Şirket, finansal varlığa ait nakit akışlarına ilişkin sözleşmeden doğan haklarının süresinin dolması veya ilgili finansal varlığı ve bu varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları başka bir tarafa devretmesi durumunda söz konusu varlığı bilanço dışı bırakır. Varlığın mülkiyetinden doğan tüm risklerin ve kazanımların başka bir tarafa devredilmediği ve varlığın kontrolünün Şirket tarafından elde bulundurulduğu durumlarda, Şirket, varlıkta kalan payını ve bu varlıktan kaynaklanan ve ödenmesi gereken yükümlülükleri muhasebeleştirmeye devam eder.

Şirket'in devredilen bir varlığın mülkiyetinden doğan tüm riskleri ve kazanımları elde tutması durumunda, finansal varlığın muhasebeleştirilmesine devam edilir ve elde edilen gelirler için transfer edilen finansal varlık karşısında teminata bağlanan bir borç tutarı da muhasebeleştirilir. Şirket, finansal yükümlülüğü sadece sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise bilanço dışı bırakır.

Türev Finansal Araçlar ve Korunma Muhasebesi

Gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynak içerisinde etkin olmayan kısmı ise doğrudan kar veya zarar tablosunda kayıtlara alınır.

Bağlayıcı taahhüdün veya gelecekteki tahmini bir işlemin nakit akım riskinden korunması işleminin, bir varlığın veya yükümlülüğün kayda alımı ile sonuçlanması durumunda, ilgili varlık ve yükümlülükler ilk kayda alındıklarında, önceden özkaynak içerisinde kayda alınmış olan türev finansal araçlara ilişkin kazanç veya kayıplar, varlığın ya da yükümlülüğün başlangıç tutarının ölçümüne dahil edilir. Bir varlığın veya yükümlülüğün kayda alınması ile sonuçlanmayan finansal riskten korunma işleminde, özkaynak içerisinde yer alan tutarlar finansal riskten korunma kalemin kar veya zarar tablosunu etkilediği dönemde kar veya zarar tablosu içerisinde kayda alınır. Finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılamayan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

Finansal riskten korunma muhasebesine, finansal riskten korunma aracının kullanım süresinin dolması, satılması ya da kullanılması veya korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılayamaz hale geldiği durumda son verilir.

İlgili tarihte, özkaynak içerisinde kayda alınmış olan finansal riskten korunma aracından kaynaklanan kümülatif kazanç veya zarara işlemin gerçekleşmesinin beklendiği tarihe kadar özkaynakta yer vermeye devam edilir.

Finansal riskten korunma işlem gerçekleşmez ise özkaynak içindeki kümülatif net kazanç veya zarar, dönemin kar zararına kaydedilir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

İşletme Birleşmeleri ve Şerefiye

İşletme birleşmeleri, iki ayrı tüzel kişiliğin veya işletmenin raporlama yapan tek bir işletme şeklinde birleşmesi olarak değerlendirilmektedir.

Bir işletmenin satın alınması ile ilgili katlanılan satın alma maliyeti ile iktisap edilen işletmenin tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve koşullu yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark şerefiye olarak konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmiştir.

İşletme birleşmesi sırasında oluşan şerefiye itfaya tabi tutulmaz, bunun yerine yılda bir kez (31 Aralık tarihi itibarıyla) veya şartların değer düşüklüğünü işaret ettiği durumlarda daha sık aralıklarla değer düşüklüğü testine tabi tutulur. Şerefiye üzerinden hesaplanan değer düşüklüğü zararları takip eden dönemlerde söz konusu değer düşüklüğünün ortadan kalkması durumunda dahi gelir tablosu ile ilişkilendirilmez. Şerefiye, değer düşüklüğü testi sırasında nakit üreten birimler ile ilişkilendirilir.

İktisap edilen tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve koşullu yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerindeki iktisap edenin payının işletme birleşmesi maliyetini aşması durumunda ise fark konsolide gelir tablosuyla ilişkilendirilir.

Ortak kontrol altında gerçekleşen işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde ise işletme birleşmesine konu olan varlık ve yükümlükler kayıtlı değerleri ile konsolide finansal tablolara alınır. Gelir tabloları ise işletme birleşmesinin gerçekleştiği mali yılın başlangıcından itibaren konsolide edilir. Bu işlemler sonucunda herhangi bir şerefiye veya negatif şerefiye hesaplanmaz. İştirak tutarı ile satın alınan şirketin sermayesindeki payı nispetindeki tutarın netleştirilmesi sonucu oluşan fark doğrudan özkaynaklar içerisinde "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" kalemi altında muhasebeleştirilir.

Ortak kontrole tabi teşebbüs veya işletmeleri içeren bir işletme birleşmesi, birleşen tüm teşebbüs ya da işletmelerin işletme birleşmesinin öncesinde ve sonrasında aynı kişi veya kişiler tarafından kontrol edildiği ve bu kontrolün geçici olmadığı bir işletme birleşmesidir.

Kur Değişiminin Etkileri

Grup, döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların Türk lirasına çevrilmesinden ve borçların fazlalığından kaynaklanan açık pozisyonundan dolayı kur değişikliklerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Dönem sonu T.C. Merkez Bankası kurlarıyla çevrilen döviz cinsinden olan bakiyelerin makul değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Hisse Başına Kazanç

Konsolide gelir tablosunda belirtilen hisse başına kazanç, net dönem karının ilgili dönem içerisinde piyasada mevcut bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesi ile bulunmuştur.

Türkiye’de şirketler, mevcut hissedarlarına birikmiş karlarından ve özsermaye enflasyon düzeltme farklarından, sermayedeki payları oranında hisse dağıtarak (bedelsiz hisse) sermayelerini arttırabilirler. Bu tip bedelsiz hisse dağıtımları, hisse başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunmaktadır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Grup'un geçmişteki işlemlerinin sonucunda mevcut hukuki veya geçerli bir yükümlülüğünün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesi için kaynakların dışı akmasının gerekli olabileceği ve tutar için güvenilir bir tahminin yapılabileceği durumlarda karşılıklar oluşturulur.

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilmesi mümkün yükümlülükler ve varlıklar mali tablolara alınmamakta ve şarta bağlı yükümlülükler ve varlıklar olarak değerlendirilmektedir.

Kiralama İşlemleri

Grup'a kiralandan varlığın mülkiyeti ile ilgili bütün risk ve faydaların devrini öngören finansal kiralama, finansal kiralamanın başlangıç tarihinde, kiralamaya söz konusu olan varlığın rayiç değeri ile kira ödemelerinin bugünkü değerinden küçük olanı esas alınarak yansıtılmaktadır.

Finansal kira ödemeleri kira süresi boyunca, her bir dönem için geriye kalan borç bakiyesine sabit bir dönemsel faiz oranı üretecek şekilde anapara ve finansman gideri olarak ayrılmaktadır. Finansman giderleri aktifleştirilmeden dönemler itibarıyla doğrudan gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Aktifleştirilen kiralanan varlıklar, varlığın tahmin edilen ömrü üzerinden amortismanı tabi tutulmaktadır.

Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkullerdir. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, bilanço tarihi itibarıyla piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değer ile değerlendirilir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştukları dönemde gelir tablosuna dahil edilirler.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlanamayacağına belirlenmesi durumunda bilanço dışı bırakılırlar.

Yatırım amaçlı gayrimenkulün satışından kaynaklanan kar/zarar, oluştukları dönemde gelir tablosuna dahil edilir.

Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkulleri dönem içerisinde Vakıf Ekspertiz Değerlendirme A.Ş. tarafından ekspertiz incelemesine tabi tutulmuş olup söz konusu aktifler rayiç değerlerine getirilerek finansal tablolara yansıtılmıştır

İlişkili taraflar

Konsolide finansal tabloların amacı doğrultusunda, ortaklar, önemli yönetim personeli ve Yönetim Kurulu üyeleri, aileleri ve onlar tarafından kontrol edilen veya onlara bağlı şirketler, iştirak ve ortaklıklar, ilişkili taraflar olarak kabul ve ifade edilmişlerdir.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Raporlanabilir bölüm, bölüm bilgileri açıklanması zorunlu olan bir coğrafi veya endüstriyel bölümdür. Coğrafi bölümler, Şirket'in belirli bir ekonomik çevrede mal veya hizmet temin eden ve risk ve fayda açısından başka bir ekonomik çevre içerisinde faaliyet gösteren diğer bölümlerden farklı özelliklere sahip bölümleridir. Endüstriyel bölümler, belirli bir mal veya hizmeti ya da birbirleriyle ilişkili mal veya hizmet grubunu sağlama veya risk ve fayda açısından Grup'un diğer bölümlerinden farklı özelliklere sahip bölümleridir.

Bir coğrafi bölümün veya endüstriyel bölümün raporlanabilir bölüm olarak belirlenebilmesi için gereklilik, bölüm hasılatının büyük bir çoğunluğunun grup dışı müşterilere yapılan satışlardan kazanılması ve grup dışı müşterilere yapılan satışlardan ve diğer bölümler ile gerçekleştirilen işlemlerden elde edilen bölüm hasılatının, tüm bölümlere ilişkin iç ve dış toplam hasılatın en az %10'unu oluşturması veya kar veya zararla sonuçlanan bölüm sonucunun kar elde edilen bölümlerin toplam sonuçları ve zarar eden bölümlerin toplam sonuçlarının mutlak anlamda büyük olanının en az %10'una isabet etmesi veya bölüm varlıklarının, tüm bölümlerin toplam varlıklarının en az %10'unu oluşturmasıdır.

Grup'un ana faaliyet konusu hizmet, inşaat, döküm, ambalaj, taahhüt ve enerji işleri olup, Grup'un satışını yaptığı ürünler hizmet, döküm, taahhüt, ambalaj, inşaat malzemeleri ve enerji işleri şeklinde bir gruplamaya tabi tutulmuştur.

Devlet Teşvik ve Yardımları

Gerçeğe uygun değerleri ile izlenen parasal olmayan devlet teşvikleri de dahil olmak üzere tüm devlet teşvikleri, aşağıdaki koşulların gerçekleşeceğine dair makul bir güvence oluşmadan finansal tablolara yansıtılmaz:

- a) Elde edilmesi için gerekli koşulların işletme tarafından yerine getirilmesi ve
- b) Teşviğin işletme tarafından elde edilmesi.

Önceden gerçekleşmiş gider veya zararları karşılamak ya da işletmeye gelecekte herhangi bir maliyet gerektirmeksizin acil finansman desteği sağlamak amacıyla verilen devlet teşvikleri, tahsil edilebilir hale geldiği dönemde kâr ya da zararda muhasebeleştirilir.

Çalışanlara Sağlanan Faydalar/Kıdem Tazminatları

Yürürlükteki kanunlara göre, Grup, emeklilik dolayısıyla veya istifa ve iş kanununda belirtilen davranışlar dışındaki sebeplerle istihdamı sona eren çalışanlara belirli bir toplu ödeme yapmakla yükümlüdür. Söz konusu ödeme tutarları bilanço tarihi itibarıyla geçerli olan kıdem tazminat tavanı esas alınarak hesaplanır. Kıdem tazminatı karşılığı, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğacak yükümlülük tutarları bugünkü net değerine göre hesaplanarak ilişikteki konsolide finansal tablolarda yansıtılmıştır.

Emeklilik Planları

Grup'un emeklilik planlaması bulunmamaktadır.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Durdurulan faaliyetler

Durdurulan faaliyetler, Grup’un elden çıkardığı ve faaliyetleri ile nakit akımları, Grup’un bütününden ayrı tutulabilen önemli bir bölümdür. Grup’un elden çıkardığı faaliyetler üzerinde kontrolünün sona erdiği tarihe kadar elde edilen faaliyet sonuçları konsolide gelir tablosunda “durdurulan faaliyetler” başlığı altında ayrı bir satırda gösterilir. Durdurulan faaliyetlere ilişkin faaliyet sonuçlarına, söz konusu faaliyetin satışından doğan kar/(zarar) tutarı ve ilgili vergi gideri de dahil edilir. Satıştan doğan kar/(zarar) tutarı, elden çıkarılan net varlıkların kayıtlı değeri ile satış bedeli arasındaki fark olarak hesaplanır.

Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Dönem karı üzerindeki gelir vergisi yükümlülüğü, cari dönem vergisi ve ertelenmiş vergiyi içermektedir.

Cari dönem yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden ve bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları ile hesaplanan vergi yükümlülüğünü içermektedir.

Ertelenmiş vergi borcu veya alacağı varlıkların ve borçların mali tablolarda gösterilen değerleri ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş verginin hesaplanmasında yürürlükte olan vergi oranları kullanılmaktadır. Başlıca geçici farklar, gelir ve giderlerin mali tablolardaki ve vergi kanunlarına göre değişik raporlama dönemlerinde muhasebeleşmesinden ve maddi duran varlıklar ile ilgili aktifleşme ve amortisman farklılıklarından kaynaklanmaktadır.

Ertelenmiş vergi borcu veya alacağı, söz konusu geçici farklılıkların ortadan kalkacağı ilerideki dönemlerde ödenecek vergi tutarlarında yapacakları tahmin edilen artış ve azalış oranlarında mali tablolara yansıtılmaktadırlar. Ertelenmiş vergi alacağı, gelecek dönemlerde vergi avantajının sağlanmasının olası olduğu durumlarda ayrılır. Bu alacaktan artık yararlanılamayacağı anlaşıldığı oranda ilgili aktiften silinir. Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenen vergi varlıkları ve ertelenen vergi yükümlülükleri, karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

İnşaat Sözleşmeleri

İnşaat (proje) taahhüdü sözleşmelerinin özelliği gereği, inşaat (proje) işinin başlangıç ve bitiş tarihleri genellikle farklı mali dönemlere rastlamaktadır. Taahhüt sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde, hasılat ve harcamalar inşaat işinin devam ettiği dönemlere yansıtılmıştır. İnşaat gelirleri projenin her aşaması tamamlandıkça oluşmaktadır.

Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar, konsolide finansal tablolara yansıtılan gelirin kesilen fatura tutarının ne kadar üzerinde olduğunu; devam eden inşaat sözleşmeleri hakediş bedelleri ise kesilen fatura tutarının konsolide finansal tablolara yansıtılan gelirin ne kadar üstünde olduğunu göstermektedir.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Satış amacıyla elde tutulan varlıklar

Grup, maddi duran varlığın defter değerinin sürdürülmekte olan kullanımdan ziyade satış işlemi vasıtası ile geri kazanılacak olması durumunda söz konusu maddi duran varlığı (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubunu) satış amaçlı olarak sınıflandırmaktadır. Bu durumun geçerli olabilmesi için; ilgili varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) bu tür varlıkların satışında sıkça rastlanan ve alışılmış koşullar çerçevesinde derhal satılabilecek durumda olması ve satış olasılığının yüksek olması gerekmektedir.

Satış olasılığının yüksek olması için; yönetim kademesi tarafından varlığın (veya elden çıkarılacak varlık grubunun) satışına ilişkin bir plan yapılmış ve alıcıların tespiti ile planın tamamlanmasına yönelik aktif bir program başlatılmış olması gerekmektedir. Ayrıca, varlık (veya satış amacıyla elde tutulan varlık grubu) gerçeğe uygun değeriyle uyumlu bir fiyat ile aktif olarak pazarlanıyor olmalıdır. Ayrıca satışın, sınıflandırılma tarihinden itibaren bir yıl içerisinde tamamlanmış bir satış olarak muhasebeleştirilmesinin beklenmesi ve planı tamamlamak için gerekli işlemlerin, planda önemli değişiklikler yapılması veya planın iptal edilmesi ihtimalinin düşük olduğunu göstermesi gerekmektedir.

Kontrol gücü olmayan paylar tarafından elde bulundurulanan oranlarda değişiklikler

Kontrol gücü olmayan paylar tarafından elde bulundurulanan özkaynak oranının değişmesi durumunda, kontrol gücü olan ve kontrol gücü olmayan paylara ait defter değerleri, bunların bağlı ortaklıkta sahip oldukları göreceli paylardaki değişimleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile ödenen ya da alınan bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir ve ana ortaklık hissedarlarına dağıtılır.

Ödenmeyecek Borçlar

2009/2 haftalık bülteninde yayınlanan SPK duyurularına göre Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler (Kar dağıtım amacı dışında ayrılmış yedekler) önceki dönemlerin karından, kanun veya sözleşme kaynaklı zorunluluklar nedeniyle veya kar dağıtımındaki belli amaçlar (örneğin iştirak satış kazançlarından vergi avantajı elde edebilmek) için ayrılmış yedeklerdir. Bu yedekler, yasal kayıtlardaki tutarları üzerinden gösterilecek olup, UMS/UFRS çerçevesinde yapılan değerlemelerde ortaya çıkan farklılıklar geçmiş yıllar kar/zararıyla ilişkilendirilecektir.

Geçmiş Yıllar Kar/Zararları Net dönem karı dışındaki birikmiş kar/zararlar bu kalemde netleştirilerek gösterilir. Özleri itibarıyla birikmiş kar/zarar niteliğinde olan dolayısıyla kısıtlanmamış olan olağan üstü yedekler de birikmiş kar sayılır ve bu kalemde gösterilir.

İştiraklerden Sif Otomotiv A.Ş. 07.06.2012 tarihli yönetim kurulu toplantısında bağlı ortaklıklardan Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.'den olan alacağından vazgeçerek gider kaydedilmesine karar vermiştir. Vergi Usul Kanunu 324. maddeye göre konkordato veya sulh yoluyla alınmasından vazgeçilen alacaklar, borçlunun defterlerinde özel bir karşılık hesabına alınır. Bu hesabın muhteviyatı alaktan vazgeçildiği yılın sonundan başlayarak üç yıl içinde zararlar itfa edilmediği takdirde kar hesabına naklolunur. Kanun, sözleşme, genel kurul kararı, vs. nedeniyle kullanımı kısıtlanmış yedekler için, farklı muhasebe değerlemelerine tabi de olsa, hukuki olarak geçerli tek bir tutar olmalıdır. Bu da yasal kayıtlarda yer alan tutardır. Söz konusu yedeklerin belirlenmesinde, değerlendirme esası değil, bunların ayrılmasına neden olan irade ve kasıt önemlidir. Değerleme esası ne kadar değişirse değişsin, ayrılan miktara ilişkin kanundan, ortakların kararından, vs. kaynaklanan kasıt değişmedikçe bunların miktarı da değişmeyecektir. Dolayısıyla SİF A.Ş. tarafından vazgeçilen alacak kısıtlanmış nitelikte olduğu yani kar dağıtımına tabi olamayacağından anılan kısıtlanmış yedek özkaynak altında gösterilmiştir.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 – İŞLETME BİRLEŞMELERİ

- (1) 29 Eylül 2011 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul toplantısında alınan karar doğrultusunda Işıklar Holding A.Ş. altında faaliyet gösteren Yapı Kültürü ve Yapı Holding'in mevcut varlık ve yükümlülükleri ile kül halinde 7 Ekim 2011 tarihinde Şirket bünyesinde birleşmiştir.

İlgili Genel Kurul'da onaylanan birleşme sözleşmesi doğrultusunda birleşme oranı 0,2232 ve hisse değiştirme oranı Yapı Kültürü ve Yapı Holding için sırasıyla 0,63449 ve 1,31804 olarak tespit edilmiştir. İlgili birleşme sonucunda birleşme tarihi itibarıyla Yapı Kültürü ve Yapı Holding'ten kaynaklanan 87.031.689 TL tutarında ödenmiş sermaye, 28.263.055 TL tutarında kardan kısıtlanmış yedekler, 62.385.556 TL tutarında geçmiş yıl zararları, 56.575.582 TL tutarında sermaye düzeltmesi farkları özkaynaklara transfer edilmiştir.

Bu birleşmenin sonucunda oluşan 2.704.512 TL tutarındaki fark, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir (Dipnot 20).

- (2) Şirket 2012 yılı Haziran ayı içinde Işıklar İnşaat Malz. Paz. ve Taahhüt A.Ş.'nin %99,90'ını Işıklar Holding A.Ş.'den 670.000 TL'ye satın almıştır. Hisselerin elde etme maliyeti ile ortaklığın satın alınan payı nispetindeki net varlıklarının kayıtlı değeri arasındaki fark olan (494.834) TL SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir (Dipnot 20).

- (3) Işıklar Yatırım Holding A.Ş. ile Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. 14 Şubat 2014 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu Toplantılarında 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 136'ncı maddesi ve birleşme ile ilgili diğer maddeleri, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 18, 19 ve 20'inci maddesi hükümleri, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-23-2 numaralı Birleşme ve Bölünme Tebliği ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde devrolma yolu ile Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. bünyesinde 31 Aralık 2013 tarihli bilançolar üzerinden birleşme işlemi 27 Ağustos 2014 tarihli Genel Kurul Toplantılarında kabul edilmiş, söz konusu Genel Kurul Kararları 18 Eylül 2014 tarihinde tescil olmuştur.

Bu birleşmenin sonucunda oluşan (34.317.525) TL tutarındaki olumsuz fark, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir (Dipnot 20).

- (4) 15 Eylül 2017 tarihi itibarıyla Ana Ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. ile birleşen ve daha önce bağlı ortaklık olarak tam konsolidasyon yöntemi ile konsolidasyona dahil edilen Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin 28 Haziran 2013 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul toplantısında alınan karar doğrultusunda Ege Kraft Torba San. A.Ş.'nin mevcut varlık ve yükümlülükleri ile kül halinde 18 Temmuz 2013 tarihinde Şirket bünyesinde birleşmiştir. Bu birleşmenin sonucunda oluşan 86.468.634 TL tutarındaki fark, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir (Dipnot 20).

- (5) Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin tüm aktif ve pasifinin bir bütün halinde Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. tarafından "devir alınması" suretiyle birleşme kararının alındığı 14 Ağustos 2017 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Ticaret Sicili'nde 15 Eylül 2017 tarihinde tescil olmuştur. Söz konusu tescil ile birlikte Usaş Yatırımlar Holding A.Ş. tasfiyesiz infisah etmek suretiyle sona ermiştir. Birleşme sonrasında Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin mevcut ortakları Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. ortağı haline gelmiş ve konsolidasyon kapsamına alınmıştır.

Bu birleşmenin sonucunda oluşan (121.967.819) TL tutarındaki olumsuz fark, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir (Dipnot 20).

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 – İŞLETME BİRLEŞMELERİ (Devamı)

- (6) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş.'nin Ana Ortaklık hisselerini elde etme maliyeti ile ortaklığın elde edilen hisselerin nominal değeri arasındaki fark olan 4.597.032 TL, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, Ana Ortaklığın % 81,50'lik payı oranında 3.746.373 TL olarak konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak muhasebeleştirilmiştir (Dipnot 20).
- (7) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş.'nin, Işıklar Pazarlama A.Ş. hisselerini elde etme maliyeti ile elde edilen hisselerin nominal değeri arasındaki fark olan 2.043.852 TL, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, Ana Ortaklığın % 81,50'lik payı oranında 1.665.647 TL olarak konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak muhasebeleştirilmiştir (Dipnot 20).
- (8) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Pazarlama A.Ş.'nin, Çimtek Çimento Teknolojisi A.Ş. hisselerini elde etme maliyeti ile elde edilen hisselerin nominal değeri arasındaki fark olan (82.649.408) TL, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, Ana Ortaklığın % 75,39'luk dolaylı payı oranında (62.313.034) TL olarak konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak muhasebeleştirilmiştir (Dipnot 20).
- (9) Bağlı Ortaklıklardan Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. sahibi olduğu tüm Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. hissesini 2018 yılı içinde BIST'te satmıştır. Işıklar Holding A.Ş. ve Işıklar Pazarlama A.Ş. ise yine 2018 yılı için sırasıyla 20980000 ve 9073392 adet Niğbaş hissesini sırasıyla 33691717 TL ve 20608810 TL bedelle BIST'ten satın almıştır. Işıklar Holding A.Ş. alım işlemi sonucu oluşan (12.711.717) TL tutarındaki farkın Ana Ortaklığın % 81,50'lik payına isabet eden (10.359.473) TL'lik kısmı özkaynaklarda, "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak muhasebeleştirilmiştir (Dipnot 20). Işıklar Pazarlama A.Ş. elindeki Niğbaş hisseleri 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla BIST'te bekleyen en iyi alış fiyatıyla değerlendirilmiş, kayıtlı değeri ile değerlendirilmiş tutar arasındaki 15.594.015 TL olumlu fark "*Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Değer Artışları*" hesap grubu altında muhasebeleştirilmiştir (Dipnot 20).
- (10) 2018 yılı içinde gerçekleşen Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. hisse satışları sebebiyle Ana Ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin Çemaş payı 3,66'ya düşmüştür. Ana Ortaklık elindeki Çemaş hisseleri 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla BIST'te bekleyen en iyi alış fiyatıyla değerlendirilmiş, kayıtlı değeri ile değerlendirilmiş tutar arasındaki (2.071.453) TL olumsuz fark "*Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Değer Artışları*" hesap grubu altında muhasebeleştirilmiştir. Bu satış çerçevesinde BND Elektrik Üretim A.Ş.'nin dolaylı sahiplik oranı %44,67 düşmüş ve tam konsolidasyon yönetimi yerine özsermaye yöntemi ile konsolidasyon dahil edildiğinden "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*"ne konu tutar kalmamıştır (Dipnot 20).

IŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla bölümlere göre raporlama Ana ortaklığın endüstriyel bölümlerine göre yapılmıştır.

Ana Ortaklığın konsolide gelirleri;

- Hizmet Grubu gelirleri: Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş., Işıklar Holding A.Ş.
- Ambalaj Grubu gelirleri: Işıklar Ambalaj Pazarlama A.Ş., Işıklar Paper Sack Co. Ltd.,
- Taahhüt Grubu gelirleri: Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş., Çimtek Çimento Teknolojisi Mühendislik A.Ş.
- İnşaat Malzemeleri Grubu gelirleri: Işıklar İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.
- Enerji Grubu gelirleri: BBS Elektrik Üretim Dağıtım A.Ş.
- Diğer: Işıklar İnşaat ve Turizm İşletmeleri A.Ş., Işıklar İnşaat Malz. Paz. ve Taahhüt A.Ş., Metemteks Sentetik İplik San. ve Tic. A.Ş., Işıklar Park Alışveriş Merkezi Yatırım A.Ş., Işıklar Pazarlama A.Ş.

Bilanço Raporlaması;

31.Ara.18	Holding Grubu	Ambalaj Grubu	Taahhüt Grubu	İnşaat Malz. Grubu	Enerji Grubu	Diğer	Toplam	Eliminasyon	Konsolide
Dönen Varlıklar	454.776.262	104.591.886	37.094.722	33.693.702	105.997	89.444.946	719.707.515	(476.625.119)	243.082.396
Duran Varlıklar	810.869.478	62.652.659	52.724.463	31.354.305	--	63.660.497	1.021.261.402	(801.505.335)	219.756.067
Toplam Varlıklar	1.265.645.740	167.244.545	89.819.185	65.048.007	105.997	153.105.443	1.740.968.917	(1.278.130.454)	462.838.463
Kısa Vadeli Yükümlülükler	272.492.738	61.921.335	56.446.695	80.934.095	662.480	218.179.835	690.637.178	(476.451.481)	214.185.697
Uzun Vadeli Yükümlülükler	1.538.974	3.281.007	4.597.493	6.121.895	--	9.676.421	25.215.790	1.321.388	26.537.178
Ana Ortaklık Dışı Paylar	--	--	--	--	--	--	--	63.878.466	63.878.466
Özkaynaklar	993.786.702	83.970.504	46.483.550	(10.660.055)	(418.596)	(72.678.489)	1.040.483.616	(894.435.136)	146.048.480
Net Kar/Zarar	(2.172.674)	18.071.699	(17.708.553)	(11.347.928)	(137.887)	(2.072.324)	(15.367.667)	27.556.309	12.188.642
Toplam Yükümlülükler ve Özkaynaklar	1.265.645.740	167.244.545	89.819.185	65.048.007	105.997	153.105.443	1.740.968.917	(1.278.130.454)	462.838.463

31.Ara.18	Holding Grubu	Ambalaj Grubu	Taahhüt Grubu	İnşaat Malz. Grubu	Enerji Grubu	Diğer	Toplam	Eliminasyon	Konsolide
Yatırım Harcamaları	1.859.046	5.684.602	7.977.052	4.622.625	--	13.310.850	33.454.175	--	33.454.175
Amortisman ve İtfâ Payları	1.897.137	3.604.603	996.698	1.679.119	--	1.268.585	9.446.142	--	9.446.142

IŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

Bilanço Raporlaması; (Devamı)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla bölümlere göre raporlama Ana ortaklığın endüstriyel bölümlerine göre yapılmıştır.

Ana Ortaklığın konsolide gelirleri;

- Hizmet Grubu gelirleri: Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş., Işıklar Holding A.Ş.
- Ambalaj Grubu gelirleri: Işıklar Ambalaj Pazarlama A.Ş., Işıklar Paper Sack Co. Ltd.,
- Taahhüt Grubu gelirleri: Niğbaşı Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş., Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş., Çimtek Çimento Teknolojisi Mühendislik A.Ş.
- Döküm Grubu gelirleri: Çemaş Döküm San. A.Ş.
- İnşaat Malzemeleri Grubu gelirleri: Işıklar İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.
- Enerji Grubu gelirleri: BND Elektrik Üretim A.Ş., BBS Elektrik Üretim Dağıtım A.Ş.
- Diğer: Işıklar İnşaat ve Turizm İşletmeleri A.Ş., Işıklar İnşaat Malz. Paz. ve Taahhüt A.Ş., Metemteks Sentetik İplik San. ve Tic. A.Ş., Işıklar Park Alışveriş Merkezi Yatırım A.Ş., Işıklar Pazarlama A.Ş.

31.Ara.17	Holding Grubu	Ambalaj Grubu	Taahhüt Grubu	Döküm Grubu	İnşaat Malz. Grubu	Enerji Grubu	Diğer	Toplam	Eliminasyon	Konsolide
Dönen Varlıklar	413.820.560	68.282.970	104.411.408	58.052.319	38.569.190	22.141.786	24.475.456	729.753.689	(517.157.478)	212.596.211
Duran Varlıklar	630.576.239	55.343.239	133.721.796	230.590.400	22.027.449	43.946.857	26.309.044	1.142.515.024	(871.922.648)	270.592.376
Toplam Varlıklar	1.044.396.799	123.626.209	238.133.204	288.642.719	60.596.639	66.088.643	50.784.500	1.872.268.713	(1.389.080.126)	483.188.587
Kısa Vadeli Yükümlülükler	306.755.857	38.351.452	109.775.588	79.924.698	70.560.426	8.580.736	125.557.336	739.506.093	(521.284.243)	218.221.850
Uzun Vadeli Yükümlülükler	722.213	5.115.773	4.077.330	10.671.507	4.618.864	55.412.948	4.504.873	85.123.508	(2.738.083)	82.385.425
Ana Ortaklık Dışı Paylar	--	--	--	--	--	--	--	--	110.396.686	110.396.686
Özkaynaklar	705.398.073	72.918.009	156.377.989	206.985.842	(5.624.390)	6.669.948	(65.002.351)	1.077.723.120	(988.136.543)	89.586.577
Net Kar/Zarar	31.520.656	7.240.975	(32.097.703)	(8.939.328)	(8.958.261)	(4.574.989)	(14.275.358)	(30.084.008)	12.682.057	(17.401.951)
Toplam Yükümlülükler ve Özkaynaklar	1.044.396.799	123.626.209	238.133.204	288.642.719	60.596.639	66.088.643	50.784.500	1.872.268.713	(1.389.080.126)	483.188.587

31.Ara.17	Holding Grubu	Ambalaj Grubu	Taahhüt Grubu	Döküm Grubu	İnşaat Malz. Grubu	Enerji Grubu	Diğer	Toplam	Eliminasyon	Konsolide
Yatırım Harcamaları	956.597	1.877.160	608.261	7.487.212	309.202	121.337	2.567.670	13.927.439	--	13.927.439
Amortisman ve İtfa Payları	1.836.854	3.072.175	1.117.892	4.346.264	1.523.573	2.039.563	941.192	14.877.513	--	14.877.513

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

Gelir Tablosu Raporlaması;

	Holding Grubu	Ambalaj Grubu	Taahhüt Grubu	İnşaat Malz. Grubu	Enerji Grubu	Diğer	Toplam	Eliminasyon	Konsolide
1 Ocak – 31.Ara.18									
Satış Gelirleri (net)	--	257.830.787	29.887.824	35.666.279	--	53.901.010	377.285.900	(81.061.094)	296.224.806
Satışların Maliyeti (-)	--	(212.582.847)	(29.850.884)	(31.095.771)	--	(39.552.063)	(313.081.565)	83.057.014	(230.024.551)
Brüt karı/zarar	--	45.247.940	36.940	4.570.508	--	14.348.947	64.204.335	1.995.920	66.200.255
								--	
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	--	(19.500.705)	(620.506)	(4.063.038)	--	(7.980.694)	(32.164.943)	8.702.146	(23.462.797)
Genel Yönetim Giderleri (-)	(16.327.294)	(6.704.019)	(6.777.990)	(3.856.231)	(79.171)	(8.211.074)	(41.955.779)	5.019.650	(36.936.129)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	18.976.847	19.582.803	2.595.971	17.300.988	--	3.412.269	61.868.878	(16.063.555)	45.805.323
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	(2.061.550)	(15.499.044)	(1.279.331)	(15.387.553)	(4.547)	(3.444.072)	(37.676.097)	80	(37.676.017)
Faaliyet karı/zararı	588.003	23.126.975	(6.044.916)	(1.435.326)	(83.718)	(1.874.624)	14.276.394	(345.759)	13.930.635
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	40.488.007	180.493	326.149	1.058.672	--	22.270.758	64.324.079	(39.691.149)	24.632.930
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	(57.457.434)	(262.215)	--	(5.795)	--	(204.622)	(57.930.066)	55.590.212	(2.339.854)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/Zararlarından Paylar	--	--	(6.630.586)	--	--	--	(6.630.586)	--	(6.630.586)
Finansman gideri öncesi faaliyet kârı/zararı	(16.381.424)	23.045.253	(12.349.353)	(382.449)	(83.718)	20.191.512	14.039.821	15.553.304	29.593.125
Finansal Gelirler	36.383.838	7.321.576	3.398.601	3.127.089	919	1.633.514	51.865.537	(43.145.650)	8.719.887
Finansal Giderler (-)	(19.187.605)	(8.009.918)	(8.008.256)	(14.155.053)	(25.642)	(24.117.906)	(73.504.380)	43.258.859	(30.245.521)
Vergi Öncesi kar/zarar	814.809	22.356.911	(16.959.008)	(11.410.413)	(108.441)	(2.292.880)	(7.599.022)	15.666.513	8.067.491

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

Gelir Tablosu Raporlaması; (Devamı)

	Holding Grubu	Ambalaj Grubu	Taahhüt Grubu	Döküm Grubu	İnşaat Malz. Grubu	Enerji Grubu	Diğer	Toplam	Eliminasyon	Konsolide
1 Ocak – 31.Ara.17										
Satış Gelirleri (net)	--	156.645.015	41.941.823	104.005.528	22.366.431	8.537.485	37.962.163	371.458.445	(47.260.659)	324.197.786
Satışların Maliyeti (-)	--	(131.771.266)	(38.054.644)	(96.711.356)	(19.591.211)	(3.783.177)	(27.407.347)	(317.319.001)	49.713.523	(267.605.478)
Brüt karı/zarar	--	24.873.749	3.887.179	7.294.172	2.775.220	4.754.308	10.554.816	54.139.444	2.452.864	56.592.308
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	--	(12.720.495)	(629.433)	(5.147.074)	(2.813.951)	--	(6.240.286)	(27.551.239)	5.708.915	(21.842.324)
Genel Yönetim Giderleri (-)	(16.527.245)	(4.366.842)	(8.869.450)	(4.062.841)	(2.812.362)	(1.884.392)	(6.545.206)	(45.068.338)	7.502.759	(37.565.579)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	--	--	--	(1.723)	--	--	--	(1.723)	--	(1.723)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	17.931.415	6.060.419	2.055.127	6.347.272	3.830.273	79.977	3.131.705	39.436.188	(16.867.427)	22.568.761
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	(5.593.275)	(5.365.919)	(2.387.083)	(5.519.576)	(4.371.445)	(72.949)	(2.877.776)	(26.188.023)	14.542	(26.173.481)
Faaliyet karı/zararı	(4.189.105)	8.480.912	(5.943.660)	(1.089.770)	(3.392.265)	2.876.944	(1.976.747)	(5.233.691)	(1.188.347)	(6.422.038)
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	43.810.991	16.331	154.106	901.321	7.914	6.423	494.489	45.391.575	(42.306.301)	3.085.274
Yatırım Faaliyetlerinden Giderler (-)	(13.041.621)	(647)	(14.600)	(4.067.865)	--	(8.415)	(589.578)	(17.722.726)	17.067.849	(654.877)
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarından/Zararlarından Paylar	--	--	(31.820.708)	--	--	--	--	(31.820.708)	--	(31.820.708)
Finansman gideri öncesi faaliyet kârı/zararı	26.580.265	8.496.596	(37.624.862)	(4.256.314)	(3.384.351)	2.874.952	(2.071.836)	(9.385.550)	(26.426.799)	(35.812.349)
Finansal Gelirler	39.084.435	2.628.612	13.294.178	1.228.106	2.530.975	6.211.095	1.402.863	66.380.264	(60.437.882)	5.942.382
Finansal Giderler (-)	(34.029.810)	(2.128.969)	(8.400.498)	(5.770.870)	(8.391.002)	(13.266.679)	(13.643.331)	(85.631.159)	61.515.904	(24.115.255)
Vergi Öncesi kar/zarar	31.634.890	8.996.239	(32.731.182)	(8.799.078)	(9.244.378)	(4.180.632)	(14.312.304)	(28.636.445)	(25.348.777)	(53.985.222)

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.18	31.Ara.17
Kasalar	53.013	226.358
Bankalar	13.645.808	6.749.179
- Vadesiz Mevduat	4.051.335	1.815.102
- Vadeli Mevduat	8.658.709	29.317
- Repo ve Likit Fon	41.257	1.535.832
- Blokeli Mevduat	894.507	3.368.928
	13.698.821	6.975.537

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla TL cinsinden vadeli mevduatlarının etkin faiz oranı 23,50% olup vade tarihi 7 Ocak 2019'dir. Blokeli hesaplar içerisinde yer alan TL cinsinden vadeli mevduatlarının etkin faiz oranı %18,50 ile 22,00% arasında olup vade tarihleri 15 Ocak 2019 ile 4 Ekim 2019 aralığındadır.

Grup'un nakit ve nakit benzerlerinin dövizli bakiyeleri Not 31'de açıklanmıştır.

NOT 6 – FİNANSAL YATIRIMLAR

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli finansal yatırımlar

	31.Ara.18	31.Ara.17
Vadeli Mevduat TL	--	117.410
Kamu Kesim Tahvil Senet ve Bonoları	53.775.218	--
	53.775.218	117.410

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla TL cinsinden kısa vadeli finansal yatırımlarını Kamu Kesim Tahvil Senet ve Bonolarına yapılan repo işlemleri oluşturmaktadır etkin faiz oranı %23,25 olup vade tarihi 2 Ocak 2019'dur.

Grup'un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla TL cinsinden vadeli mevduatlarının etkin faiz oranı %10,50 olup vade tarihi 30 Ekim 2018'dir.

Grup'un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla vadeli mevduatlarının 117.410 TL'si blokelidir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 – FİNANSAL YATIRIMLAR (Devamı)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla uzun vadeli finansal yatırımların detayı aşağıdaki gibidir:

Uzun vadeli finansal yatırımlar

Satılmaya Hazır Finansal Yatırımlar	31.Ara.18		31.Ara.17	
	Pay Oranı (%)	TL	Pay Oranı (%)	TL
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş. (*)	42,22	1.129.806	42,22	1.129.806
Likya Şarapçılık İmalat Tic. Ltd. Şti. (*)	44,44	94.100	44,44	94.100
Toplam		1.223.906		1.223.906

(*) 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla konsolidasyon dahil olan Işıklar Holding A.Ş.'nin bağlı ortaklıkları finansal tablolar üzerinde önemli bir etkileri olmamaları sebebi ile maliyet bedelleri ile gösterilmiştir.

Gerçeğe Uygun Değer Farkı Kar/Zarara Yansıtılan Finansal Varlıklar

Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlıklar	31.Ara.18		31.Ara.17	
	Pay Oranı (%)	TL	Pay Oranı (%)	TL
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. (*)	3,66	6.585.402	4,85	21.171.564
Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. (**)	16,80	36.202.834	--	--
Toplam		42.788.236		21.171.564

(*) 2018 yılı içinde gerçekleşen Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. hisse satışları sebebiyle Ana Ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin Çemaş payı %3,66'ya düşmüştür. Bu sebeple, Çemaş konsolidasyon kapsamından çıkartılarak "Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlıklar" hesap grubuna sınıflanmıştır. Ana Ortaklık elindeki 8.665.001 adet Çemaş hissesini 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla BIST'te bekleyen en iyi alış fiyatıyla (0,76 TL) değerlenmiş, kayıtlı değeri ile değerlenmiş tutar arasındaki (2.071.453) TL (Dipnot 26) olumsuz fark "Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Değer Artışları" hesap grubu altında muhasebeleştirilmiştir.

(**) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Pazarlama A.Ş. elindeki 9.073.392 adet Niğbaş hissesini 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla BIST'te bekleyen en iyi alış fiyatıyla (3,99 TL) değerlenmiş, kayıtlı değeri ile değerlenmiş tutar arasındaki 15.594.015 TL (Dipnot 26) olumlu fark "Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Değer Artışları" hesap grubu altında muhasebeleştirilmiştir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 7 – KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR**

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla finansal borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.18		31.Ara.17	
	Yıllık		Yıllık	
	Faiz Oranı %	TL	Faiz Oranı %	TL
Kısa Vadeli Finansal Borçlar				
Banka Kredileri				
TL Kredi (Net)	15,75 - 38,00	1.342.191	14,64 - 19,00	19.102.741
USD Kredi (Net)	--	--	8,65	7.273.006
Kısa Vadeli Banka Kredileri Toplamı		1.342.191		26.375.747
Kısa Vadeli Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar				
TL Leasing (Net)	15,15	514.696	15,15	388.544
EUR Leasing (Net)	4,89 - 7,00	82.252	4,89 - 6,40	1.170.148
USD Leasing (Net)	8,00	133.542	4,50	48.074
Kısa Vadeli Leasing Toplamı		730.490		1.606.766
	31.Ara.18		31.Ara.17	
	Yıllık		Yıllık	
	Faiz Oranı %	TL	Faiz Oranı %	TL
Diğer Finansal Borçlar				
TL Faktoring Borçları	32 – 40	11.987.511	15,60 - 22,62	42.001.985
EURO Faktoring Borçları	--	--	Eurobor+0,75	216.645
USD Faktoring Borçları	--	--	--	384.734
Diğer Finansal Borçlar Toplamı		11.987.511		42.603.364
Kısa Vadeli Finansal Borçlar Toplamı		14.060.192		70.585.877

	31.Ara.18		31.Ara.17	
	Yıllık		Yıllık	
	Faiz Oranı %	TL	Faiz Oranı %	TL
Uzun Vadeli Finansal Borçlar				
TL Kredi (Net)	15,75 – 38,00	1.259.994	15,36 - 16,00	3.533.848
USD Kredi (Net)	--	--	8,65	55.069.739
Uzun Vadeli Banka Kredileri Toplamı		1.259.994		58.603.587
Uzun Vadeli Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar				
TL Leasing (Net)	15,15	4.727.162	15,15	107.077
EUR Leasing (Net)	4,89 - 7,00	127.106	4,89-6,40	2.165.739
USD Leasing (Net)	8,00	170.874	--	--
Uzun Vadeli Leasing Toplamı		5.025.142		2.272.816
Uzun Vadeli Finansal Borçlar Toplamı		6.285.136		60.876.403

Grup'un kullandığı kredi karşılığı verilen teminatların detayları Dipnot 17'de açıklanmıştır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 7 – KISA VE UZUN VADELİ BORÇLANMALAR (Devamı)**

Kısa ve uzun vadeli kredilerin geri ödeme planı aşağıdaki gibidir

	31.Ara.18	31.Ara.17
0-3 ay içerisinde ödenecekler	204.856	11.181.320
3-12 ay içerisinde ödenecekler	1.137.335	15.194.424
1-2 yıl içerisinde ödenecekler	705.332	8.828.033
2-3 yıl içerisinde ödenecekler	554.662	8.775.004
3-4 yıl içerisinde ödenecekler	--	7.392.924
4-5 yıl içerisinde ödenecekler	--	7.392.924
5 yıl ve üzeri	--	26.214.705
	2.602.185	84.979.334

Finansal kiralama işlemlerinden borçların geri ödeme planı aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.18	31.Ara.17
0-3 ay içerisinde ödenecekler	197.450	400.061
3-12 ay içerisinde ödenecekler	533.040	1.206.702
1-2 yıl içerisinde ödenecekler	838.839	1.346.198
2-3 yıl içerisinde ödenecekler	753.764	758.718
3-4 yıl içerisinde ödenecekler	824.639	167.903
4-5 yıl içerisinde ödenecekler	986.172	--
5 yıl ve üzeri	1.621.728	--
Toplam	5.755.632	3.879.582

NOT 8 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	31.Ara.18	31.Ara.17
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	149.851	--
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	--	32.853
Toplam (Dipnot 9)	149.851	32.853

İlişkili Taraflardan Kısa Vadeli Diğer Alacaklar	31.Ara.18	31.Ara.17
Tolga Işık	44.803	36.316
Turgut Işık Vakfı	3.506	4.586
Uğur Işık	46.025	--
Sevil Işık	23.572	87.902
Sportif Motor Sporları Org. Yay. ve İşl. A.Ş.	363.913	289.947
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	10.193.296	7.853.864
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	8.120.535	--
BND Elektrik Üretim A.Ş.	958.832	--
Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.	993.171	--
Likya Şarapçılık İmalat Tic. Ltd. Şti.	4.557.706	3.709.775
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	1.185.753	390.734
Diğer	57.348	70.755
Toplam (Dipnot 10)	26.548.460	12.443.879

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 8 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)**

İlişkili Taraflara Kısa Vadeli Diğer Borçlar	31.Ara.18	31.Ara.17
HMF Makina ve Servis San. ve Tic. A.Ş.	--	668.897
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	--	282.866
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	868.755	--
Uğur Işık	89.264	--
Toplam (Dipnot 9)	958.019	951.763

İlişkili Taraflara Kısa Vadeli Diğer Borçlar	31.Ara.18	31.Ara.17
Özışık-İntekar İş Ortaklığı	--	5.913.958
Özışık-İntekar-İnelan İş Ortaklığı	--	4.365.000
HMF Makina ve Servis San. ve Tic. A.Ş.	--	7.954.951
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	129.700	74.877
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	3.213.070	--
BND Elektrik Üretim A.Ş.	5.269.577	--
Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.	106.893.683	--
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	28.553	--
Diğer	1.163.700	888.941
Toplam (Dipnot 10)	116.698.283	19.197.727

İlişkili Taraflara Uzun Vadeli Diğer Borçlar	31.Ara.18	31.Ara.17
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	1.640.499	--
Toplam (Dipnot 10)	1.640.499	--

İlişkili Taraflara Verilen Avanslar	31.Ara.18	31.Ara.17
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	8.850.000	13.475.230
Toplam (Dipnot 12)	8.850.000	13.475.230

Hizmet Satışları	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca. - 31.Ara.17
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	31.233	28.359
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	5.073	4.572
Likya Şarapçılık İmalat Tic. Ltd. Şti.	1.113	792
Diğer	3.291	5.522
Toplam	40.710	39.245

Kur Gelirleri	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca. - 31.Ara.17
HMF Makina ve Servis San. ve Tic. A.Ş.	--	17.159
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	39.592	--
Toplam	39.592	17.159

Kur Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca. - 31.Ara.17
HMF Makina ve Servis San. ve Tic. A.Ş.	7.778	64.574
Toplam	7.778	64.574

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 8 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)**

Faiz Gelirleri	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca. - 31.Ara.17
Kalecik Şarap Pazarlama Ltd. Şti.	5.208	1.418
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	1.443.216	879.217
Likya Şarapçılık İmalat Tic. Ltd. Şti.	660.681	406.983
Tolga Işık	--	3.811
Sevil Işık	--	7.358
Uğur Işık	--	284.678
Rıza Kutlu Işık	--	748.156
Sportif Motor Sporları Org. Yay. ve İşl. A.Ş.	52.208	--
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	2.348.494	326.667
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	506.105	--
BND Elektrik Üretim A.Ş.	46.449	--
Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.	1.424.745	--
Turgut Işık Vakfı	--	1.852
Diğer	68.382	15.215
Toplam	6.555.488	2.675.355

Kira Gelirleri	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca. - 31.Ara.17
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	102.047	103.475
Likya Şarapçılık İmalat Tic.Ltd.Şti.	3.354	2.925
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	3.354	2.925
Turgut Işık Vakfı	3.870	5.675
Diğer	14.337	5.849
Toplam	126.962	120.849

Hizmet Alışları	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca. - 31.Ara.17
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	23.568	232.161
Toplam	23.568	232.161

Faiz Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca. - 31.Ara.17
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	13.326	1.631
BND Elektrik Üretim A.Ş.	3.873.520	--
Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.	10.165.327	--
HMF Makina ve Servis San. ve Tic. A.Ş.	--	13.672
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.	1.356.295	--
Diğer	2.837	4.640
Toplam	15.411.305	19.943

Kira Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca. - 31.Ara.17
Şato Kalecik Şarapçılık A.Ş.	150.156	154.479
Çınar Yatırım Müşavirliği Turizm İnşaat ve Sanayi A.Ş.	995.510	921.763
Toplam	1.145.666	1.076.242

Sabit Kıymet Alışları	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca. - 31.Ara.17
Uğur Işık	1.150.000	--
HMF Makina ve Servis San. ve Tic. A.Ş.	265.653	241.110
	1.415.653	241.110

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Grup bütün ilişkili taraf alacaklarına, borçlarına vade farkı hesaplanmaktadır. 3 er aylık dönemlerde vade farkları tahakkuk ettirilmekte ve yılsonlarında ise faturası kesilerek kar zarar hesaplarına intikal ettirilmektedir. Işıklar Holding A.Ş.'nin grup şirketlerinin genel finansman yapısı ve ihtiyaçları dikkate alınarak ilişkili taraf alacak ve borç hareketleri meydana gelmekte ilgili tutarlara vade farkları yürütülerek faiz gelir ve giderleri yansıtılmaktadır. İlişkili taraflardan alacak ve borçlar için uygulanan faiz oranı 3'er aylık dönemler itibarıyla belirlenmektedir. 2017 yılının ilk çeyreğinde uygulanan faiz oranı Türk Lirası için %13,62, ikinci çeyrekte uygulanan faiz oranı Türk Lirası için %13,80, üçüncü çeyrekte uygulanan faiz oranı Türk Lirası için %15,19 ve son çeyrekte uygulanan faiz oranı Türk Lirası için %18,99'dur. (2017 yılı ilk çeyrek uygulanan faiz oranı TL için %10,34, İkinci çeyrekte uygulanan faiz oranı TL için %11,12, üçüncü çeyrekte uygulanan faiz oranı TL için %12,90 ve son çeyrekte uygulanan faiz oranı TL için %13,50'dir).

İlişkili taraflarla yapılan alış ve satışlar piyasa şartlarında muvazaasız işlemler için geçerli olan koşullara denk koşullar altında gerçekleştirilmektedir. Grup ile ilişkili taraflar arasındaki işlemler karşılığında alınan ve verilen teminatlar bulunmamaktadır. Bakiyeler garanti altında değildir. Grup ile ilişkili taraflar arasındaki bakiyeler için herhangi bir şüpheli alacak karşılığı ayrılmamıştır. Dönem içinde ilişkili taraflardan değersiz veya şüpheli alacaklarla ilgili olarak gider kaydı yapılmamıştır.

Üst yönetim kadrosuna ait ücretler ve menfaatler toplamı

Grubun üst yönetim kadrosu yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürlerden oluşmaktadır. Sağlanan menfaatler ücretlerden ve diğer ödemelerden oluşmakta olup bu tutar konsolidasyona dahil edilen bütün şirketler için 31 Aralık 2018 döneminde 11.813.910 TL'dir (31 Aralık 2017: 11.759.963 TL).

NOT 9 – TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla ticari alacaklar aşağıdaki gibidir:

Ticari Alacaklar	31.Ara.18	31.Ara.17
Ticari Alacaklar	34.107.990	66.735.129
Alınan Çekler ve Senetler	15.624.963	33.175.699
Şüpheli Ticari Alacaklar	14.214.002	13.514.579
	63.946.955	113.425.407
Ertelenmiş Finansman Geliri (-)	(428.835)	(572.312)
Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı (-)	(14.214.002)	(13.514.579)
Toplam İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	49.304.118	99.338.516
İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar (Dipnot 8)	149.851	--
İlişkili Taraflardan Alınan Çekler ve Senetler (Dipnot 8)	--	32.853
Toplam İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	149.851	32.853
Toplam Ticari Alacaklar	49.453.969	99.371.369

Alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar tahakkuk etmemiş finansman gelirlerinden netleştirilmiş olarak gösterilirler. Tahakkuk etmemiş finansman gelirleri sonrası ticari alacaklar, orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarının etkin faiz yöntemi ile iskonto edilmesi ile hesaplanmıştır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 9 – TİCARİ ALACAK VE BORÇLAR (Devamı)

Şüpheli ticari alacak karşılığının, 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemleri içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.18	31.Ara.17
01.Ocak Bakiyesi	13.514.579	6.861.160
Konsolidasyona dahil olan bağlı ortaklıkların etkisi	--	5.767.330
Konsolidasyondan çıkışlar	(672.954)	--
Çevrim Farkı	47.608	12.355
Konusu Kalmayan Karşılıklar	(98.755)	(204.784)
Yıl İçinde Ayrılan Karşılıklar	1.423.524	1.078.518
	14.214.002	13.514.579

31 Aralık 2018 ve 31Aralık 2017 tarihleri itibarıyla ticari borçlar aşağıdaki gibidir

Ticari Borçlar	31.Ara.18	31.Ara.17
Ticari Borçlar	46.225.540	40.617.218
Verilen Çek ve Senetler	2.574.109	43.240.176
Diğer Ticari Borçlar	242.476	165.957
	49.042.125	84.023.351
Ertelenmiş Finansman Gideri (-)	(800.968)	(1.553.655)
Toplam İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Borçlar	48.241.157	82.469.696
İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	958.019	951.763
Toplam İlişkili Taraflara Ticari Borçlar (Dipnot 8)	958.019	951.763
Toplam Kısa Vadeli Ticari Borçlar	49.199.176	83.421.459

Ticari borçlar, olağan faaliyetler içerisinde tedarikçilerden sağlanan mal ve hizmetlere ilişkin yapılması gereken ödemeleri ifade etmektedir. Ticari borçlar, ilk olarak gerçeğe uygun değerinden ve müteakip dönemlerde etkin faiz yöntemiyle hesaplanan itfa edilmiş maliyetinden ölçülmektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 10 – DİĞER ALACAK VE BORÇLAR**

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla diğer alacaklar aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Diğer Alacaklar	31.Ara.18	31.Ara.17
Verilen Depozito ve Teminatlar	886.005	1.123.486
Personelden Alacaklar	30.098	17.350
Diğer Alacaklar	2.321.299	868.769
Şüpheli Diğer Alacaklar	2.598.794	2.565.100
	5.836.196	4.574.705
Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	(2.598.794)	(2.565.100)
Toplam İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	3.237.402	2.009.605
İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar (Dipnot 8)	26.548.460	12.443.879
Toplam İlişkili Taraflardan Diğer Alacaklar (Dipnot 8)	26.548.460	12.443.879
Toplam Diğer Alacaklar	29.785.862	14.453.484

Uzun Vadeli Diğer Alacaklar	31.Ara.18	31.Ara.17
Verilen Depozito ve Teminatlar	100.808	107.291
Toplam İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	100.808	107.291
Toplam Uzun Vadeli Diğer Alacaklar	100.808	107.291

İlişkili taraflara diğer alacak ve borçlar ticari nitelikte olmayıp, finansman faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır. Grup bütün ilişkili taraf alacaklarına, borçlarına vade farkı hesaplanmaktadır. 3 er aylık dönemlerde vade farkları tahakkuk ettirilmekte ve yılsonlarında ise faturası kesilerek kar zarar hesaplarına intikal ettirilmiştir.

Diğer alacaklardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar ile dövizli bakiyeleri Not 31’de açıklanmıştır.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla diğer borçlar aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Diğer Borçlar	31.Ara.18	31.Ara.17
Alınan Depozito ve Teminatlar	400	37.756
Diğer Çeşitli Borçlar	497.969	356.804
Toplam İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	498.369	394.560
İlişkili Taraflara Diğer Borçlar (Dipnot 8)	116.698.283	19.197.727
Toplam İlişkili Taraflara Diğer Borçlar (Dipnot 8)	116.698.283	19.197.727
Toplam Uzun Vadeli Diğer Diğer Borçlar	117.196.652	19.592.287

Uzun Vadeli Diğer Borçlar	31.Ara.18	31.Ara.17
İlişkili Taraflara Diğer Borçlar (Dipnot 8)	1.640.499	--
İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	697.500	63.822
Toplam Uzun Vadeli Diğer Borçlar	2.337.999	63.822

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 11 – STOKLAR

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla stoklar aşağıdaki gibidir

	31.Ara.18	31.Ara.17
Hammadde	39.670.796	19.954.900
Yarı Mamul	4.342.541	11.060.580
Mamul	22.052.876	19.917.214
Emtia	3.072.866	2.314.635
Diğer Stoklar (*)	2.982.402	7.668.617
Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı	(2.985.541)	(3.202.470)
	69.135.940	57.713.476

(*) Diğer Stoklar yardımcı madde, işletme malzemesi, ambalaj malzemesi ve diğer malzemeler stoklarından oluşmaktadır.

NOT 12 –PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla peşin ödenmiş giderler aşağıdaki gibidir:

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler	31.Ara.18	31.Ara.17
İlişkili Olmayan Taraflara Verilen Sipariş Avansları	2.566.358	4.889.003
Gelecek Aylara Ait Giderler	1.842.429	1.822.691
Toplam İlişkili Olmayan Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler	4.408.787	6.711.694
İlişkili Taraflara Verilen Sipariş Avansları (Dipnot 8)	8.850.000	13.475.230
Toplam İlişkili Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler	8.850.000	13.475.230
	13.258.787	20.186.924

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler	31.Ara.18	31.Ara.17
Gelecek Yıllara Ait Giderler	--	96.302
Toplam İlişkili Olmayan Taraflara Peşin Ödenmiş Giderler	--	96.302

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla ertelenmiş gelirler aşağıdaki gibidir:

Ertelenmiş gelirler	31.Ara.18	31.Ara.17
Alınan Sipariş Avansları (*)	13.723.732	19.332.479
Gelecek Aylara Ait Gelirler	261.629	19.273
Toplam İlişkili Olmayan Taraflardan Ertelenmiş Gelirler	13.985.361	19.351.752

(*) Alınan sipariş avansları özellikle Niğbaş'ın prefabrik imalatlarda müşterilerinden aldığı sipariş avanslarından oluşmaktadır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 – ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla öz kaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.18		31.Ara.17	
	Pay Oranı	TL	Pay Oranı	TL
Sif İş Makinaları Pazarlama San. ve Tic A.Ş. (*)	--	--	42,49%	25.221.069
HMF Makine ve Servis Sanayi ve Ticaret A.Ş. (*)	--	--	44,10%	10.798.782
Özışık - İntekar - İnelsan İş Ortaklığı (*)	--	--	50,00%	835.019
Özışık - İntekar İş Ortaklığı (*)	--	--	50,00%	2.710.086
BND Elektrik Üretim A.Ş. (**)	31,00%	18.395.631	--	--
		18.395.631		39.564.956

(*) Ana Ortaklık elinde bulunan Çemaş hisselerinin 2018 senesi içinde satılması sebebiyle konsolidasyon kapsamı dışında kalan dolaylı bağlı ortaklık Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.'nin özsermaye yöntemiyle konsolidasyona tabi olan iştirakleri konsolidasyon kapsamı dışında kalmıştır.

(**) Ana Ortaklık elinde bulunan Çemaş hisselerinin 2018 senesi içinde satılması sebebiyle tam konsolidasyon kapsamı dışında kalan dolaylı bağlı ortaklık BND Elektrik Üretim A.Ş., Niğbaş hisselerinin %68 oranında bağlı ortaklık Işıklar Holding A.Ş. tarafından Borsa'da satın alınması nedeniyle Niğbaş'ın BND Elektrik sermayesindeki payı (%31) nedeniyle 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla özsermaye yöntemiyle konsolidasyona dahil edilmiştir.

Öz kaynak yöntemine göre değerlendirilen yatırımların aşağıda bilgileri verilen mali tablolarına göre özsermayeden pay alma yöntemi ile muhasebeleştirilmiştir.

Sif İş Makinaları Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.	31.Ara.18	31.Ara.17
Aktif Toplamı	--	206.062.418
Yükümlülükleri	--	192.049.210
Net Dönem Karı/(Zararı)	--	(9.962.988)
Sahip Olunan Pay Oranı	--	42,49%
Kar/Zarar İle İlişkilendirilen Pay Tutarı	--	(4.233.274)
Değer düşüklüğü	--	(14.647.164)
Kar/Zarar İle İlişkilendirilen Toplam Pay Tutarı	--	(18.880.438)

HMF Makine ve Servis Sanayi ve Ticaret A.Ş.	31.Ara.18	31.Ara.17
Aktif Toplamı	--	153.495.037
Yükümlülükleri	--	156.183.182
Net Dönem Karı/(Zararı)	--	(5.677.884)
Sahip Olunan Pay Oranı	--	44,10%
Kar/Zarar İle İlişkilendirilen Pay Tutarı	--	(2.503.947)
Değer düşüklüğü	--	(13.063.586)
Kar/Zarar İle İlişkilendirilen Toplam Pay Tutarı	--	(15.567.533)

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 13 – ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (Devamı)**

Özışık - İntekar - İnelsan İş Ortaklığı (*)	31.Ara.18	31.Ara.17
Aktif Toplamı	--	17.285.831
Yükümlülükleri	--	15.597.175
Net Dönem Karı/(Zararı)	--	736.806
Sahip Olunan Pay Oranı	--	50,00%
Kar/Zarar İle İlişkilendirilen Pay Tutarı	--	375.771

Özışık – İntekar İş Ortaklığı (*)	31.Ara.18	31.Ara.17
Aktif Toplamı	--	51.062.789
Yükümlülükleri	--	45.639.558
Net Dönem Karı/(Zararı)	--	4.502.984
Sahip Olunan Pay Oranı	--	50,00%
Kar/Zarar İle İlişkilendirilen Pay Tutarı	--	2.251.492

BND Elektrik Üretim A.Ş.	31.Ara.18	31.Ara.17
Aktif Toplamı	65.257.596	--
Yükümlülükleri	84.133.029	--
Özsermaye	2.513.555	--
Net Dönem Karı/(Zararı)	(21.388.988)	--
Sahip Olunan Pay Oranı	31,00%	--
Kar/Zarar İle İlişkilendirilen Pay Tutarı	(6.630.586)	--
Toplam Kar/Zarar İle İlişkilendirilen Pay Tutarı	(6.630.586)	(31.820.708)

(*) Bağlı ortaklık Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.’nin iştiraki özkaynak yöntemi ile değerlendirilen Özışık – İntekar-İnelsan İş Ortaklığı ve Özışık – İntekar İş Ortaklığı’nın 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla bağımsız denetimden geçmemiştir.

NOT 14 – YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkuller aşağıdaki gibidir:

	01.Oca.18	Değer Artış/Azalışları Net	Çıkışlar	31.Ara.18
Arazi ve Arsalar	4.284.163	923.123	(37.631)	5.169.655
Net Defter Değeri	4.284.163	923.123	(37.631)	5.169.655

	01.Oca.17	Değer Artış/Azalışları Net	Çıkışlar	31.Ara.17
Arazi ve Arsalar	4.284.163	--	--	4.284.163
Net Defter Değeri	4.284.163			4.284.163

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 – MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar aşağıdaki gibidir:

Maliyetler	01.Oca.18	Konsolidasyondan Çıkış	Çevrim Farkları	Değer Artışları	Girişler	Çıkışlar	Transfer	31.Ara.18
Arazi ve Arsalar	47.302.020	(11.614.001)	--	8.815.048	8.670.391	(5.844.291)	--	47.329.167
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	6.269.424	(638.680)	6.507	255.439	89.463	--	36.290	6.018.443
Binalar	67.046.469	(13.931.565)	3.667.246	9.932.984	808.634	(3.287.653)	255.186	64.491.301
Makine, Tesis ve Cihazlar	166.993.408	(84.286.385)	2.620.129	--	1.305.554	(1.838.235)	7.408.847	92.203.318
Taşıt Araçları	15.250.205	(631.404)	154.362	--	4.802.494	(823.412)	--	18.752.245
Döşeme ve Demirbaşlar	8.754.853	(1.317.242)	145.965	--	378.732	(67.901)	--	7.894.407
Diğer Duran Varlıklar	12.203.605	(1.926.210)	11.256	--	--	(10.769)	--	10.277.882
Özel Maliyetler	2.512.338	(103.607)	--	--	65.999	--	--	2.474.730
Yapılmakta Olan Yatırımlar	4.203.331	(3.499.409)	--	--	6.921.786	--	(7.488.674)	137.034
Toplam	330.535.653	(117.948.503)	6.605.465	19.003.471	23.043.053	(11.872.261)	211.649	249.578.527
Birikmiş Amortismanlar	(132.840.895)	33.402.410	(2.082.173)	--	(8.807.610)	2.565.810	(122.179)	(107.884.637)
Net Defter Değeri	197.694.758							141.693.890

Birikmiş Amortismanlar	01.Oca.18	Konsolidasyondan Çıkış	Çevrim Farkları	Değer Artışları	Dönem Amortismanı	Çıkışlar	Transfer	31.Ara.18
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	(4.219.350)	542.697	(2.051)	--	(496.079)	--	--	(4.174.783)
Binalar	(25.196.070)	5.463.622	(1.155.991)	--	(1.587.500)	83.349	--	(22.392.590)
Makine Tesis ve Cihazlar	(84.406.244)	25.180.901	(825.913)	--	(4.114.968)	1.811.811	(122.179)	(62.476.592)
Taşıt Araçları	(8.044.157)	322.520	(48.657)	--	(1.800.448)	593.594	--	(8.977.148)
Döşeme ve Demirbaşlar	(7.444.220)	891.721	(46.013)	--	(378.930)	66.287	--	(6.911.155)
Diğer Maddi Duran Varlıklar	(1.646.812)	898.093	(3.548)	--	(1.959)	10.769	--	(743.457)
Özel Maliyetler	(1.884.042)	102.856	--	--	(427.726)	--	--	(2.208.912)
Toplam	(132.840.895)	33.402.410	(2.082.173)	--	(8.807.610)	2.565.810	(122.179)	(107.884.637)

2018 yılı içinde Vakıf Gayrimenkul Değerlendirme A.Ş. tarafından hazırlanan değerleme raporlarına göre Grup’un, net defter değerleri sırasıyla 30.459.269 TL, 355.535 TL ve 23.894.531 TL (Toplam 54.709.335TL) olan arazi ve arsaları, yeraltı ve yerüstü düzenleri ve binalarının gerçeğe uygun değeri toplam KDV hariç 72.557.429 TL olarak tespit edilmiştir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 – MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, maddi duran varlıklar aşağıdaki gibidir:

Maliyetler	01.Oca.17	Konsolidasyona Giriş	Çevrim Farkları	Girişler	Çıkışlar	Transfer	31.Ara.17
Arazi ve Arsalar	46.988.578	396.152	--	--	(82.710)	--	47.302.020
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	5.591.895	165	--	39.353	--	638.011	6.269.424
Binalar	67.770.470	462.997	532.342	334.064	(2.109.310)	55.906	67.046.469
Makine, Tesis ve Cihazlar	149.869.372	100.695	380.341	1.922.607	(19.694)	14.740.087	166.993.408
Taşıt Araçları	7.522.654	4.548.445	28.017	3.134.151	(616.258)	633.196	15.250.205
Döşeme ve Demirbaşlar	6.499.737	1.562.590	19.375	725.052	(51.901)	--	8.754.853
Diğer Duran Varlıklar	11.725.920	46.007	1.634	430.044	--	--	12.203.605
Özel Maliyetler	1.781.204	349.473	--	43.000	(5.044)	343.705	2.512.338
Yapılmakta Olan Yatırımlar(*)	3.022.105	--	--	2.980.878	--	(1.799.652)	4.203.331
Toplam	300.771.935	7.466.524	961.709	9.609.149	(2.884.917)	14.611.253	330.535.653
Birikmiş Amortismanlar	(107.267.938)	(4.196.778)	(254.557)	(12.636.670)	510.345	(8.995.297)	(132.840.895)
Net Defter Değeri	193.503.997						197.694.758

Birikmiş Amortismanlar	01.Oca.17	Konsolidasyona Giriş	Çevrim Farkları	Dönem Amortismanı	Çıkışlar	Transfer	31.Ara.17
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri	(3.920.483)	--	--	(298.867)	--	--	(4.219.350)
Binalar	(23.089.653)	(57.711)	(140.907)	(2.015.473)	107.674	--	(25.196.070)
Makine Tesis ve Cihazlar	(68.358.335)	(54.188)	(100.673)	(7.470.943)	19.693	(8.441.798)	(84.406.244)
Taşıt Araçları	(4.634.900)	(1.695.737)	(7.416)	(1.493.808)	341.203	(553.499)	(8.044.157)
Döşeme ve Demirbaşlar	(5.690.746)	(1.270.581)	(5.128)	(514.497)	36.732	--	(7.444.220)
Diğer Maddi Duran Varlıklar	(760.410)	(561.087)	(433)	(324.882)	--	--	(1.646.812)
Özel Maliyetler	(813.411)	(557.474)	--	(518.200)	5.043	--	(1.884.042)
Toplam	(107.267.938)	(4.196.778)	(254.557)	(12.636.670)	510.345	(8.995.297)	(132.840.895)

(*) Grup'un yapılmakta olan yatırımları ağırlıklı olarak bağlı ortaklıklardan Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.'nin ek bina inşaatı yapım işlerinden oluşmaktadır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 15 – MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)**

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla finansal kiralanan duran varlıklar aşağıdaki gibidir:

Maliyetler	1.Oca.18	Konsolidasyondan Çıkış	Girişler	Transfer	31.Ara.18
Arazi ve Arsalar	--	--	4.063.302	--	4.063.302
Binalar	--	--	5.038.507	--	5.038.507
Makine, Tesis ve Cihazlar	4.829.238	(4.829.238)	228.994	--	228.994
Taşıt Araçları	--	--	315.868	(211.649)	104.219
Toplam	4.829.238	(4.829.238)	9.646.671	(211.649)	9.435.022
Birikmiş Amortismanlar	860.263	(806.806)	(197.284)	122.179	(21.648)
Net Defter Değeri	5.689.501				9.413.374

		Konsolidasyondan Çıkış	Dönem Amortismanı	Transfer	31.Ara.18
Birikmiş Amortismanlar	1.Oca.18	Çıkış	Amortismanı	Transfer	31.Ara.18
Binalar	--	--	(124.703)	--	(124.703)
Makine Tesis ve Cihazlar	860.263	(806.806)	(72.581)	122.179	103.055
Taşıt Araçları	--	--	--	--	--
Toplam	860.263	(806.806)	(197.284)	122.179	(21.648)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla finansal kiralanan duran varlıklar aşağıdaki gibidir:

Maliyetler	01.Oca.17	Konsolidasyona Giriş	Girişler	Transfer	31.Ara.17
Makine, Tesis ve Cihazlar	15.052.189	--	3.831.967	(14.054.918)	4.829.238
Taşıt Araçları	491.635	64.700	--	(556.335)	--
Toplam	15.543.824	64.700	3.831.967	(14.611.253)	4.829.238
Birikmiş Amortismanlar	(6.219.085)	(64.700)	(1.851.249)	8.995.297	860.263
Net Defter Değeri	9.324.739				5.689.501

Birikmiş Amortismanlar	01.Oca.17	Konsolidasyona Giriş	Dönem Amortismanı	Transfer	31.Ara.17
Makine Tesis ve Cihazlar	(5.829.445)	--	(1.735.995)	8.425.703	860.263
Taşıt Araçları	(389.640)	(64.700)	(115.254)	569.594	--
Toplam	(6.219.085)	(64.700)	(1.851.249)	8.995.297	860.263

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 16 – MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR**

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla maddi olmayan duran varlıklar aşağıdaki gibidir:

Maliyet	1.Oca.18	Konsolidasyondan Çıkış	Girişler	Çıkışlar	31.Ara.18
Haklar	2.602.326	--	736.206	--	3.338.532
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	307.507	(630.790)	28.245	--	(295.038)
Toplam	2.909.833	(630.790)	764.451	--	3.043.494
Birikmiş Amortismanlar	(2.149.898)	518.219	(441.248)	--	(2.072.927)
Net Defter Değeri	759.935				970.567
					--
			Dönem		
Birikmiş İtfa Payları	1.Oca.18	Konsolidasyondan Çıkış	Amortismanı	Çıkışlar	31.Ara.18
Haklar	(1.878.866)	--	(428.181)	--	(1.878.866)
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	(271.032)	518.219	(13.067)	--	(271.032)
Toplam	(2.149.898)	518.219	(441.248)	--	(2.149.898)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla maddi olmayan duran varlıklar aşağıdaki gibidir:

Maliyet	1.Oca.17	Konsolidasyona Giriş	Girişler	Çıkışlar	31.Ara.17
Haklar	728.955	1.499.671	377.770	(4.070)	2.602.326
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	150.405	48.549	108.553	--	307.507
Toplam	879.360	1.548.220	486.323	(4.070)	2.909.833
Birikmiş Amortismanlar	(750.585)	(1.012.883)	(389.595)	3.165	(2.149.898)
Net Defter Değeri	128.775				759.935
			Dönem		
Birikmiş İtfa Payları	1.Oca.17	Konsolidasyona Giriş	Amortismanı	Çıkışlar	31.Ara.17
Haklar	(570.924)	(984.380)	(326.727)	3.165	(1.878.866)
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	(179.661)	(28.503)	(62.868)	--	(271.032)
Toplam	(750.585)	(1.012.883)	(389.595)	3.165	(2.149.898)

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 17 – KARŞILIKLAR, ŞARTA BAĞLI VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

17.1. Kısa vadeli karşılıklar

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Borç Karşılıkları	31.Ara.18	31.Ara.17
Dava Gider Karşılıkları	8.446.817	9.816.134
Diğer	253.642	50.843
	8.700.459	9.866.977

Grup aleyhine açılmış 50 adet 9.302.569 TL tutarında dava bulunmakta olup konsolide finansal tablolarda 8.446.817 TL karşılık ayrılmıştır (31 Aralık 2017: 85 adet dava 9.866.977 TL karşılık) Şirket tarafından açılmış 10 adet dava ve 196 adet icra takibi bulunmaktadır. Toplam dava tutarı 429.296 TL, toplam icra tutarı 8.980.049 TL'dir (31.12.2017: 19 adet dava, 15.982.545 TL - 179 adet icra takibi, 8.753.766 TL).

Dava karşılıklarının, 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren hesap dönemleri içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.18	31.Ara.17
1 Ocak Bakiyesi	9.816.134	5.520.367
Konsolidasyondan çıkışlar	(1.490.951)	--
Konsolidasyona Giriş Etkisi	--	226.324
Yıl İçinde Ayrılan Karşılıklar	406.753	4.439.154
Konusu Kalmayan Karşılıklar/Ödeme	(285.119)	(369.711)
	8.446.817	9.816.134

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 17 – KARŞILIKLAR, ŞARTA BAĞLI VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

17.2. Verilen/alınan teminatlar/ipotekler/rehinler/kefaletler (TRİK)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla koşula bağlı yükümlülükler aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.18	31.Ara.17
Verilen Teminat Mektupları (TL)	23.097.493	18.452.590
Verilen Teminat Mektupları (USD)	9.763.762	524.827
Verilen Teminat Mektupları (EUR)	2.043.487	357.456
Verilen Teminat Çeki/Senedi (TL)	54.483.609	51.863.767
Verilen Teminat Çeki/Senedi (EUR)	--	173.847
Verilen Teminat Çeki/Senedi (USD)	2.741.823	89.245
Verilen İpotek (TL)	37.000.000	42.500.000
Verilen Kefaletler (*)	85.751.262	5.800.000
Verilen Kefaletler (USD) (**)	20.648.764	14.804.515
Verilen Kefaletler (EUR) (**)	17.061.758	11.580.442
Verilen Rehni (TL) (****)	10.540.000	134.000.000
Toplam	263.131.958	280.146.689
Ciro Edilen Çekler (*****)	17.724.465	5.958.704

- (*) Bağıli ortaklıklardan Işıklar İnşaat Malzeme San. Tic. A.Ş.'nin, Niğbaş Niğde Beton Sanayi A.Ş.'ye vermiş olduğu kefalet tutarıdır.
- (**) Ana ortaklığın, iştiraki Global Enerji Elektrik Üretimi A.Ş.'ye vermiş olduğu kefalet tutarıdır.
- (****) Niğbaş Niğde Beton Sanayi A.Ş.'nin BND Elektrik A.Ş. için vermiş olduğu hisse rehni tutarıdır.
- (*****)Ciro edilen çekler Grup'un müşteriden aldığı, asıl borçlusunun kendisi dışındaki tüzel veya gerçek kişilerin olduğu ve şirketin üçüncü kişilere ciro ettiği, vadesinden dolayı henüz ödenmemiş çekler toplamıdır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 17 – KARŞILIKLAR, ŞARTA BAĞLI VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

17.2. Verilen/alınan teminatlar/ipotekler/rehinler/kefaletler (TRİK) (Devamı)

	31.Ara.18	31.Ara.17
Alınan Teminat Mektupları (TL)	1.985.000	605.698
Alınan Teminat Mektupları (USD)	26.305	--
Alınan Teminat Çeki/Senetleri (TL)	501.000	2.009.092
Alınan Teminat Çeki/Senetleri (USD)	--	509.207
Alınan Kefaletler	72.821.000	5.060.000
Alınan İpotek	4.695.000	3.620.000
Toplam	80.028.305	11.803.997

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla verilen TRİK'lerin döviz cinsinden TL karşılıkları aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.18	31.Ara.17
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	89.208.712	168.670.642
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	(*) 116.711.724	(*) 85.091.090
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. Kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	57.211.522	26.384.957
D. Diğer verilen TRİK'lerin toplam tutarı	--	--
i) Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	--	--
ii) B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	--	--
iii) C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	--	--
Toplam	263.131.958	280.146.689

Grup'un vermiş olduğu Teminat, Rehin, İpotek, Kefaletlerin Grup'un özkaynaklarına oranı % 118,47'dür (31.12.2017: % 153,44).

(*) Bağlı ortaklıklardan Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin BND Elektrik Üretim A.Ş lehine verdiği TRİK'ler ile Işıklar İnşaat Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.'nin Işıklar Ambalaj Pazarlama A.Ş. ve Niğbaş Niğde Beton Sanayi A.Ş. lehine verdiği TRİK'lerden oluşmaktadır.

Verilen TRİK'lerin 31.516.479 TL'lik kısmı Ana Ortaklığın, iştiraki olan Global Enerji Elektrik Üretimi A.Ş.'ye vermiş olduğu kefalet tutarıdır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 18 – ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar aşağıdaki gibidir

Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	31.Ara.18	31.Ara.17
Personele Borçlar	3.423.852	3.903.594
Ödenecek Sosyal Güvenlik Primleri	1.040.856	1.863.637
Toplam	4.464.708	5.767.231

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir

Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar	31.Ara.18	31.Ara.17
Kullanılmayan İzin Karşılıkları	268.874	409.329
	268.874	409.329

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir

Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar	31.Ara.18	31.Ara.17
Kıdem Tazminatı Karşılığı	11.125.219	18.412.247
	11.125.219	18.412.247

Kıdem tazminatı karşılığı:

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu’nun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı yasalar ile değişik 60’ıncı maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, aylık 5.434,42 TL (31 Aralık 2017: 4.732,48 TL) tavanına tabidir. Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü, Grup çalışanların ağırlıklı olarak emekli olmasından doğan gelecekteki olası yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminine göre hesaplanır. TMS 19 (“Çalışanlara Sağlanan Faydalar”), Şirket’in yükümlülüklerinin tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Yükümlülüklerin bugünkü değerinin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

	31.Ara.18	31.Ara.17
Faiz Oranı	18,35%	10,50%
Yıllık Enflasyon Oranı	13,90%	6,50%
Net İskonto Oranı	3,91%	3,76%

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 18 – ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı karşılığının hareketi aşağıdaki gibidir:

Kıdem Tazminatı Karşılığı	31.Ara.18	31.Ara.17
01 Ocak Bakiyesi	18.412.247	15.388.680
Konsolidasyondan çıkışlar	(7.194.242)	--
Konsolidasyona dahil olan bağlı ortaklıkların etkisi	--	1.385.311
Hizmet Maliyeti	757.605	1.731.276
Faiz Maliyeti	474.151	863.667
Aktüeryal Kazanç Kayıp	44.757	2.073.108
Ödenen	(1.369.299)	(3.029.795)
	11.125.219	18.412.247

Duyarlılık Analizi;

Tanımlanmış fayda yükümlülüğünün raporlama dönemi sonunda makul düzeyde muhtemel olan ilgili aktüeryal varsayımdaki değişikliklerin duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

	İskonto Oranı		Enflasyon Oranı	
	İskonto Oranının 0,25 Artması	İskonto Oranının 0,25 Azalması	Enflasyon Oranının 0,25 Artması	Enflasyon Oranının 0,25 Azalması
Duyarlılık Oranı	15,85%	15,35%	12,05%	11,55%
Kıdem Tazminatına Etkisi	(402.220)	420.129	434.435	(417.217)

NOT 19 – DİĞER VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla diğer dönen varlıklar aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Diğer Varlıklar	31.Ara.18	31.Ara.17
Devreden KDV	11.003.269	10.814.623
Diğer KDV	1.334.174	232.117
İş Avansları	330.924	432.002
Personel Avansları	166.630	174.606
Diğer	277	32.865
	12.835.274	11.686.213

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla diğer kısa vadeli yükümlülükler aşağıdaki gibidir:

Kısa Vadeli Diğer Yükümlülükler	31.Ara.18	31.Ara.17
Ödenecek Vergi Harç ve Diğer Kesintiler	4.855.815	9.048.435
Diğer Yükümlülükler	103.221	178.503
	4.959.036	9.226.938

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – ÖZKAYNAKLAR

Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin 14 Ağustos 2017 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda, İstanbul Ticaret Sicili'ne 231820 sicil numarasıyla kayıtlı Usaş Yatırımlar Holding A.Ş. unvanlı şirket ile bütün aktif ve pasifiyle kül halinde Şirket tarafından devir almak suretiyle birleştirilmesi kararı alınmıştır. Şirket kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş olup kayıtlı sermaye tavanı 750.000.000 TL'dir. Şirket'in birleşme sonrası olması gereken sermayesi, uzman kuruluş Güreli Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim Hizmetleri A.Ş.'nin birleşmeye ilişkin 21 Mart 2017 tarihli raporu ile 543.595.733,23 TL olarak tespit edilmiş ve birleşme işlemi sonrası çıkarılmış sermayesi 286.121.264,21 TL'den 543.595.733,23 TL'ye yükselmiştir. Artırılan 257.474.469,02 TL sermayenin tamamı birleşme işleminden karşılanmıştır.

Çıkarılmış sermayeyi temsil eden pay bedellerinin tamamı ödenmiş olup her biri 1 (bir) TL itibari değerinde 286.121.264,21 adet paya ayrılmış olup bu payların 2.561.724,9 adedi (A) Grubu nama yazılı, 283.559.539,31 adedi (B) Grubu hamiline yazılı paylardan oluşmaktadır. (A) Grubu nama yazılı hisseler oy kullanımında ve Yönetim Kuruluna aday gösterme imtiyazına sahiptir.

Şirket'in temsili ve yönetimi Genel Kurul'un (A) grubu pay sahiplerinin göstereceği adaylar arasından seçeceği en az beş en fazla dokuz kişiden kurulacak Yönetim Kurulu tarafından yürütülür. Yine (A) grubu pay sahiplerinin göstereceği adaylar arasından seçilerek Yönetim Kurulunda görev alacak bağımsız üyelerin sayısı ve nitelikleri Sermaye Piyasası Kurulu'nun kurumsal yönetime ilişkin düzenlemelerine göre tespit edilir.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla ödenmiş sermayesi aşağıdaki gibidir:

Ödenmiş Sermaye

	31.Ara.18		31.Ara.17	
	TL	Pay (%)	TL	Pay (%)
Işıklar Holding A.Ş.	143.366.328	26,37	47.366.328	8,71
Halka Açık Kısım – Diğer	400.229.405	73,63	496.229.405	91,29
Sermaye	543.595.733	100	543.595.733	100
Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	87.617.544		87.617.544	
Toplam	631.213.277		631.213.277	

Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi

	31.Ara.18	31.Ara.17
Işıklar Holding A.Ş. (*)	143.366.328	67.366.328
Toplam	143.366.328	67.366.328

(*) Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin (USAŞ) tüm aktif ve pasifinin bir bütün halinde Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. tarafından "devir alınması" suretiyle birleşme kararının alındığı 14 Ağustos 2017 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Ticaret Sicili'nde 15 Eylül 2017 tarihinde tescil olmuştur. Söz konusu tescil ile birlikte USAŞ tasfiyesiz infisah etmek suretiyle sona ermiştir. Birleşme sonrasında USAŞ'ın mevcut ortakları Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. ortağı haline gelmiş ve konsolidasyon kapsamına alınmıştır.

USAŞ'ın bağlı ortaklığı olan aynı zamanda Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin % 12,39'una sahip Işıklar Holding A.Ş.'nin elindeki payların nominal tutarı konsolidasyon kapsamında konsolide özkaynaklar altında "Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi" olarak muhasebeleştirilmiştir.

Işıklar Holding A.Ş. 2018 yılında gerçekleştirdiği Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. hisse alımları sonucunda nominal hisse tutarı 143.366.328 TL'ye ulaşmıştır. Cari dönemde alınan 1 TL nominal değerli 76.000.000 adet hisse özkaynaklar altında "Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi" olarak muhasebeleştirilmiştir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Hisse Senedi İhraç Primleri

	31.Ara.18	31.Ara.17
Hisse Senedi İhraç Primleri	8.707.281	14.343.770
	8.707.281	14.343.770

Hisse senedi ihraç primi, halka arz edilen hisselerin nominal tutarı ile satış tutarı arasındaki farkı temsil etmektedir. Çıkarılan hisse senetleri için yapılan her nevi giderler ile aracı kurumlara, SPK, BİST, bağımsız denetim kuruluşlarına yapılan ödemeler ve hisse senetlerinin ihracına yönelik yapılan reklam giderleri düşüldükten sonra finansal tablolarda gösterilmiştir.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Kardan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler aşağıdaki gibidir:

Kardan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler

	31.Ara.18	31.Ara.17
I. Tertip Yasal Yedek Akçe	13.516.027	11.726.476
II. Tertip Yasal Yedek Akçe	18.377.864	17.569.509
Yasal Yedek Akçe	31.893.891	29.295.985

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Geçmiş Yıllar Karları / (Zararları) aşağıdaki gibidir:

Geçmiş Yıllar Karları/Zararları

	31.Ara.18	31.Ara.17
Önceki Dönem Karı veya Zararı	(17.401.951)	(54.767.813)
Geçmiş Yıllar Karı/Zararları	(422.976.354)	(190.478.304)
Duran Varlık Değer Artış Fonu	6.028.330	767.868
Kar Payı Ödemesi	(354.643)	--
Yasal Yedeklere Transfer	(687.104)	--
Geri Alınmış Paylar	7.967	--
Bağlı Ortaklıklarda Kontrol Kaybı ile Sonuçlanmayan Pay Oranı Değişikliklerine Bağlı Artış/Azalış	(17.018.768)	(25.485.202)
Bağlı Ortaklık Edinimi veya Elden Çıkarılması	138.680.838	--
Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi	--	(153.012.903)
Toplam Geçmiş Yıl Karı/Zararı	(313.721.685)	(422.976.354)

Diğer Yedekler - Özel Fon

Ana Ortaklığın 08 Eylül 2009 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda Sermayenin 116.000.000 TL'den 30.000.000 TL 'ye azaltılmasına karar verilmiş olup, (Sermaye Azaltım Tutarı:86.000.000 TL) İstanbul Ticaret Sicil Memurluğunca 08 Eylül 2009 tarihinde tescil edilmiştir. Azaltılan sermayenin 69.326.764 TL'si Geçmiş Yıllar Zararından düşülmüş olup, sermaye azaltımı nedeniyle bağlı ortaklıklardan Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş. ile Ana Ortaklık arasındaki iştirak sermaye düzeltmesinden (558.147 TL) sonra kalan 16.115.089 TL özkaynaklar içinde Diğer Yedekler - Özel Fon hesabında gösterilmiştir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 20 – ÖZKAYNAKLAR (Devamı)**

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Kontrol Gücü Olmayan Paylar aşağıdaki gibidir:

Kontrol Gücü Olmayan Paylar

	31.Ara.18	31.Ara.17
Sermaye	148.960.343	386.990.292
Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	2.044.602	4.667.205
Sermaye Taahhütleri	(16.133.372)	(16.252.077)
Payların Geri Alım İşlemleri Nedeniyle Meydana Gelen Artış/Azalış	--	(66.048)
Yasal Yedekler	1.504.574	3.475.567
Hisse Senedi İhraç Primleri	2.547.908	7.396.871
Yeniden değerlendirme ve ölçüm kayıpları	7.534.895	10.584.685
Aktüeryal Kayıp / Kazanç	(1.213.544)	(2.257.349)
Yabancı Para Çevrim Farkları	8.503.799	5.408.577
Birleşmeye İlişkin İlave Özsermaye Katkısı	(21.459.753)	(92.638.212)
Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	(56.521.190)	(158.881.991)
Dönem Net Karı/Zararı	(11.889.796)	(38.030.834)
Kapanış bakiyesi	63.878.466	110.396.686
Ana Ortaklık Dışı Net Dönem Karı/(Zararı)	(11.889.796)	(38.030.834)
Diğer kapsamlı gelir	6.403.309	(937.893)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		
-Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları/Kayıpları	(420.405)	(777.668)
-Ertelenmiş Vergi Gideri/Geliri	84.081	155.534
-Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları	3.206.847	(466.649)
-Ertelenmiş Vergi Gideri/Geliri	437.564	(504.501)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		
-Yabancı Para Çevrim Farkları	3.095.222	655.391
Ana Ortaklık Dışı Toplam Kapsamlı Gelir/(Gider)	(5.486.487)	(38.968.727)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi aşağıdaki gibidir:

Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi

	31.Ara.18	31.Ara.17
Yapı Kültürü ve Yapı Holding A.Ş. (1)	2.704.512	2.704.512
Ege Kraft Torba Sanayi A.Ş. (2)	86.468.634	86.468.634
İşıklar Yatırım Holding A.Ş. (3)	(34.317.525)	(34.317.525)
İşıklar İnşaat Malz. Paz. ve Taahhüt A.Ş. (4)	(494.834)	(494.834)
Usaş Yatırımlar Holding A.Ş. (5)	(121.967.819)	(121.967.819)
İşıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. (6)	3.746.373	(9.658.583)
İşıklar Pazarlama A.Ş. (7)	1.665.647	909.236
Çimtek Çimento Teknolojisi A.Ş. (8)	(62.313.034)	(34.015.180)
Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. (9)	(10.359.473)	(7.109.083)
BND Elektrik Üretim A.Ş. (10)	--	(18.070.827)
Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.(10)	--	(17.600.137)
Toplam	(134.867.519)	(153.151.606)

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi (Devamı)

- (1) 29 Eylül 2011 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul toplantısında alınan karar doğrultusunda Işıklar Holding A.Ş. altında faaliyet gösteren Yapı Kültürü ve Yapı Holding'in mevcut varlık ve yükümlülükleri ile kül halinde 7 Ekim 2011 tarihinde Şirket bünyesinde birleşmiştir.

İlgili Genel Kurul'da onaylanan birleşme sözleşmesi doğrultusunda birleşme oranı 0,2232 ve hisse değiştirme oranı Yapı Kültürü ve Yapı Holding için sırasıyla 0,63449 ve 1,31804 olarak tespit edilmiştir. İlgili birleşme sonucunda birleşme tarihi itibarıyla Yapı Kültürü ve Yapı Holding'ten kaynaklanan 87.031.689 TL tutarında ödenmiş sermaye, 28.263.055 TL tutarında kardan kısıtlanmış yedekler, 62.385.556 TL tutarında geçmiş yıl zararları, 56.575.582 TL tutarında sermaye düzeltmesi farkları özkaynaklara transfer edilmiştir.

Bu birleşmenin sonucunda oluşan 2.704.512 TL tutarındaki fark, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir.

- (2) Şirket 2012 yılı Haziran ayı içinde Işıklar İnşaat Malz. Paz. ve Taahhüt A.Ş.'nin %99,90'ını Işıklar Holding A.Ş.'den 670.000 TL'ye satın almıştır. Hisselerin elde etme maliyeti ile ortaklığın satın alınan payı nispetindeki net varlıklarının kayıtlı değeri arasındaki fark olan (494.834) TL SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir.

- (3) Işıklar Yatırım Holding A.Ş. ile Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. 14 Şubat 2014 tarihinde yapılan Yönetim Kurulu Toplantılarında 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 136'ıncı maddesi ve birleşme ile ilgili diğer maddeleri, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 18, 19 ve 20'inci maddesi hükümleri, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun II-23-2 numaralı Birleşme ve Bölünme Tebliği ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde devrolma yolu ile Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. bünyesinde 31 Aralık 2013 tarihli bilançolar üzerinden birleşme işlemi 27 Ağustos 2014 tarihli Genel Kurul Toplantılarında kabul edilmiş, söz konusu Genel Kurul Kararları 18 Eylül 2014 tarihinde tescil olmuştur.

Bu birleşmenin sonucunda oluşan (34.317.525) TL tutarındaki olumsuz fark, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir.

- (4) 15 Eylül 2017 tarihi itibarıyla Ana Ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. ile birleşen ve daha önce bağlı ortaklık olarak tam konsolidasyon yöntemi ile konsolidasyona dahil edilen Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin 28 Haziran 2013 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul toplantısında alınan karar doğrultusunda Ege Kraft Torba San. A.Ş.'nin mevcut varlık ve yükümlülükleri ile kül halinde 18 Temmuz 2013 tarihinde Şirket bünyesinde birleşmiştir. Bu birleşmenin sonucunda oluşan 86.468.634 TL tutarındaki fark, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir.

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi (Devamı)

- (5) Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin tüm aktif ve pasifinin bir bütün halinde Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. tarafından "devir alınması" suretiyle birleşme kararının alındığı 14 Ağustos 2017 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı Ticaret Sicili'nde 15 Eylül 2017 tarihinde tescil olmuştur. Söz konusu tescil ile birlikte Usaş Yatırımlar Holding A.Ş. tasfiyesiz infisah etmek suretiyle sona ermiştir. Birleşme sonrasında Usaş Yatırımlar Holding A.Ş.'nin mevcut ortakları Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş. ortağı haline gelmiş ve konsolidasyon kapsamına alınmıştır.

Bu birleşmenin sonucunda oluşan (121.967.819) TL tutarındaki olumsuz fark, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak gösterilmiştir.

- (6) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş.'nin Ana Ortaklık hisselerini elde etme maliyeti ile ortaklığın elde edilen hisselerin nominal değeri arasındaki fark olan 4.597.032 TL, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, Ana Ortaklığın % 81,50'lik payı oranında 3.746.373 TL olarak konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak muhasebeleştirilmiştir.
- (7) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Holding A.Ş.'nin, Işıklar Pazarlama A.Ş. hisselerini elde etme maliyeti ile elde edilen hisselerin nominal değeri arasındaki fark olan 2.043.852 TL, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, Ana Ortaklığın % 81,50'lik payı oranında 1.665.647 TL olarak konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak muhasebeleştirilmiştir.
- (8) Bağlı ortaklıklardan Işıklar Pazarlama A.Ş.'nin, Çimtek Çimento Teknolojisi A.Ş. hisselerini elde etme maliyeti ile elde edilen hisselerin nominal değeri arasındaki fark olan (82.649.408) TL, SPK'nın uygulanmasını zorunlu kıldığı finansal tablo sunum formatında ilgili bir kalem olmaması sebebiyle, Ana Ortaklığın % 75,39'luk dolaylı payı oranında (62.313.034) TL olarak konsolide özkaynaklar altında "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak muhasebeleştirilmiştir.
- (9) Bağlı Ortaklıklardan Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. sahibi olduğu tüm Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. hissesini 2018 yılı içinde BIST'te satmıştır. Işıklar Holding A.Ş. ve Işıklar Pazarlama A.Ş. ise yine 2018 yılı için sırasıyla 2.0980.000 ve 9.073.392 adet Niğbaş hissesini sırasıyla 33.691.717 TL ve 20.608.810 TL bedelle BIST'ten satın almıştır. Işıklar Holding A.Ş. alım işlemi sonucu oluşan (12.711.717) TL tutarındaki farkın Ana Ortaklığın % 81,50'lik payına isabet eden (10.359.473) TL'lik kısmı özkaynaklarda, "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*" olarak muhasebeleştirilmiştir (Dipnot 20). Işıklar Pazarlama A.Ş. elindeki Niğbaş hisseleri 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla BIST'te bekleyen en iyi alış fiyatıyla değerlendirilmiş, kayıtlı değeri ile değerlendirilmiş tutar arasındaki 15.594.015 TL olumlu fark "*Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Değer Artışları*" hesap grubu altında muhasebeleştirilmiştir.
- (10) 2018 yılı içinde gerçekleşen Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. hisse satışları sebebiyle Ana Ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin Çemaş payı 3,66'ya düşmüştür. Ana Ortaklık elindeki Çemaş hisseleri 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla BIST'te bekleyen en iyi alış fiyatıyla değerlendirilmiş, kayıtlı değeri ile değerlendirilmiş tutar arasındaki (2.071.453) TL olumsuz fark "*Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Değer Artışları*" hesap grubu altında muhasebeleştirilmiştir. Bu satış çerçevesinde BND Elektrik Üretim A.Ş.'nin dolaylı sahiplik oranı %44,67 düşmüş ve tam konsolidasyon yönetimi yerine özsermaye yöntemi ile konsolidasyon dahil edildiğinden "*Ortak Kontrole Tabi Teşebbüs veya İşletmeleri İçeren Birleşmelerin Etkisi*"ne konu tutar kalmamıştır.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 – SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla satışlar aşağıdaki gibidir:

Esas Faaliyet Gelirleri	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Yurtiçi Satışlar	209.557.751	245.170.736
Yurtdışı Satışlar	87.986.390	82.297.945
Diğer Gelirler	(3.380)	--
Brüt Satışlar	297.540.761	327.468.681
Satıştan İadeler	(616.826)	(1.252.390)
Satış İskontoları	(598.789)	(540.376)
Diğer İndirimler	(100.340)	(1.478.129)
İndirimler Toplamı	(1.315.955)	(3.270.895)
Satış Gelirleri	296.224.806	324.197.786

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla satışların maliyeti aşağıdaki gibidir:

	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Satılan Mamul Maliyeti (-)	197.472.189	199.483.594
Satılan Hizmet Maliyeti (-)	9.484.974	33.310.333
Satılan Ticari Mal Maliyeti (-)	23.067.388	34.811.551
Satışların maliyeti (-)	230.024.551	267.605.478

NOT 22 – İNŞAAT SÖZLEŞMELERİ

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla inşaat sözleşmeleri aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.18	31.Ara.17
Devam Eden İnşaat Sözleşmeleriyle İlgili Maliyetler	8.431.358	9.491.608
Tahmini Kar/(Zarar)	(474.271)	2.082.989
	7.957.087	11.574.597
Eksi: Dönem Sonu İtibariyle Toplam Faturalanan Hakediş Bedeli	(7.495.821)	(10.189.495)
	461.266	1.385.102

Bağlı ortaklıklardan Niğbaş Niğde Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin devam eden inşaat sözleşmeleri kapsamında yapım işini üstlendiği fabrika bina ve yurt inşaatlarına ilişkin gelir ve maliyetler bilanço tarihi itibarıyla sözleşmeye konu işin tamamlanma aşaması esas alınarak, gelir ve giderler olarak finansal tablolara yansıtılmıştır.

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat” Standardı kapsamında açıklanması gereken tutarlar aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.18	31.Ara.17
Devam Eden İnşaat Sözleşmelerinden Alacaklar	461.266	1.385.102
	461.266	1.385.102

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 23 – GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ**

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla faaliyet giderleri aşağıdaki gibidir:

Faaliyet Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Genel Yönetim Giderleri	36.936.129	37.565.579
Pazarlama Giderleri	23.462.797	21.842.324
Araştırma Geliştirme Giderleri	--	1.723
Toplam	60.398.926	59.409.626

NOT 23 – GENEL YÖNETİM GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (Devamı)

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla pazarlama, satış ve dağıtım giderleri aşağıdaki gibidir:

Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Personel Giderleri	5.817.468	4.818.307
Amortisman Giderleri	558.737	512.261
Fuarlara Katılım Ve Reklam Gideri	2.398.574	1.728.027
Bakım Onarım Giderleri	461.751	271.982
Nakliye Giderleri	10.212.432	11.325.836
Yakıt Giderleri	448.448	357.257
Haberleşme Giderleri	222.326	94.314
Kira Giderleri	312.392	290.249
Seyahat Giderleri	818.402	749.640
Danışmanlık Giderleri	53.150	40.173
Sigorta Giderleri	179.373	268.932
Satış Komisyonları	974.459	546.488
Temsil Ağırlama Giderleri	276.124	182.440
Diğer	729.161	656.418
Toplam	23.462.797	21.842.324

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

Genel Yönetim Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Personel Giderleri	13.587.346	13.518.938
Yönetim Kurulu Ücret Giderleri	8.577.780	8.815.639
Amortisman Gideri	3.238.173	3.084.140
Haberleşme Giderleri	344.851	364.010
Seyahat Giderleri	702.155	620.839
Yakıt Giderleri	484.201	485.411
Kıdem Tazminatı Giderleri	1.072.939	1.261.992
Danışmanlık Giderleri	1.110.925	1.316.206
Bakım Onarım Giderleri	1.081.524	747.141
Taşıt Kira Giderleri	21.576	20.076
Temsil ve Ağırlama Giderleri	457.568	292.774
Bina Kira Giderleri	2.420.997	2.777.812
Sigorta Giderleri	240.000	179.119
Vergi, Resim ve Harçlar	1.622.230	1.212.369
Diğer	1.973.864	2.869.113
Toplam	36.936.129	37.565.579

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 – NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

31 Aralık 2018 ve 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla niteliklerine göre giderler aşağıdaki gibidir:

Amortisman ve itfa payları	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Satışların Maliyeti	5.636.577	11.244.440
Pazarlama Giderleri	558.737	512.261
Genel Yönetim Giderleri	3.238.173	3.084.140
Çalışmayan Kısım Giderleri	12.655	36.672
Toplam	9.446.142	14.877.513

Personel Giderleri	01.Oca. - 31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Satışların Maliyeti	44.959.652	44.959.652
Genel Yönetim Giderleri	13.587.346	13.518.938
Pazarlama Giderleri	5.817.468	4.818.307
Toplam	64.364.466	63.296.897

NOT 25 – ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/GİDERLER

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla esas faaliyetlerden diğer gelir ve karlar aşağıdaki gibidir:

Esas Faaliyetlerden Gelir ve Karlar	01.Oca.-31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Konusu Kalmayan Karşılıklar	701.991	376.197
Ticari Alacak/Borçlara İlişkin Kur Farkı Gelirleri	32.040.477	9.803.325
Kredili Satışlardaki Vade Farkı Geliri	2.833.580	3.378.912
Ertelenmiş Finansman Geliri	1.128.574	1.858.137
Sigorta Tazminat Geliri	221.096	253.671
Kira Gelirleri	449.244	402.052
Hurda Satış Geliri	1.183.762	234.516
Tazminat Geliri (*)	--	1.076.768
SGK Teşvik Geliri	2.194.347	2.736.192
Maaş Promosyon Geliri	--	533.898
Komisyon Gelirleri	928.282	--
Diğer	4.123.970	1.915.093
Toplam	45.805.323	22.568.761

(*) Sermaye Piyasası Kurulu'nun 24 Şubat 2017 tarih ve 8/279 sayılı toplantısında;

Bağlı ortaklıklardan Usaş'ın Yönetim Kurulu Başkanı ve ortağı Rıza Kutlu Işık'ın talimatıyla gerçekleştirildiği ifade edilen işlemlere ilişkin olarak; Usaş'ın 09 Haziran 2016 tarihinde ortalama 0,965 TL fiyattan 1.500.000 adet ve 13 Haziran 2016 tarihinde ortalama 0,915 TL fiyattan 2.000.000 adet Çemaş payı alışı işlemlerinin Usaş'a maliyetinin 3.277.500 TL olarak gerçekleştiği ve anılan 3.500.000 adet Çemaş payının 02 Haziran 2016 tarihli satışından elde edilen gelirin 2.285.150 TL olması nedeniyle Usaş'ın kayba uğradığı 992.350 TL'nin yasal faizi ile birlikte 24 Şubat 2017 tarihinden itibaren üç ay içerisinde 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 92'nci maddesi uyarınca Rıza Kutlu Işık tarafından Usaş'a ödenmesine karar verilmiştir.

İlgili tutar 23 Mayıs 2017 tarihinde Rıza Kutlu Işık tarafından yasal faizi ile birlikte 1.076.767 TL olarak, ihtirazi kayıtla, ödenmiştir. Ödenen tutar 'Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler' kaleminde muhasebeleştirilmiştir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 25 – ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER/GİDERLER (Devamı)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla esas faaliyetlerden diğer gider ve zararlar aşağıdaki gibidir:

Esas Faaliyetlerden Gider ve Zararlar	01.Oca.-31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Karşılık Giderleri	677.932	7.134.797
Çalışmayan Kısım Giderleri	94.776	952.888
Ticari Alacak/Borçlara İlişkin Kur Farkı Giderleri	28.225.820	9.783.332
Kredili Alışlardaki Vade Farkı Gideri	5.054.330	5.593.461
Ertelenmiş Finansman Gideri	748.668	1.203.564
Matrah Artırım ve Yapılandırma Gideri	1.305.604	986.864
Diğer	1.568.887	518.575
Toplam	37.676.017	26.173.481

NOT 26 – YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER/GİDERLER

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla yatırım faaliyetlerinden gelirler aşağıdaki gibidir:

Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	01.Oca.-31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Sabit Kıymet Satış Geliri	948.713	1.524.677
Menkul Kıymet Satış Karları	1.644.975	136.884
Yatırım Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlık Değer Artış Kazançları	923.123	--
Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Satış Kazançları (*)	5.522.104	461.066
Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Değer Artışları (Dipnot 6)	15.594.015	962.647
Toplam	24.632.930	3.085.274

(*) Ana Otaklık ve bağlı ortaklıkların Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. hisse satışlarından elde ettiği net kar tutarıdır.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla yatırım faaliyetlerinden giderler aşağıdaki gibidir:

Yatırım Faaliyetlerinden Giderler	01.Oca. 31.Ara.18	01.Oca. 31.Ara.17
Sabit Kıymet Satış Zararı	6.186	65.837
Alım Satım Amaçlı Elde Tutulan Finansal Varlık Değer Azalışları (Dipnot 6)	2.071.453	589.040
Sabit Kıymet Değer Azalışları	262.215	--
Toplam	2.339.854	654.877

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 – FİNANSMAN GELİRLERİ/ GİDERLERİ

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla finansman gelirleri aşağıdaki gibidir:

Finansman Gelirleri	01.Oca.-31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Faiz Geliri	944.221	188.678
İlişkili Taraflardan Faiz Geliri (Dipnot 8)	6.555.488	2.675.355
İlişkili Taraflardan Kur Farkı Geliri (Dipnot 8)	39.592	17.159
Diğer Kur Farkı Geliri	1.180.586	3.061.190
	8.719.887	5.942.382

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla finansman giderleri aşağıdaki gibidir:

Finansman Giderleri	01.Oca.-31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Banka Kredi Faiz Giderleri	2.896.123	8.941.366
Finansal Kiralama Faiz Giderleri	784.408	375.977
İlişkili Şirketlerden Vade Farkı Giderleri (Dipnot 8)	15.411.305	19.943
Faktoring Giderleri	7.708.137	6.007.516
Teminat Mektubu Komisyon Giderleri	574.399	505.722
Kur Farkı Giderleri	2.145.734	7.772.454
İlişkili Taraflardan Kur Farkı Giderleri(Dipnot 8)	7.778	64.574
Diğer	717.637	427.703
	30.245.521	24.115.255

NOT 28 – DİĞER KAPSAMLI GELİR UNSURLARININ ANALİZİ

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren dönemler itibarıyla diğer kapsamlı gelir/(gider) dökümü aşağıdaki gibidir:

Diğer kapsamlı gelir unsurları	01.Oca.-31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar		
Aktüeryal kazanç/(kayıplar)	(44.757)	(2.073.108)
- Ertelenmiş vergi gelir/(gideri)	8.951	414.622
Duran varlık değerlendirme ölçüm kazanç/(kayıplar)	18.030.296	(1.398.431)
- Ertelenmiş vergi gelir/(gideri)	1.375.885	(1.207.622)
	19.370.375	(4.264.539)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar		
'-Yabancı Para Çevrim Farkları	6.816.075	1.414.179
	6.816.075	1.414.179
Toplam Diğer Kapsamlı Gelir	26.186.450	(2.850.360)

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 29 – GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL)

Kurumlar Vergisi

Grup'un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2018 yılında uygulanan kurumlar vergisi oranı % 22'dir (2017: %20).

Türkiye'de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2018 yılı kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibarıyla vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %22'dir. (2017: %20). Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

Türkiye'de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulama bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25'inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir. Bununla beraber, vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek vergi miktarları değişebilir.

23.12.2017 tarihli 30279 sayılı resmi gazetede yayınlanan 28.11.2017 tarihli ve 7061 sayılı Vergi Kanunları İle Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılmasına dair kanunla 1 seri nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği geçici madde 10 ile kurumların 2018-2019-2020 yılı vergi dönemlerine ait kurum kazançları için %22 vergi oranı uygulanacaktır.

Grup'un 31Aralık 2018 tarihi itibarıyla cari dönem vergisiyle ilgili varlıkları 677.259 TL'dir.(31 Aralık 2017: 706.696 TL)

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 29 – GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ DAHİL) (Devamı)

Kurumlar Vergisi (Devamı)

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihlerinde sona eren dönemlere ilişkin dönem karı vergi yükümlülüğü aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.18	31.Ara.17
Ödenecek Kurumlar Vergisi	7.469.803	2.488.870
Eksi: Peşin Ödenen Vergiler (-)	(6.118.564)	(2.488.870)
Vergi Yükümlülüğü (net)	1.351.239	--

Gelir tablosunda yer alan vergi geliri/gideri aşağıda özetlenmiştir.

	01.Oca.-31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Cari dönem vergisi	(7.469.803)	(2.488.870)
Ertelenmiş vergi	(298.842)	1.041.307
Toplam vergi geliri / gideri	(7.768.645)	(1.447.563)

Gelir Vergisi Stopajı

Gelir Vergisi Stopajı Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir. Gelir vergisi stopajı 24 Nisan 2003 – 22 Temmuz 2006 tarihleri arasında tüm şirketlerde %10 olarak uygulanmıştır. Bu oran, 22 Temmuz 2006 tarihinden itibaren, 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

Ertelenmiş Vergi

Şirket, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 29 – GELİR VERGİLERİ (ERTELENMİŞ VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ
DAHİL) (Devamı)****Ertelenmiş Vergi (Devamı)**

Ertelenmiş vergi 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla aşağıdaki şekilde hesaplanmıştır.

	Toplam geçici farklar		Ertelenen vergi varlıkları/(yükümlülük)	
	31.Ara.18	31.Ara.17	31.Ara.18	31.Ara.17
Maddi Ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri İle Vergi Matrahları Arasındaki Net Fark	(875.902)	(4.476.440)	(175.180)	(895.289)
Maddi Duran Varlık Değerleme Farkları (*)	(20.816.897)	(26.395.266)	(2.081.690)	(2.603.326)
Maddi Duran Varlık Değerleme Farkları	(39.485.587)	(33.524.873)	(7.897.117)	(6.704.976)
Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Değerleme Farkları	(4.231.546)	(3.327.545)	(846.309)	(665.510)
Kıdem Tazminatı Karşılığı	11.125.219	18.412.247	2.225.044	3.682.449
Dava Karşılıkları	8.446.817	9.613.823	1.689.363	1.922.764
İzin Karşılığı	268.874	409.329	53.775	81.866
Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı	2.892.752	2.749.655	578.550	549.931
Şüpheli Diğer Alacak Karşılığı	1.007.945	981.674	201.589	196.335
Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı	2.985.541	3.202.470	597.108	640.494
Giderleştirilen Avanslar	2.489.604	2.732.538	497.921	546.508
Kredi Faiz Düzeltmeleri	54.764	100.545	10.953	20.109
Ertelenmiş Finansman Gideri / (Geliri)	(372.133)	(981.343)	(74.427)	(196.269)
Devam Eden İnşaat İşlerinden Gelir Düzeltmesi	(1.379.182)	1.959.814	(275.836)	391.961
Ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü), net	(37.889.731)	(28.543.372)	(5.496.256)	(3.032.953)

(*) Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %20'dir. (31 Aralık 2017: %20). Gayrimenkul değerleme farklarının ertelenmiş vergi hesaplamasında Kurumlar Vergisi Kanunu'nun istisnalar kısmında belirtilen "Gayrimenkul ve İştirak Hissesi ve Satış Kazancı İstisnası" gereği arsa, yeraltı ve yerüstü düzenlemeleri ve binalar için ertelenmiş vergi oranı %10 (%20'inin %50'si) alınmıştır. (31 Aralık 2017 %20'nin %50'si).

Ertelenmiş vergi hareketleri 31 Aralık 2018, 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla aşağıdaki şekilde sunulmuştur:

	31.Ara.18	31.Ara.17
Önceki Dönem Ertelenmiş Vergi Alacağı / (Borcu)	(3.032.953)	(4.126.329)
Bağlı Ortaklık Edinimi	--	845.069
Konsolidasyondan çıkış	(3.549.297)	--
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	(298.842)	1.041.307
Diğer Kapsamlı Gelir/Gidere Yansıtılan Ertelenen Vergi		
- Emeklilik Planlarından Aktüeryal Kayıp/Kazançlar	8.951	414.621
- Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazanç/Kayıpları	1.375.885	(1.207.621)
Kapanış bakiyesi	(5.496.256)	(3.032.953)

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR (Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 30 – PAY BAŞINA KAZANÇ

Hisse başına kazanç / zarar, kazanç ve zararın ilgili yıl içinde mevcut hisseleri ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

	01.Oca.-31.Ara.18	01.Oca.-31.Ara.17
Net Dönem Karı / Zararı	12.188.642	(17.401.951)
Her biri 1 TL Nominal Değerli Hisse Sayısı	543.595.733	543.595.733
Hisse Başına Kazanç/Zarar	0,022	(0,032)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

31.1. Sermaye risk yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup sermaye yapısı kredileri de içeren borçlar, nakit ve nakit benzerleri ve ödenmiş sermaye, yedekler ve geçmiş yıl kazançlarını içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler üst yönetim tarafından değerlendirilmektedir. Üst yönetim değerlendirmelerine dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, temettü ödemeleri, yeni hisse ihracı yoluyla dengede tutulması amaçlanmaktadır.

Grup sermayeyi borç/toplam sermaye oranını kullanarak izlemektedir. Bu oran net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunmaktadır.

Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından düşülmesiyle hesaplanmıştır.

Toplam sermaye, öz sermaye ile net borcun toplanmasıyla hesaplanmıştır.

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla net borç/toplam sermaye oranı aşağıdaki hesaplanmıştır.

	31.Ara.18	31.Ara.17
Toplam Borçlar	240.722.875	300.607.275
Eksi: Hazır Değerler	(13.698.821)	(6.975.537)
Net Borç	227.024.054	293.631.738
Toplam Özsermaye	222.115.588	182.581.312
Toplam Sermaye	449.139.642	476.213.050
Net Borç/Toplam Sermaye Oranı %	50,55%	61,66%

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

**NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ
(Devamı)**

31.1. Sermaye risk yönetimi (Devamı)

Grup’un risk yönetim politikası, esas olarak mali piyasaların öngörülemezliğine ve değişkenliğine odaklanmakta olup uygulanan politikalarla olası etkilerin en aza indirgenmesi amaçlanmaktadır.

Grup, düzenli olarak yapılan uzun vadeli projeksiyonlar ile geleceğe yönelik özsermaye tutarları, borç-özsermaye oranları ve benzer oranları öngörmekte ve özsermayenin güçlendirilmesine yönelik gerekli önlemler üzerinde çalışmaktadır.

Grup’ Yönetim Kurulu sermaye yapısını düzenli olarak yaptığı toplantılarda inceler ve Yönetim Kurulu’nun yaptığı önerilere dayanarak, sermaye yapısını, yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, nakit ve/veya hisse karşılığı temettü ödemeleri, yeni hisse ihracı yoluyla dengede tutmayı amaçlamaktadır.

Dönem içerisinde işletme dışı etkenlerden kaynaklanan sermaye ihtiyacı karşılanmamış olduğu durumlarda yabancı kaynaklara başvurulması gerekecektir. Bu durumda maruz kalınan finansman giderleri artacaktır.

31.2. Finansal risk yönetimindeki hedefler

Grup’un finansman bölümü; ticari faaliyetler ile ilgili hizmet verirken, aynı zamanda yerli ve yabancı finansal piyasalara erişimin düzenli bir şekilde sağlanmasından ve Grup’un faaliyetleri ile ilgili maruz kalınan finansal risklerin seviyesini ve büyüklüğünü takip etmekten sorumludur. Söz konusu bu riskler; piyasa riski (döviz kuru riski, gerçeğe uygun faiz oranı riski ve fiyat riskini de içerir), kredi riski, likidite riski ile nakit akım faiz oranı riskini kapsar.

Grup’un spekülatif amaçlı finansal aracı (türev ürün niteliğindeki finansal araçların da dahil olduğu) yoktur ve bu tür araçların alım-satımı ile ilgili bir faaliyeti bulunmamaktadır.

31.3. Finansal Araç Türleri İtibariyle Maruz Kalınan Kredi Riskleri

Finansal araçları elinde bulundurmamak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Grup yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf için ortalama riski kısıtlayarak ve gerektiği takdirde teminat alarak karşılayabilmektedir. Grup’un tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğmaktadır. Ticari alacaklar kredi riski, ilgili müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler göz önünde bulundurularak takip edilmekte, Grup politikaları, prosedürleri dikkate alınarak değerlendirilmekte ve bu doğrultuda gerekli durumlarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra bilançoda net olarak gösterilmektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**31.3. Finansal Araç Türleri İtibariyle Maruz Kalınan Kredi Riskleri (Devamı)**

31.Ara.18	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Diğer	
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			İlişkili Taraf	Diğer
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	149.851	49.304.118	58.733.417	55.364.259	32.980.682	142.850.000	52.867.491
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (2)	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	149.851	43.589.867	26.548.460	3.237.402	13.645.808	8.850.000	4.408.787
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--	--	--
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	--	5.714.251	--	--	--	--	--
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri (3)	--	--	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	14.214.002	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(14.214.002)	--	--	--	--	--
- Net değerın teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--	--	--
- Net değerın teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--	--	--

1- Tutarın belirlenmesinde alınan teminatlar gibi kredi güvenirliliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

2- Teminatlar müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerdir.

3- Değer düşüklüğü ayrımı sırasında müşterinin mali yapısı, vade aşımı ve yasal işlemler birlikte değerlendirilmektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**31.3. Finansal Araç Türleri İtibariyle Maruz Kalınan Kredi Riskleri (Devamı)**

31.Ara.17	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Diğer	
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			İlişkili Taraf	Diğer
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	32.853	99.338.516	44.628.836	54.136.462	26.084.053	147.475.230	55.170.398
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (2)	--	--	--	--	--	--	--
	--	--	--	--	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	32.853	88.230.472	12.443.879	2.009.605	6.749.179	13.475.230	6.711.694
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--	--	--
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	--	11.108.044	--	--	--	--	--
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri (3)	--		--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	13.514.579	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(13.514.579)	--	--	--	--	--
- Net değer, teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--	--	--
- Net değer, teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--	--	--

1- Tutarın belirlenmesinde alınan teminatlar gibi kredi güvenliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

2- Teminatlar müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerdir.

3- Değer düşüklüğü ayrımı sırasında müşterinin mali yapısı, vade aşımı ve yasal işlemler birlikte değerlendirilmektedir.

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31.3. Finansal Araç Türleri İtibariyle Maruz Kalınan Kredi Riskleri (Devamı)

Vadesi Geçmiş Ancak Değer Düşüklüğüne Uğramamış Varlıklar

31.Ara.18	Alacaklar	
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	4.179.660	--
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	890.156	--
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	643.056	--
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	1.379	--
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	--	--
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--

31.Ara.17	Alacaklar	
	Ticari Alacaklar	Diğer Alacaklar
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	8.109.825	--
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	1.745.489	--
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	1.250.049	--
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	2.680	--
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	--	--
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--

Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıklara ilişkin değer düşüklük testinde geçmiş dönem ticari ilişkiler ve deneyimler, mevcut ticari ilişkisinin devamı gibi kriterler göz önünde bulundurulmaktadır. Grup tahsil imkanının kalmadığına dair objektif bir delil olduğu takdirde ilgili ticari alacak için şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır. Söz konusu alacakların önemli bir kısmının bilanço tarihinden sonra tahsil edildikleri gözlemlenmekte, aksi durumda karşılık ayırmaktadır.

İŞİKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**31.4. Likidite Riskine İlişkin Açıklamalar**

Likidite riski yönetimi ile yeterli ölçüde nakit tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücü amaçlanmıştır. Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının (bankaların) ihtiyaç duyulduğunda erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmesi amaçlanmaktadır. Grup’un 31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla vade tarihlerine göre indirgenmemiş ticari ve finansal borçlarının vade dağılımları aşağıdaki gibidir.

31.Ara.18						
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
		çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)				
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	186.741.156	129.070.989	99.477.309	20.429.474	7.317.742	1.846.464
Banka kredileri	2.602.185	3.139.845	299.498	1.387.872	1.452.475	--
Faktoring Borçları	11.987.511	11.987.511	11.987.511	--	--	--
Finansal kiralama yükümlülükleri	5.755.632	9.376.218	440.516	1.223.971	5.865.267	1.846.464
Ticari borçlar	49.199.176	84.975.128	67.157.497	17.817.631	--	--
Diğer borçlar	117.196.652	19.592.287	19.592.287	--	--	--

31.Ara.17						
Sözleşme uyarınca vadeler	Defter Değeri	Sözleşme uyarınca nakit	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
		çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)				
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	234.476.026	264.374.154	141.267.513	40.497.307	51.492.316	31.117.018
Banka kredileri	84.979.334	112.933.679	11.442.189	21.308.283	49.066.189	31.117.018
Faktoring Borçları	42.603.364	42.603.364	42.603.364	--	--	--
Finansal kiralama yükümlülükleri	3.879.582	4.269.696	472.176	1.371.393	2.426.127	--
Ticari borçlar	83.421.459	84.975.128	67.157.497	17.817.631	--	--
Diğer borçlar	19.592.287	19.592.287	19.592.287	--	--	--

İŞİKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**31.5. Piyasa Riski****a) Döviz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi**

Grup döviz cinsinden kullandığı banka kredileri ve yabancı şirketlerle ticari faaliyetlerde bulunması sebebiyle döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların Türk Lirası’na çevrilmesinden dolayı kur değişiklerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır. Grup, ileride oluşacak ticari işlemler ve kayda alınan aktif ve pasiflerden ötürü ortaya çıkan kur riskini yönetmek için, döviz sepetini mümkün olduğunca çeşitlendirmeye yönelik bir politika izlemektedir.

Grup tarafından tutulan yabancı para varlıkların ve borçların kayıtlı tutarları yabancı para cinslerine göre aşağıdaki gibidir:

	31.Ara.18					31.Ara.17				
	TL Karşılığı	ABD	Euro	İngiliz	Diğer	TL Karşılığı	ABD	Euro	İngiliz	Diğer
	(Fonksiyonel	Doları		Sterlini		(Fonksiyonel	Doları		Sterlini	
	para birimi)					para birimi)				
1. Ticari Alacaklar	15.864.066	1.163.154	1.611.791	4.352	--	30.465.297	4.000.578	3.405.053	--	--
2a. Parasal Finansal Varlıklar (Kasa, Banka hesapları dahil	4.916.821	823.899	96.099	--	3.085	5.216.864	420.390	804.078	75	--
2b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
3. Diğer	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
4. Dönen Varlıklar (1+2+3)	20.780.887	1.987.053	1.707.890	4.352	3.085	35.682.161	4.420.968	4.209.131	75	--
5. Ticari Alacaklar	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
6a. Parasal Finansal Varlıklar	9.767.056	1.856.537	--	--	--	--	--	--	--	--
6b. Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
7. Diğer	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
8. Duran Varlıklar (5+6+7)	9.767.056	1.856.537	--	--	--	--	--	--	--	--
9. Toplam Varlıklar (4+8)	30.547.943	3.843.590	1.707.890	4.352	3.085	35.682.161	4.420.968	4.209.131	75	--
10. Ticari Borçlar	14.722.283	403.276	2.087.360	2.718	--	9.842.481	531.062	1.733.044	2.718	--
11. Finansal Yükümlülükler	215.795	25.384	13.645	--	--	9.092.606	2.042.953	307.118	--	--
12a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	1.372.929	142.094	103.747	--	--	2.803.095	153.976	492.152	--	--
12b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
13. Kısa Vadeli Yükümlülükler(10+11+12)	16.311.007	570.754	2.204.752	2.718	--	21.738.182	2.727.991	2.532.314	2.718	--

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31– FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31.5. Piyasa Riski (Devamı)

a) Döviz pozisyonu tablosu ve ilgili duyarlılık analizi (Devamı)

	31.Ara.18					31.Ara.17				
	TL Karşılığı	ABD	Euro	İngiliz	Diğer	TL Karşılığı	ABD	Euro	İngiliz	Diğer
	(Fonksiyonel para birimi)	Doları		Sterlini		(Fonksiyonel para birimi)	Doları		Sterlini	
14. Ticari Borçlar	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
15. Finansal Yükümlülükler	297.980	32.480	21.086	--	--	57.235.477	14.600.000	479.623	--	--
16 a. Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
16 b. Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
17. Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	297.980	32.480	21.086	--	--	57.235.477	14.600.000	479.623	--	--
18. Toplam Yükümlülükler (13+17)	16.608.987	603.234	2.225.838	2.718	--	78.973.659	17.327.991	3.011.937	2.718	--
19. Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık / Yükümlülük Pozisyonu (19a-19b)	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
19a. Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
19b. Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
20. Net Yabancı Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	13.938.956	3.240.356	(517.948)	1.634	3.085	(43.291.498)	(12.907.023)	1.197.194	(2.643)	--
21. Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	13.938.956	3.240.356	(517.948)	1.634	3.085	(43.291.498)	(12.907.023)	1.197.194	(2.643)	--
22. Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Gereği	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
23. Döviz Varlıkların Hedge Edilen Kısımının Tutarı	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
24. Döviz Yükümlülüklerin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
25. İhracat (*)	135.557.688	10.052.927	18.032.655			87.557.371	5.187.087	15.057.512	--	--
26. İthalat	75.898.435	836.811	10.022.621			47.859.139	1.121.104	9.662.373	--	--

(*) İhraç ve ihraç kayıtlı satışlardan oluşmaktadır ihraç kayıtlı satışların tutarı 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla 432.246 TL’dir (2017: 24.862.625 TL).

İŞIKLAR ENERJİ VE YAPI HOLDİNG A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)**NOT 31- FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ
(Devamı)****31.5. Piyasa Riski (Devamı)****b) Döviz Kuru Duyarlılık Analizi Tablosu**

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla Grup'un vergi öncesi karının diğer değişkenler sabit tutulduğunda, ABD Doları, Avro ve Sterlin'deki %10 değişiklik karşısındaki duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

31.Ara.18				
	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları Kurunun %10 değişmesi halinde				
1- ABD Doları Net Varlık/Yükümlülüğü	1.704.719	(1.704.719)	1.704.719	(1.704.719)
2- ABD Doları Riskinden Korunan Kısım (-)	--	--	--	--
3-ABD Doları Net Etki (1+2)	1.704.719	(1.704.719)	1.704.719	(1.704.719)
Avro Kurunun %10 değişmesi halinde				
4-Avro Net Varlık/Yükümlülüğü	(312.219)	312.219	(312.219)	312.219
5-Avro Riskinden Korunan Kısım (-)	--	--	--	--
6- Avro Net Etki (4+5)	(312.219)	312.219	(312.219)	312.219
Diğer Kurun %10 değişmesi halinde				
7-Diğer Net Varlık/Yükümlülüğü	1.087	(1.087)	1.087	(1.087)
8-Diğer Riskinden Korunan Kısım (-)	--	--	--	--
9- Diğer Net Etki (7+8)	1.087	(1.087)	1.087	(1.087)
TOPLAM (3+6+9)	1.393.587	(1.393.587)	1.393.587	(1.393.587)

31.Ara.17				
	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları Kurunun %10 değişmesi halinde				
1- ABD Doları Net Varlık/Yükümlülüğü	(4.868.400)	4.868.400	(4.868.400)	4.868.400
2- ABD Doları Riskinden Korunan Kısım (-)	--	--	--	--
3-ABD Doları Net Etki (1+2)	(4.868.400)	4.868.400	(4.868.400)	4.868.400
Avro Kurunun %10 değişmesi halinde				
4-Avro Net Varlık/Yükümlülüğü	540.593	(540.593)	540.593	(540.593)
5-Avro Riskinden Korunan Kısım (-)	--	--	--	--
6- Avro Net Etki (4+5)	540.593	(540.593)	540.593	(540.593)
Diğer Kurun %10 değişmesi halinde				
7-Diğer Net Varlık/Yükümlülüğü	(1.343)	1.343	(1.343)	1.343
8-Diğer Riskinden Korunan Kısım (-)	--	--	--	--
9- Diğer Net Etki (7+8)	(1.343)	1.343	(1.343)	1.343
TOPLAM (3+6+9)	(4.329.150)	4.329.150	(4.329.150)	4.329.150

**31 ARALIK 2018 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR**
(Tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 – FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Gerçeğe uygun değer, bir finansal enstrümanın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında istekli taraflar arasındaki bir cari işlemde, el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal enstrümanların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak tespit olunmuştur. Ancak, gerçeğe uygun değeri belirlemek için piyasa verilerinin yorumlanmasında tahminler gereklidir. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işleminde elde edebileceği tutarları göstermeyebilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, gerçeğe uygun değeri belirlenebilen finansal enstrümanların gerçeğe uygun değerinin tahmininde kullanılmıştır:

Parasal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen yabancı para cinsinden olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Ticari alacakların kayıtlı değerlerinin, ilgili değer düşüklük karşılıklarıyla beraber gerçeğe uygun değeri yansıttığı öngörülmektedir. Finansal varlıkların gerçeğe uygun değerinin ilgili varlıkların kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilir.

Parasal borçlar

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer parasal borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Değişken faiz oranlarına sahip yabancı para uzun vadeli kredilerin bilanço tarihinde döviz kuru ile Türk lirasına çevrilmiş olup, gerçeğe uygun değerleri kayıtlı değere yaklaşmaktadır. Kıdem tazminatı yükümlülükleri ise indirgenmiş değerleri ile muhasebeleştirilmektedir.

NOT 33 – BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Yoktur.

NOT 34 – AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR

Ana ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin 01 Mart 2018 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'nda ana ortaklığın alacaklarının 240.000.000 TL tutarındaki kısmının bağlı ortaklığı Işıklar Holding A.Ş.'nin sermayesine ilave edilmesi kabul edilmiştir. Işıklar Holding A.Ş. tarafından yapılan sermaye artışı İstanbul Ticaret Sicil Müdürlüğü tarafından 09.03.2018 tarihinde tescil edilmiş olup, yapılan sermaye artışı ile Işıklar Holding A.Ş.'nin sermayesi 120.000.000 TL'den 360.000.000 TL'ye sermaye içindeki ana ortaklık payı ise % 44,49'dan % 81,50'ye çıkmıştır.

Yukarıda paragrafta belirtilen sermaye artışı ile ana ortaklığın bağlı ortaklığı Işıklar İnşaat ve Turizm İşletmeleri A.Ş. ve dolaylı bağlı ortaklıkları Işıklar Pazarlama A.Ş. ve Çimtek Çimento Teknolojisi A.Ş.'nin payları sırasıyla % 98,67 - %75,39 - %75,34 olmuştur.

Bağlı ortaklıklardan Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.'nin 2018 yılı içinde satışı yapılan hisseleri sebebi ile Şirket payı % 3,66 olmuş ve Ana Ortaklığın elindeki Çemaş hisseleri 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla alım – satım amaçlı finansal yatırım olarak değerlendirilerek konsolidasyon kapsamından çıkarılmıştır..

Yukarıda paragrafta belirtilen satış ile ana ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş.'de konsolidasyona konu payı kalmamış ve Işıklar Paper Sack Ltd. payı % 54 olmuştur.

Bağlı ortaklık Çemaş Döküm Sanayi A.Ş.'nin Niğbaş hisselerinin tümünü 2018 yılı içinde BIST'te satmıştır. Bağlı ortaklıklar Işıklar Holding A.Ş. ve Işıklar Pazarlama A.Ş. ise 2018 yılı içinde sırasıyla % 38,85 ve % 16,80 oranında Niğbaş hissesini BIST'ten satın almıştır. Bu alım, satım ve yukarıda (2) paragrafında belirtilen Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. satışı ile Ana ortaklık Işıklar Enerji ve Yapı Holding A.Ş.'nin, Niğbaş payı % 44,33, bağlı ortaklık BND Elektrik Üretim A.Ş. payı % 44,67 olmuştur. Bu çerçevede Çemaş Döküm Sanayi A.Ş. ve Özışık İnşaat ve Enerji A.Ş. konsolidasyon kapsamından çıkmış BND Elektrik Üretim A.Ş. tam konsolidasyon yöntemi yerine özermaye yöntemi ile konsolidasyona dahil olmuştur.